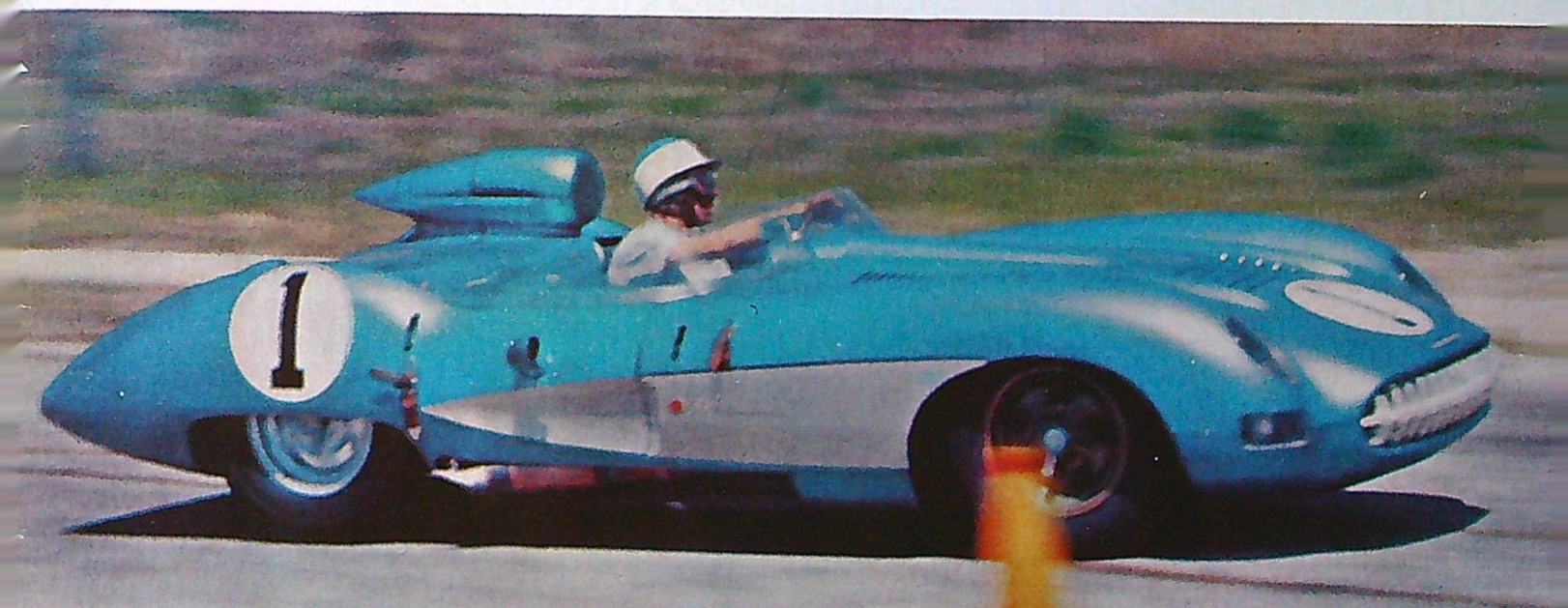

Teknikens TV värld

SISTA CHANSEN

Missa inte den! Alla kan vara med i vår jätteroliga pristävling i form av en testkörning med Cege Hammarlund i »den mystiska bilen». Den här sista omgången är prissumman högre än någonsin. Vad sägs om ett par nya vinterdäck, asymmetriska ljusinsatser eller gratisbensin. Det är faktiskt bara att väljal

SNABB I SKILDA SKAL

Se vidare sid. 6.

MED *Flyg* • NR **3**

1959 • 5/2-19/2 • PRIS **1** KR • I NORGE 2 KR. I DANMARK 2 KR

feb

TEKNISKA FRÅGOR

Teknikens Världs experter besvarar endast frågor av allmänt intresse. Insända frågor måste förutom signatur också vara försedda med insändarens namn och adress. Då antalet inkomna frågor på intet sätt svarar mot det utrymme som står till förfogande, kan det dröja innan frågorna blir behandlade.

MC

Fråga: Jag har sett att det har kommit en Vespa Elit med tjänstevikt under 75 kg. Jag vore tacksam för upplysningar om 1) pris 2) motordata 3) topphastighet 4) bränsleförbrukning 5) acceleration från 0—80 km/tim för maskinen. Jag

Svar: 1) 1.775 kronor. 2) Encylindrig, tvåtaktsmotor med vändspolning, cylinderdiameter 54 mm, slaglängd 54 mm, slagvolym 123,67 cm³, kompressionsförhållande 6,3:1, effekt 5 hk vid 5.000 varv/min. Flerskivig koppling i oljebad monterad på vevaxeln. 3-växlad växellåda med samtliga drev och hjul i konstant ingrepp. Svänghjuls magnet med belysningspoler, allt av egen tillverkning. Förgasare: Dell'Orto. 3) 75—78 km/tim. 4) Från 0,18 liter/ml och uppåt beroende på körsättet. 5) se svar 3).

Fråga: 1) Jag undrar vilka återförsäljare för Puch moped som finns i Stockholm? 2) Hur mycket kostar en cylinder till Puch VS 50 L? 3) I vilka färger finns årets Puch Lyx? R. Ahlgren

Svar: 1) All-Round Sport, Tjärhovsgatan 14, Anderson & Olssons Cykelaffär, Brännkyrkagatan 145, Arevalds Cykel & Sport, Norrlandsgatan 31—33, Bergqvists Cykel & Sportaffär, Folkungagatan 97, Bodins Järnaffär, Drottninggatan 71 D, Hans Brandt, Skånegatan 47, EGS-Bolagen, Svedenbergsgratan 5 B, F:a Ingvar Eriksson, Torsgatan 48, Ersta Cykel, Sport & Elaffär, Erstagatan 17, Halléns Motor, Kronobergsgratan 9, Häggblads Cykel & Sport, Klarabergsgatan 52, Idrottsmagasinet, Birger Jarlsgratan 7, Jarla Sport & Motor AB, Rådmansgatan 25, Motorfirma Henry Johansson, Karlbergsvägen 69, Klara Cykel & Sport, Kungsbronns Cykel & Motor, Kungsbrosplan 1, Kungsholms Cykel & Sport, Kungsholmsgratan 13, Lessnerts Cykel & Sport, Forsskälgatan 11, Lill-Orras MC-service, Skånegatan 18, MC-Hallen, Brännkyrkagatan 38, MC-Trim, Karlbergsvägen 83, Mopedbolagen AB, Sveavägen 81, NK, Hamngatan 18—20, Ivar Persons Cykel & Sport, Fridhemsgatan 62, Arne Rindar AM, Fridhemsgatan 38, Roffes Cykel & Sport, Blekingegatan 62, Sportkompaniet, Vasagatan 48, Sporttjänst, Tegnérgatan 15, Stockholms Maskin AB, Linnégatan 18, AB Stockholms Motorcentrum, N. Bantorget, Stockholms Sportservice, Smålandsgratan 15, Stockholms Velocipedaffär, Kungsgatan 52, Svea Motor, Asögatan 128, Svecia i Centrum AB,

Odengatan 41, Knut & Erik Tapper, Gröndalsvägen 37, Thorarnas Cykel & Sport, Hökensgatan 1, Wennertz Cykel & Sport, Artillerigatan 35, Västermalms Cykel & Sport, Hantverkargatan 90, Karl Ahs Cykel & Motor, Hornsgatan 83, Öbergs Cykel & Sportaffär, Fleminggatan 69. 2) 43 kronor. 3) Ljusröd och beige samt ljusgrön och beige.

Fråga: Följande frågor gäller Puch moped. 1) Jag vore tacksam för uppgift om accelerations-tid 0—30 km/tim? 2) Vilka utväxlingsförhållanden har de båda växellådorna? 3) Hur stor är backtagningsförmågan? 4) Innebär de s. k. fullnavsbromsarna som lyxmodellen VS 50 L är utrustad med någon väsentlig förkortning av bromssträcken i jämförelse med vanliga bromsar? 5) Räcker det med att man då och då smörjer kedjan på en moped med okapslad bakkedja (som t. ex. Puch MS 50 L) utan att montera av den? 6) Innebär fläktkyllning av en mopedmotor några speciella fördelar framför den »vanliga»? 7) Priser för MS 50 L och VS 50 L? Kanske Puch

Svar: 1) Denna siffra har tyvärr inte stått att uppbringa. 2) Utväxlingsförhållandena i växellådan är på 1:an 2,8 och på 2:an 1,44. 3) På 1:an cirka 16 procent och på 2:an cirka 7 procent. 4) Förutsatt att båda bromsarna är i fullgott skick torde skillnaden inte behöva bli så stor, hjulen kan ju inte mer än stanna. Det har stundom visat sig att mycket små bromsar uppvisat mycket god bromseffekt, men detta sakernas tillstånd brukar sällan bli långvarigt. Diametern på bromstrummorna på modellerna VS 50 L och MS 50 L är resp. 105 mm och 90 mm och bredden resp. 25 mm och 20 mm. Det innebär att VS 50 L torde ha effektivare bromsar än MS 50 L och att dess livslängd är betydligt högre. 5) Det är lämpligare att då och då demontera kedjan, rengöra den i fotogen och koka den i kedjefett. En oljekanna är naturligtvis bättre än ingenting, men ger inte kedjan fullgod smörjning. 6) Under normala förhållanden torde det vara likgiltigt om en motor är fläktkyld eller kyld genom fartvinden. Under speciellt krävande förhållanden, t. ex. långa branta stigningar torde dock fläktkyllning vara att föredra, då en motor utan fläkt kan bli otillräckligt kyld på grund av den i förhållande till hastigheten höga belastningen. 7) Puch MS 50 L kostar 970 kronor och Puch VS 50 L kostar 1.035 kronor.

FLYGC

Fråga: 1) Vid vilken engelsk flygplansfabrik tillverkas helikoptern Sikorsky S-55 på licens? 2) Vad är priset för en dylik helikopter? 3) Vilken svensk firma säljer helikoptrar? 4) Vad fordras för att få certifikat för helikopterflygning? Mångårig prenumerant

Svar: 1) Westland Aircraft Ltd, Yeovil, Somerset. 2) Priset torde ligga vid något över 1 miljon kronor. 3) Helikoptrar säljes i Sverige av bl. a. Sahlén & Wicander AB, Stockholm (generalagent för de amerikanska Vertol-helikoptrarna), Auto Products, Bromma flygplats, Stockholm (generalagent för Sikorsky), Ostermans Aero AB,

Stockholm (som säljer Bell-helikoptrar av amerikansk och italiensk tillverkning) samt Saab i Linköping som övertagit försäljningen av den reaktivna franska helikoptern Alouette II och som även överväger att licenstillverka denna helikoptertyp. 4) Tillskriv direkt Ostermans Aero AB, som f. n. torde vara den enda firma som bedriver civil helikopterförarutbildning. Saab avser att senare börja utbilda helikopterförare för i första hand köpare av Alouette-helikoptern.

Fråga: Hur mäter man ett flygplans hastighet? Okunnig

Svar: Flygplanen är försedda med s. k. pitotrör jämte ett membraninstrument som mäter det dynamiska tryck som uppstår på grund av flygplanets rörelse genom luften. Man erhåller sålunda flygplanets fart i förhållande till den omgivande luften. Värdet avläses på ett visarinstrument graderat i km/tim. På mycket snabba flygplan mäter man dessutom förhållandet mellan flygplanets hastighet och ljudets. Detta förhållande kallas Machtal (M). En hastighet av M = 0,95 betyder alltså en hastighet som är 95 procent av ljudets.

VAPEN

Fråga: 1) Vilka data har den ryska Tokarev-pistolen? 2) Finns det någon automatpistol med fastmonterad bajonett så som man sett på äldre mynningsladdare ibland? Två tvistande

Svar: 1) Tokarev 1938 har följande data: kaliber 7,62 mm, antal skott 8 st, pipplängd 4,5", total längd 7¼", vikt 0,822 kg. 2) Kirieserna har en automatpistol med en dylik bajonett. Pistolen är f. ö. en kopia av tyska Mauser. Kalibern 32 automatic. Antal skott 7 st. Pipplängd 6¼". Total längd 9,5". Vikt 0,964 kg.

Fråga: Har hört sägas att det skall finnas en automatpistol av belgisk fabrik för 13 skott. Finns den i så fall att köpa i Sverige? Får den användas i fältskjutningar? 13 skott

Svar: Pistolen är av Brownings tillverkning och laddar 13 skott. Modellåret är 1935. Kalibern 9 mm Luger. Pipplängd 4¼". Total längd 7¼". Vikt 0,992 kg. Bästa sättet att få fatt i en dylik är troligen genom annonsering. Inget säger att pistolen inte får användas i fältskjutningar och den har även använts i dylika.

Fråga: Hur tillverkas s. k. dammaskerade pipor och är de lämpliga för röksvaga patroner? Nisse

Svar: Piporna framställs genom att järn och ståltrådar välles ihop kring ett dorn. Därefter görs piporna av det erhållna röret. Vällmönstret framkallas med kemikalier beroende på hur vällningen görs. Dylika pipor är inte lämpliga för patroner med röksvagt krut.

Fråga: 1) Kan Teknikens Värld upplysa om när och vem som uppfann krutet, har hört flera olika uppgifter därom. 2) Hur lång tid beräknas ett kulskott ha att göra innan det lämnar loppet från det täthatten tänts? Darrhänt

Svar: 1) Den frågan kan varken Teknikens Värld eller någon annan ge ett nöjaktigt svar på. Känt är

Teknikens Värld

NR 3 • ARGANG 37
5 FEBRUARI

Torsgatan 21,
Stockholm Va.
Tel. 34 90 00 (växel)

Chefredaktör och ansvarig utgivare:
RUNE MELANDER

Redaktionssekreterare:
BIRGER GRIPSTAD

Redaktionen ansvarar inte för insända icke beställda manuskript eller bilder. Fri diskussion i våra spalter. För åsikter framförda i signerade artiklar svarar författaren. Eftertryck utan angivande av källan förbjöds.

PRENUMERATIONS- AVDELNINGEN:

Postadress: Box 3263, Stockholm 3. Telefon 34 00 80 och 31 41 30. Postgirokonto: 55575.

**PRENUMERATIONS-
PRIS**
Helår kr 22:75
Halvår » 11:95

PRENUMERATION kan verkställas:

antingen på närmaste postanstalt, där postens tredelade gröna abonnemangblankett användes och prenumerationsavgiften erlägges, eller genom tidningens prenumerationsombud (se under Ahlén & Akerlunds i telefonkatalogen), eller genom inbetalning på förlagets postgirokonto 55575. I Danmark, Finland och Norge kan prenumeration ske på närmaste postanstalt.

Adressförändring anmäles senast 6 dagar före flyttning på närmaste postanstalt, där erforderlig blankett tillhandahålls och gällande överflyttningsavgift erlägges.

ANNONSAVDELNING:

Torsgatan 21, Stockholm.
Tel. 34 90 00.

Annonschef: Olle Lindkvist
Ingemar Engelbrektsson

**Teknikens Världs
VARUMÄRKAD och
Teknikens Världs
RADANNONSER:**
Bengt Almqvist

Ahlén & Akerlunds Foto-
gravyranstalt, Sthlm 1959.

dock att svartkrutet var upptäckt långt före Kristi födelse. En som felaktigt har fått äran av denna upptäckt är en tysk munk vid namn Berthold Schwarz, därav namnet svartkrut (tyska »Schwarzpulver«). 2) Tiden för ett kulskott beräknas till cirka 0,002 sek. och för ett hegelskott till cirka 0,003 sek.

INNEHÅLL

Högaktuellt:

Vapen på fel ställe	11
TV-läsarnas biltur nr 3	20
Vem törs berätta efter det här?	34

Motor:

Motornytt i sista stund	3
Fråga oss om bilar	4
Sportvagnsdröm från USA	6
Chryslers ett märke mindre	12
Ny stjärna från Ford	16
Det skall vara italia-stil i vår	18
Teknikens Världs bilanlys Ford Zephyr	23
Modell 60 redan klar	28

Teknik:

Fråga oss om teknik	2
Brosprängning på beställning	32
Sakta i backarna... och fort	40
Teknisk revy	46

Serier:

Sammlarserien modernt flyg: Caravelle	27
Buzz Cooper	38
Flygsoldat 113 Bom	39
Rymdens erövring	39

I NÄSTA NUMMER

JET- ÅLDERN ÄR HÄR!

Så lyder rubriken till ett stort reportage som behandlar den nya epok inom flygets historia som vi nu står inför. Är det farligt att flyga? Hur möter de stora flygbolagen jetåldern? Hur klarar oljebolagen de enorma bränsleleveranserna? Vilka flygplanstyper är aktuella för framtida trafiken? Teknikens Värld nr 4 som utkommer den 19 februari är laddad med högaktuell och intressant läsning!

OMSLAGSBILDEN

Idel Corvetter fast i varierande former visar vi på omslaget. Det har länge varit tyst om Amerikas enda sportvagn. Från välunderhållet håll i USA meddelar man snart att GM håller på med en ny Corvette. Formgivningsmässigt kommer den att i viss mån likna Abarths rekordvagnar för Fiat och Alfa Romeo. Mer om Corvette på sid. 6. Foto: Sports Car Illustrated.

motornytt i sista stund

RYSKA RACERFÖRARE skall enligt uppgift ställa upp i England den 2 maj. De sänder en expedition bestående av tre vagnar och 43 man. Sovjetiska delegater har varit över till London för att samla uppgifter om årets tävlingar. Förare är beredda för den första ryska utlandsstarten, och man talar om en rysk racer kallad »Charkow». Bestämde löften har avgivits om deltagande i Englands Grand Prix den 18 juli. Man får väl hoppas, att det inte blir som förut när ryssarna lovade att ställa upp och sedan sände återbud.

AMERICAN MOTORS har tillverkat en ny jeep för militära ändamål. Skapelsen som inte väger mera än 770 kg har en luftkyld V-4 på 55 hk, är byggd huvudsakligen av aluminium och har en maxhastighet av nära 100 km/tim. Den är konstruerad att lyftas med helikopter och kan köras genom 1,5 m djupa vattenpölar.

FORDS AMERIKANSKA SMÅBIL skall bli färdig till hösten 1959. Vagnen som är helt konstruerad i Detroit blir något större än tyska Taunus och får en motor med 6 cylindrar och toppventiler.

BROMSTRUMMOR OCH HJUL I ETT STYCKE utfört av aluminium har konstruerats i USA och kommer snart i produktion. Aluminiumrumman har en ingjuten beläggning av stål och fördelarna är, förutom låg vikt och snabb avkyllning, längre livslängd.

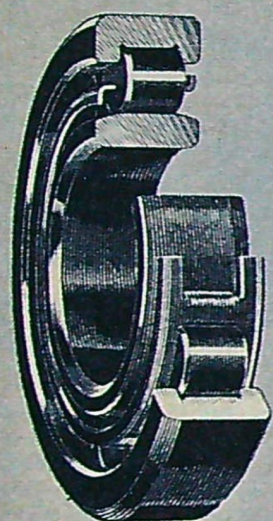
GENERAL MOTORS testar just nu sin nya 6-cylindriga småbilmotor i Porsche. Den nya motorn som är luftkyld och av pannkaststyp kommer att längre fram bli modifierad för bruk i koncernens andra vagnar.

RAMBLER-PRODUKTIONEN ökade under 1958 till det dubbla jämfört med 1957 meddelas från American Motors. Under 1958 tillverkades 217.332 enheter. Tilläggs bör att även 1957 var ett rekordår.

GASTURBINER FÖR BILAR kommer att bli massproducerade inom fem år säger professor Frank L. Schwartz vid Michigan-Universitetet i USA. Enheten kommer inte att vara större än nuvarande bensinmotorer, utvecklade omkring 200 hk, och kan drivas med fotogen eller lättare olja. Växellåda eller vätskekyllning behövs inte och turbinen fordrar mindre smörjning.

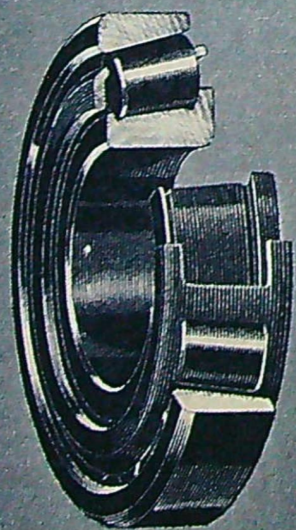
Turbo

SKF

**för varje ställe
det rätta lagret**

Det cylindriska rullagret har stor radiell bärförmåga och tål även höga varvtal. Rullarna styrs av flänsar på ena lagerringen, medan den andra ringen vanligtvis saknar flänsar. Denna utföringsform erbjuder den fördelen att lagret inom vissa gränser medger en axiell förskjutning mellan axel och lagerhus.

Det koniska rullagret är till följd av snedställningen hos rullar och löpbanor särskilt lämpligt att uppta samtidigt verkande radiella och axiella krafter. Lagret måste alltid ansättas mot ett annat lager, som kan uppta axialkrafter i motsatt riktning. Det koniska rullagret är isärtagbart - innerringen med rullarna monteras för sig och ytterringen för sig.

FRÅGA OSS OM BILAR

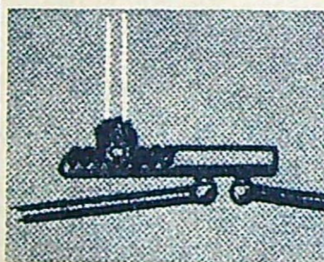
PORSCHE-TEST

I biltesten i nr 24/25 har tyvärr insmugit sig ett par felaktigheter i tabellerna. Det har stått »back-lampa finns inte», skall vara back-lampa finns. Första växeln är synkroniserad varför det även skall vara ett ja i första rutan på kolumnen för speciella data. Från generalagenten har vidare per brev felaktigt uppgivits till oss att plats för radio inte finns. Priset för en sats kolvar jämte kolvringar och kolvbultar har även skriftligen uppgivits vara 1.096 kr, nu meddelar Scania Vabis att det rätta priset är 600 kr. Detta torde vara glädjande för gamla och nya Porsche-ägare.

STYR-KRUX

Fråga: I testrapporterna under teknisk beskrivning beskrivs styrinrättningarna med uttryck såsom: kuggstångstyp, kulmuttertyp, typ skruv och sektor, typ skruv och rulle, typ skruv och tapp osv. Vad innebär dessa olika uttryck, och vilket styrsystem är det bästa? Rattvidare

Svar: Till en bils styrinrättning hör bl. a. styrsjindlar, parallellstag med kulleder, ratt, rattstång samt en styrväxel av något slag. Frånser man själva styrväxeln

Kuggstång.

brukar styrinrättningarna på de flesta bilar i stort sett fungera efter samma principer. Om det på den omskrivna bilens styrinrättning inte finns några speciella saker som skiljer den från en konventionell styrinrättning, brukar vi därför endast ange vilken typ av styrväxel som användes, och det är just själva styrväxeln som omtalas med de av Eder nämnda uttrycken. Att generellt utse någon typ av styrväxel som den bästa låter sig inte göra, därför att olika bilar helt enkelt fordrar olika egenskaper hos styrväxlarna, vilka bäst uppfylls genom val av rätt typ av styrväxel.

Kuggstångstyrningen medger en noggrann och mycket direkt styrning, och användes därför ofta på vagnar av sportbilstyp. Systemet medger även enkla konstruktioner och användes därför ofta på mindre och billigare vagnar. Genom vridning av ratten, och därmed ett litet kugghjul i rattstångens nedre ända förskjutes en kuggstång i sidled. I kuggstången kan sedan ett delat parallellstag vara fäst, som överför rörelsen till framhjulen.

Kulmuttertyp är vanlig på General Motors vagnar. Styrväxeln består här av en hylsa, den s. k. kulmuttern, vars ena sida har formen av en kuggstång som står i ingrepp med sektorn. Friktionen mellan rattaxelskraven och kulmuttern har nedbringats till ett

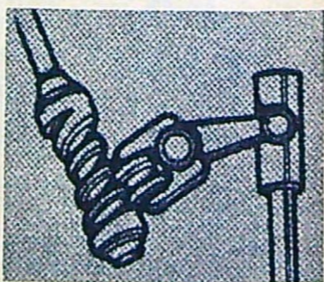
Skruv- och sektortyp.

minimum genom ett antal kuler som placeras i en eller två spiralformade kanaler som utformats mellan nämnda detaljer. Kanaler-na äro så utformade att kulorna föras tillbaka till andra änden av muttern genom ett resp. två rör, då de rullat genom muttern. Systemet ger lätt och behaglig styrning tack vare minimal friktion.

Typ skruv och sektor är den enklaste konstruktionen av styrväxlar. Stor ytbelastning och justeringssvårigheter vid förslitning samt relativt tung styrning gör växeln mindre populär.

Typ skruv och rulle är en slags utveckling av föregående typ. Sektorn har här ersatts av en sektorrulle, lagrad på kul- eller nållager på en tapp mellan två armar på sektoraxeln. Skruven är i regel »timglasformad». Systemet medger lätt styrning och bra möjligheter till justering.

Typ skruv och tapp innebär att det endast är en tapp på »sektoraxeln» som är i ingrepp med skruven på rattaxeln. Med detta sy-

Skruv- och rulltyp.

stem erhåller man som regel ett relativt stort glapp i styrväxeln då ratten har vridits till fullt hjulutslag åt endera hållet.

LÄGTRYCK

Fråga: Vad avses med initialtrycket i en bilmotor?

Studerande

Svar: I samband med t. ex. bilmotorer avses man med initialtrycket det tryck som råder i varje cylinder just före kompressionslagets början.

kompromissa
inte
med
Ert
bilkunnande...

Det är något speciellt med Mercedes-Benz, den är byggd för Er som har stora krav. Ni vet att Mercedes är en stark och snabb vagn, som dessutom är ekonomisk att ha — inte minst därför att den är så genomgediget välgjord och hållbar. Man behöver bara öppna och stänga en dörr så märker man kvaliteten. Säkert känner Ni till att Mercedes med sina fina vägegenskaper, pålitliga bromsar och smidiga motor också är en verkligt trafiksäker vagn.

Kompromissa inte med Ert bilkunnande utan välj redan från början det bästa — Mercedes-Benz. Det är ju innerst inne den vagnen Ni vill ha — inte sant?

Välj den vagn som passar Er bäst: 180 och 190 — bensen eller diesel — 219, 220 S, 300 eller de snabba sportvagnarna 190 SL och 300 SL.

Mercedes-Benz är en vagn att lita på — det kan tiotusentals svenska bilister intyga.

MERCEDES-BENZ

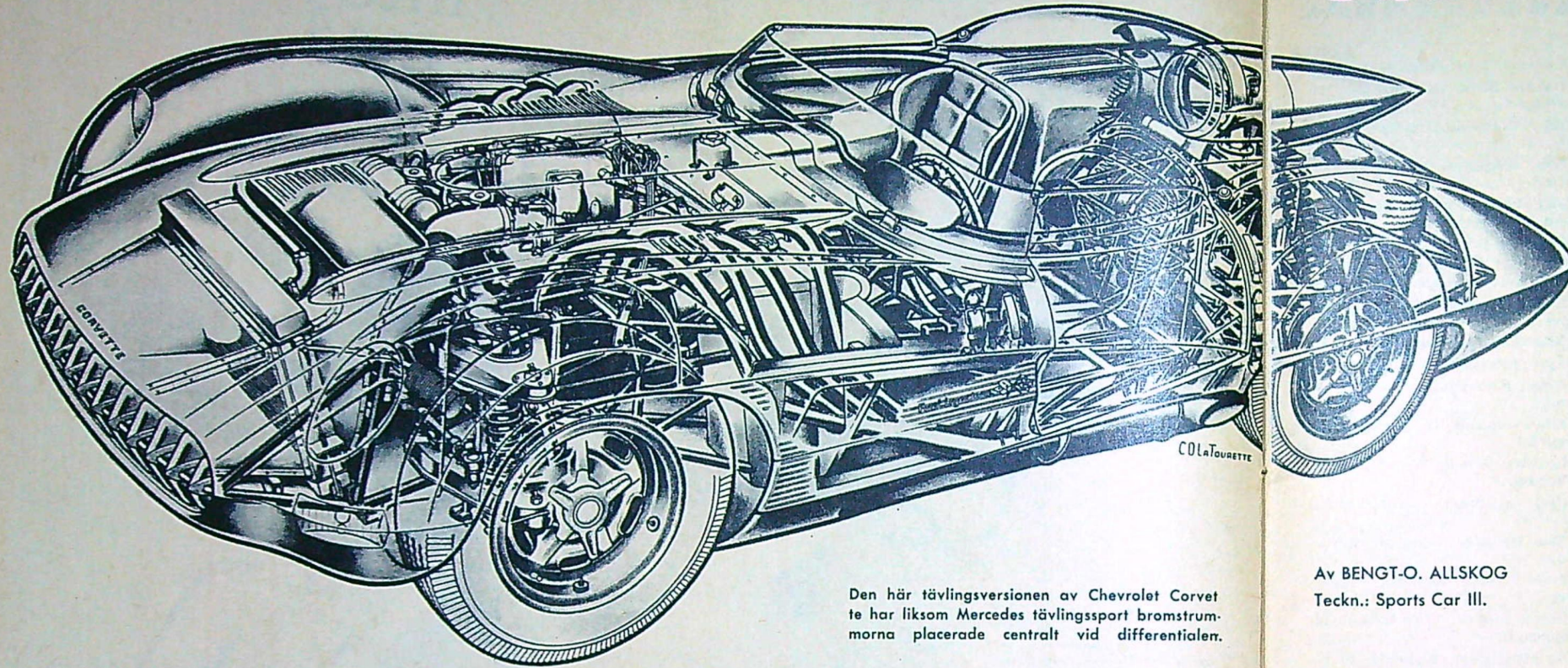
bygger bättre bilism

PHILIPSONS
AUTOMOBIL-AKTIEBOLAG

Filialer och återförsäljare över hela landet.

SPORTVAGNSDRÖM FRÅN USA

Den här tävlingsversionen av Chevrolet Corvete har liksom Mercedes tävlingsbromstrumorna placerade centralt vid differentialen.

Av BENGTO. ALLSKOG
Teckn.: Sports Car Ill.

SURFORM

för tusen

och ett sätt att fila, forma, fasa, hyvla...

Ni som hobbyarbetar eller har villa behöver ett "allt-i-ett"-verktyg, och då väljer Ni naturligtvis SURFORM. Med SURFORM kan Ni fila, forma, fasa och hyvla i alla material.

Trä, gummi och läder går lika bra som koppar, bly och lättmetall. Speciellt bra är SURFORM för Pers-torps- och Sidiplattor samt Masonite.

Tala med Er järnhandlare om SURFORM — han kan visa Er alla dess tusen och en egenskaper, och han vet dessutom att SURFORM har fått yrkesmannens oreserverade beundran!

SURFORM har ännu en fördel — möjligheten till bladbyte. Lossa en skruv, byt blad och dra till skruven... färdigt!

SURFORM finns hos järnhandlare och verktygsfirmor.

Simmonds Aerocessories Ltd.,
Skulptörvägen 30-32, Johanneshov. Tel. 59 35 87, 48 26 07

Riktpriser:
hyvlar kr 9:75 — 17:50
filer kr 12:50 — 13:25
utbytesblad kr 2:75 — 4:25

Har den amerikanska drömmen om en inhemsk sportvagn dött? Det har varit tyst på den fronten under det sista året. Chevrolet Corvete dök visserligen upp som modell 1958 med dubbla strålkastaruppsatser i varje flygel och den traditionella direktinsprutningen. Thunderbird lade definitivt av sportvagnsförklädningen och blev familjebil — om än en temperamentsfull sådan. Miljonären Reventlow gjorde ett par sportvagnar som hade misstänkt gemensamma drag med Ferrari i karossen. Men den vagnen var inget för vanliga sportvagnsälskare utan hörde hemma på tävlingsbanorna.

Just till tävlingsbanorna verkar det emellertid som den amerikanska sportvagnen skulle få vara förvisad. Det är där som bl. a. Corvetten motor fått göra sitt. Även i Reventlows skapelse. Officiellt har inte General Motors deltagit i tävlingarna, men åtskilliga versioner av Corvetten har under de senaste åren dykt upp med varierande modifikationer på chassi och motor och även i bromsväg. Skall man tyda intresset så att GM verkligen vill ha fram erfarenheter för att så småningom släppa ut något i sportvagnsväg?

FLA:s trelltersgräns hejdar dess framfart i internationella tävlingar men på hemmamarknaden med sin friare volymgräns kan den härja mer fritt.

På omslaget till detta nummer visas några av de olika versioner som dykt upp på tävlingsbanorna under de sista åren och härovan vagnen i instruktiv röntgenskiss i tävlingskick. Där har Corvetten som synes rörchassi till skillnad från den civila versionen. Under motorhuvud den direktinsprutade V 8:an. Det reainspirerade nackstödet rymmer locket till bränsletanken.

Ni har väl någon av dessa handböcker från NKI-skolan?

Rekvirera gärna den studiehandbok som intresserar Er —
Ni får den GRATIS!

Med varje studiehandbok följer en aktuell broschyr, som visar Er hur mycket Ni kan hinna med på bara ett år, då Ni läser på fritid vid NKI. Ni får genom att börja NKI-studier:

Den bästa kursen just för Er. Ni väljer det som passar Er ur Nordens största kursprogram.

Det senaste nya på området. Mer än 500 specialister samarbetar med NKI och följer allt nytt, vilket tillföres NKI-kurserna.

Speciell studieteknik genom en frikurs, som hjälper Er att läsa fort och minnas väl. Dessutom är NKI-kurserna välkända för att vara särskilt lättfattligt skrivna och överskådligt uppställda.

Avancemang till arbete som intresserar Er och betalas bra. Genom Er NKI-kurs får Ni mycket större chanser att komma snabbt framåt.

Sänd frikupongen idag!

FRIKUPONG (Kan postas utan kuvert och utan frimärke)

Frankens NKI betalar portot.

Till **NKI-SKOLAN** S:t Eriksгат. 33 Stockholm 12

LOSEN

Svarsföresändelse Tillstånd nr 104 Stockholm 12

Sänd utan kostnad den studiehandbok jag nedan markerat med x och broschyren om hur mycket man kan hinna med på ett år. Jag önskar även tidsskriften "På Fritid" gratis under ett år.

- 1 Hur man blir ingenjör genom NKI-studier.
- 2 Teknisk utbildning — nyaste kurser i 16 fack.
- 3 Real- och studentexamen — nya kurser med lödsvinst.
- 4 Kontor, handel och sjöfart — moderna kurser.
- 5 Moderna språkkurser — alla stadier. 25 språk — grammatikskivor.
- 6 Inträdeskurser till bättre skolor och fakultetsanstalter.
- 7 Sociala och psykologiska studier.
- 8 Teckning och målning för nybörjare och mera avancerade.
- 9 Fackteckning och nyttkonst med eliten som lärare.

(Namn) _____ (Yrke) _____

(Bostad) _____ TV 3-59 (Postadress) _____

(folk.) (folkhögsk.) (verkstodsk.) (annan yrkesk.) (realex.)
 (stud.ex.) (Ange Dina föregående studier genom kryss i resp ruta).

TEVI-FÄRG | FILTRET

SKYDDAR EDRA ÖGON

SE BÄTTRE
MED FILTER

ger Er
• kontrast-
rikare bild
• underbara
färgeffekter
• bländfri
mottagning
• flimmerfri
återgivning
• skydd mot
ögontrötthet
• större nöje
av Er TV

fästes med tejp

Till AB FRILLI, Industriväg. 6, Solna, Tel. växel 272625

Härmed best. mot postförskott st. TEVI-FÄRG-
Filter 21" à 19:50, 17" à 17:50.

Namn:

Bostad:

Postadress:

TV 3-59

Ritningar till motor- och
seglbåtar. Se sidan 14 i
vår katalog.

KATALOG

innehållande ca 5000 experimentartiklar, radiodelar, gram-
mofonodelar, elektr. materiel, verktyg, leksaker, artistmateriel,
fotoartiklar, ritningar och handböcker m.m. Katalogen sändes
gratis mot insändande av ett 30-öres frimärke, som återbe-
talas vid första order.

Clas Ohlson & Co, Insjön

romantik, spänning,
humor i nya
SVALAN

Bra bok varje månad + förmåner
inb. endast **7:45**

UNIVERSALINSTRUMENT

— oumbärligt för varje
radioamatör

Mätområden:

Likspänning: 10, 50, 250,
500 och 1000 volt.
Växelspänning: 10, 50,
250, 500 och 1000 volt.
Likström: 500 μ A,
25 mA, 500 mA.
Motstånd: R \times 10,
R \times 1000

Känslighet: 2000 Ω /volt
Dimensioner: 130 \times 90 \times 40 mm
Pris komplett med testsladdar

kr. 48:— netto

Linnégatan 18 **HÖRAPPARATBOLAGET** Postbox 5113
Tel. 63 18 90 Stockholm 5

LYCKLIGA VINNARE

DE KNÄCKTE JULNÖTTER...

I Rit-Olas jultävling i nummer
24/25 blev resultatet:

1:a pris 99:—: Ake Bernson,
Fyrverkareg. 10, Göteborg C.

2:a pris 50:—: Elde Hilmersson,
Strandbo, Väjern.

3-4:e pris 25:— vardera: Jan
Sundberg, Granudden, Gävle, Lars
Andréasson, Blidvädersg. 41 A,
Göteborg.

5-14 pris »Tekniken i dag
1959»: Sven-Göran Backlund, Ti-
volv. 12, Hägersten, Torbjörn
Carlsson, Box 239, Fränsta, Håkan
Nyberg, Rådhusg. 8, Östersund,
Ake Westin, Haggårdens kontor,
Hedemora, Ulf Soneson, Gillberga-
vägen 22 C, Eskilstuna, Bernt Jo-
hansson, Slättö, Lammhult, Kurt
Müller, Tomtebg. 41, Stockholm,
Björn Jonsson, Höjdg. 3, Söder-
köping, Bill Östring, Läcköväg. 27,
Johanneshov, Hannes Freyman,
Tingsg. 19, Arvika.

Lösning: 1 = A; 2 = C; 3 = C;
4 = A; 5 = C; 6 = B; 7 = C;
8 = C; 9 = B; 10 = A.

... HON FICK VASEN ...

Teknikens Världs minnesgåva
— den tjugiga kristallvasen —
gick till Gun Brith Gustafsson,
Nybygget 6, Gamleby, som natur-
ligtvis insåg att lösningen skulle
vara:

A = alternativ 1, B = alt. 2,
C = alt. 1.

... OCH DE HADE BILTUR!

25 bilägare litet varstans i lan-
det, som följde Cege Hammarlunds
originella bil-test i Teknikens
Värld nr 1 kan nu se fram emot
ljusare tider i bilar med asymme-
triskt ljus. De lyckliga är:

Lelf Laurin, Braheg. 27, Gränna.
Håkan Bolin, Blombäcksg. 14,
Mariestad.

Harry Helgesson, Box 133, Lyck-
sele.

Nils Johansson, Box 111, Äl-
garås.

Jan Woxe, Odeng. 47, Stock-
holm Va.

Sune Berglund, Rännaväg, Gäll-
stad.

Erik Ehrling, Ångsv. 11, Falun 3.

Roland Johansson, Bårtorp,
Hova.

Nils Gustafsson, Box 607, Säter.

Agne Nilsson, Lönså 4, Hultsjö.

Allan Pettersson, Pl. 3272, So-
runda.

Ellert Jonsson, Långmyren, Ny-
hammar.

Lennart Wingö, Blåvalsg. 8 B,
Göteborg V.

Carl Andersson, Brukshandel,
Jössefors.

Paul Hedström, Box 51, Ström-
sund.

Sture Arman, Domarbo, Ströms-
berg.

Bernt Jonsson, Föreningsg. 12,
Gislaved.

Bo Magnusson, Trälunda, Blids-
berg.

Bo Eklund, Pl. 240, Kville.

Olle Johansson, Vattug. 40, Ös-
tersund.

Gottner Hansén, Övre Svartlä.

Lelf Johansson, Bjurslättsliden
25, Göteborg H.

Karl Gustavson, Box 46, Ala-
fors.

Bennie Oskarsson, Norrg. 16,
Örebro.

Lars Andersson, Drottningg. 40,
Västerås.

Lösning: Bilturen företogs med
en MG A.

INTERNATIONELLA HOBBYKLUBBEN

har fått anmälningar från tyska pojkar, som gärna vill brev-
växla på tyska och från amerikanska pojkar, som gärna vill
pennfäktas på engelska med svenska TV-läsare med samma
intressen:

USA:

Donald W., 13 år. Scout, byg-
ger modellbåtar.
Robert H., 21 år. Schack och
frimärken.
Robert G., 12 år. Modelljärn-
våg, frimärken.
Ronald M., 12 år. Astronomi.
George W., 17 år. Kemi, fysik,
frimärken.
Raymond K., 13 år. Modellflyg
och -båtar.
Basil W., 15 år. Modelljärnväg-
ar HO.
Jim, 12 år. Tropiska fiskar.

Tyskland:

Uwe S., 16 år. Modellbåtsbygge.

Ulrich G., 17 år. Radio- och
TV-teknik.
Dieter K., 17 år. Segelflyg-
Schack.
Egbert G., 19 år. Smalfilmning.
Jürgen S., 15 år. Scout. Raket-
teknik.
Heinz D., 15 år. Modellflyg.
Günther K., 18 år. Radio-
amatör.

Den som är intresserad av
kontakt med någon av dessa
kan skicka in sin anmälan till
»Internationella Hobbyklub-
ben», rum 1704, Torsgatan 21,
Stockholm Va. Uppge namn,
adress, ålder, intressen, språk-
kunskaper och bifoga avgiften
75 öre i frimärken.

DE VANN PÅ SITT NAMN

■ Det har strömmat in massor av
nya och gamla prenumeranter på
Teknikens Värld. Alla som vid sin
prenumeration använde kupongen
som fanns i tidningen fick — som
ni kanske kommer ihåg — en
chans att få det hela ordnat
fullkomligt gratis. Reglerna sade
att alla gratisprenumeranternas
namn skulle börja på olika bok-
stäver i alfabetet. Här är listan på
de lyckliga som alltså får gratis-
prenumeration på Nordens största
populärtekniska tidskrift.

Bengt Andersson, Ulvsbygatan 27
B, I, KARLSTAD

Lars Brundin, Sturegatan 20 D,
ESKILSTUNA

Torvald Colliander, Helgonavägen
19, LUND

Olgard Daugh, Uddeholmsgatan 7
B, GÖTEBORG Ö

Stig Eriksson, Skyttetorpsvägen 1,
SPANGA

Gustaf Felldin, Box 824, RIMBO

Sven Grimfelt, Box 314, RAMSELE

Henrik Hamilton, Säteriet, Blom-
berg, BLOMBERG

P. O. Ingsäter, Marhult, LEN-
HOVDA

Ake Jakobsson, Vadsbogatan 11,
TÖREBODA

Rolf Klemmedtsson, Nötabråne,
ASARUM

Lars Löfgren, Rågängen 73, III,
NORRKÖPING

Ove Mårtensson, Lilla Harrie nr 1,
LILLA HARRIE

Karl-Håkan Nilsson, Bondebygatan
21 A, VIMMERBY

Conny Omberg, Omnäs, Fack 24,
RESELE STN

Henry Petersson, Björksåtra,
MARIEHOLMSBRUK

Bo Ringné, Box 10, MUNKFLO-
HÖGEN

Olle Svensson, Nordskog, SMA-
LANDS-GÄLLARYD

Jan-Eric Tonebrand, Eksjöhov-
gårdsväg. 21, SÄVSJÖ

L. Utterberg, Södermalmsalén 10,
ÖREBRO 2

Jan-Bertil Virking, Asgatan 2 A,
VÄSTERÅS

Rune Winolf, Hagvägen 9,
ARJÄNG

Blrger Ydrehed, Hökhult, KISA

Bertil Zackrisson, Box 59,
GUNNILSE

Håkan Aström, Höguddsvägen 15,
LIDINGÖ 3

Bertil Årmond, Sjögatah 31,
AHUS

Folke Öberg, Box 3217, SALA

TEKNIKENS VÄRLD 3/59

I år är det Din tur! KLIPP

SÄTT
IN
TUMMEN
HÄR!

TILL NU!

I år är det Din tur — Din
tur att genom studier vid
Brevskolan skapa Dig en
tryggad framtid. Börja re-
dan i dag genom att skicka
in kupongen och Du är ett
steg närmare Ditt mål.

Gör det nu!

Välj mellan
bl. a. följande
yrken:

Ingenjör
Verkmästare
Förman
Arbetsstudiemann
Laborant
Installatör
Ritare
Konstruktör
Byggmästare
Landsmaskinist
Sjöbefäl
Radioserviceman
Bilskoleinstruktör
Kontorstelev
Kontorist
Affärsbiträde
Bokförelse
Kassör
Korrespondent
Reklamman
Lagerchef

Teknisk utbildning i följande fack:

Byggnadsteknik
Järnhantering
Cellulosteknik
Sågverksteknik
Verkstads teknik
Svetsningsteknik
Smidesteknik
Gruvplåtslageri
Gjuteriteknik
Träförädling
Maskinteknik
Motorteknik
Ritsteknik
Elektroteknik
Teleteknik
Radioteknik
Värme- och sanitetsteknik
Sjöbefälskurser
Preparandkurser
för inträde till tekniskt
gymnasium och teknisk
fackskola

Moderna ämneskurser

Verkstadskurser
Maskinritning
Maskinlära
Materiallära
Svetsningsteknik
Härdningsteknik
Smidesteknik
Gjuteriteknik
Sågverkskursen
Virkestorkning
Snickerimaskiner
Träsamansättning
Ångpannor
Värmelära och bränslen
Förgasarmotorer
Diesel- och tändkule-
motorer
Elektricitetslära

Tusentals elever har fått
en god start genom
Brevskolan.

Växelströmslära
Elektromaskinlära
Signalteknik
Television och radar
Installationsteknik
Villainstallation
Verkstadsinstallation
Anläggningsteknik

Kalkylation
Revisionsteknik
Stenografi
Maskinskrivning
Inköp och kalkylering
Textning
Reklamteknik
Svenska
Praktisk talar kurs
Övningskurs för praktiskt
skrivarbete
Svenska för förenings-
funktionärer
Folkhögskolekurs
i svenska
Praktisk svenska
Främmande språk
Nybörjar- och
fortsättningskurser:
Engelska
Tyska
Franska
Spanska
Ryska
Esperanto
Psykologi
Från spädbarn till
skolbarn
Praktisk människokunskap
Att tänka och diskutera
Arbetsplatsens människor
Arbetsglädjens problem
Upplevelse och beteende
(ny kurs)

Ekonomi

Vart tar pengarna vägen
Grundkurs i national-
ekonomi
Vår samhällsaka
Produktion och priser
Sveriges näringsliv

Samhällsekonomi i teori
och praktik
Företaget och samhället
Hur man läser en balans-
räkning
Hur företaget beräknar
sina kostnader
Företaget och marknaden
Vad gör företagsledningen

Föreningsliv och fackliga frågor

Kurser för förenings-
funktionärer:
ordförande
sekreterare
kassörer
revisorer
fackliga funktionärer
fackliga specialkurser

Hemmet och familjen

Hem och familj
Kvinnan i familj och
samhälle
Kvinnorna i organisa-
tionerna
Giatt och lätt hemarbete
Vi syr efter mönster
Kläder som barnen behöver
Sjukvård i hemmet
Nutidskvinnan
Hemmet blommar
Konsumenten och reklamen

Tänk på Din framtid. Sänd efter Brevskolans nya
studiehandbok. Gör det i dag! Klipp till nu!

Sänd mig gratis Brevskolans
studiehandbok.
Jag är intresserad av

namn

adress

postadress

TV 3-59

Lösen

Frankeras ej
Brevskolan
betalar
portot

Brevskolan
STOCKHOLM 15

Svarsförändelse
Tillstånd nr 33
Stockholm 15

Kör i kylan utan bekymmer — bara motorn är

specialskyddad av Mobiloil Special

Vinterkörning kan vara ett verkligt nöje — om man vet med sig att motorn fungerar perfekt.

När kvicksilvret kryper långt under nollstrecket, när kallstarter hör till den dagliga rutinen, då behövs en olja som ger perfekt smörjning från första kolvslaget... då behövs Mobiloil Special.

- ger snabb start vid strängaste kyla
- ger lägre bensinförbrukning genom minskad chokning
- skyddar mot mekaniskt och kemiskt slitage
- skyddar mot avsättningar som orsakar knackningar, förtändning och tändstiftskrängel

Kör utan bekymmer — året runt — kör på Mobiloil Special!

Kapten Stig Haage har varit vid flygvapnet i 15 år. Tidigare var han divisionschef på F 8 och tjänstgör numera på Flygstabens operationsavdelning där han har hand om operation och krigsplanläggning. I denna ledare penetrerar han Sjöfartskommitténs betänkande angående beväpningen av handelsfartyg. I förra numret kom flottan genom kapten Bengt Ohrelius till tals i samma sak.

Stig Haage:

VAPEN PÅ FEL STÄLLE

Den av Sjöfartskommittén förordade luftvärnsbevakningen av vår handelsflotta under beredskap och krig verkar till synes bestickande och skulle måhända kunna accepteras, om det inte vore så, att projektet i huvudsak måste rymmas inom försvarets totala kostnadsram och således ske på bekostnad av andra objekt inom krigsmakten. Frågan bör därför infogas i ett totalförsvarssammanhang. Behovet bör vägas mot andra behov, de vapentekniska utgångspunkterna närmare granskas.

Kommitténs förslag bygger i allt väsentligt på erfarenheterna från andra världskrigets början och de anfallsmedel och anfallsmetoder, som då var aktuella. Med hänsyn till den snabba krigstekniska utvecklingen, som ägt och allfort äger rum, är denna utgångspunkt helt orealistisk. Flyganfall mot fartyg kan numera utföras oberoende av optisk sikt och utanför närluftvärnets räckvidd. Även om anfall i vissa fall måste utföras innanför dettas räckvidd, ställer de höga flyghastigheterna — dubbelt så höga som under andra världskrigets slutskede — så stora krav på tidig förvarning, snabb inriktning och eldledning, att effekten av föreslagen beväpning kan bedömas icke nå upp till det tröskelvärde, som fordras för att beväpningen skall verka avhållande eller försvärande. När den absoluta effekten visar sig vara låg, blir dessvärre även den psykologiska effekten av tvivelaktigt värde.

Om man vill uppnå godtagbar verkan mot flygplan, som anfaller innanför närluftvärnets räckvidd, måste vapnen kompletteras med ett stridsledningssystem, som möjliggör en mer automatiserad insats. Samma sak gäller, fast i än högre grad, om man vill ersätta närluftvärnet med luftvärnsrobotar för att nå verkan mot flygplan, som anfaller utanför närluftvärnets räckvidd. Det blir emellertid i båda fallen fråga om kostnader och tekniska

svårigheter av en helt annan storleksordning än man nu räknat med.

Oavsett spekulationer om krigets längd måste vi räkna med att ett kommande krig kan komma att inledas överraskande, brutalt och med stor intensitet. Vi bör av olika skäl i första hand inrikta oss på att stå emot denna inledande stormvåg. Det förefaller då verklighetsfrämmande att satsa på vapen, som skulle komma att monteras först efter ett krigsutbrott — om handelsfartygen i det läget finns gripbara.

Anfall från luften mot vår import och vår övriga försörjning kan i princip riktas antingen mot mål till sjöss eller mot mål i land, exempelvis viktiga hamnar och distributionscentra. Det tillvägagångssätt kommer sannolikt att väljas, som snabbast och med minsta insats kan leda till att vår försörjning strypps. Tonnagebekämpning kräver under alla förhållanden jämförelsevis lång tid och ett stort antal vapenbärare, medan en bekämpning av lossning och distribution med nutida förstörelsemedel kan ske snabbare och med ett mindre antal vapenbärare. Frågan om importskydd här hittills tämligen ensidigt rört skydd av tonnage. En omprövning av denna inställning motiveras i hög grad av den krigstekniska utvecklingen. Behovet av ett effektivt luftförsvar av hemorten framträder med skärpa även i detta sammanhang.

Våra skyddsåtgärder bör kanske framför allt syfta till att i högre grad än nu söka trygga åtminstone de mest betydelsefulla delarna av landets krigsförsörjning genom en i fredstid ökad och decentraliserad lagerhållning.

Föreslagen luftvärnsbeväpning av vår handelsflotta synes sålunda av flera skäl vara en högst tvivelaktig åtgärd. Tillgängliga resurser bör användas på ett mer rationellt sätt. Det finns större och allvarigare luckor att täppa till i vårt försvar.

Stig Haage

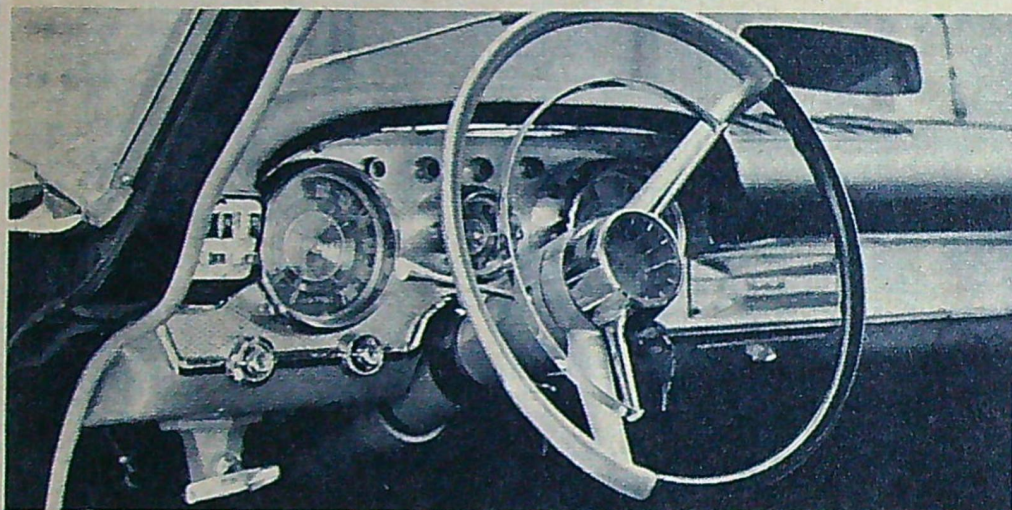

5—18 FEBR. 1959

CHRYSLER ETT MÄRKE

Teknikens Värld fortsätter här serien om de amerikanska 59:orna.

I detta nummer presenteras Chrysler- och Ford-linjernas modeller. Vi går som vanligt på jakt efter de små, små detaljerna som gör helhetsintrycket.

Generalagenten för chryslerlinjen, ANA, har i år sållat bort agnarna för att bjuda kunden det bästa vetet. Uttytt så att de vagnar som passar bäst för svenska förhållanden lagerföres. Man har t. ex. strukit De Soto från lagerlistan av den anledningen att den skiljer sig litet för litet från övriga modeller. De Soto-älskaren behöver dock fördenskull inte känna sig åsidosatt. Vill en kund ha en sådan eller någon annan av chryslerlinjens vagnar som inte finns på lager, går det bra att beställa en. ANA importerar den gärna. Leveranstiden blir förstås en smula längre.

Chryslerbilarna har i år inte utsatts för några revolutionerande ändringar vad det gäller stilen. De stora ändringarna kan inte väntas förrän nästa år. Vad är det då man lägger märke till vid en presentation av bilarna? För det första upp-

MINDRE

Av BENGT-O. ALLSKOG Foto: Göran Andrén

täcker man att knappseriet på instrumentbrädan tilltagit. Från att förut ha varit koncentrerat till automatlådan har även värmeregeln blivit "knappificerade". Instrumentbrädan blir mer och mer glittrande ju dyrare bilarna är och på den dyraste sverigeimporterade Chrysleren känner man sig direkt som förare av en reajtät. Men också den invändiga säkerheten blir större ju högre priset är. Den s. k. sportiga modellen av Dodgen är relativt billig och har följaktligen vassa plåtkanter medan Chrysleren som ses på den stora bilden här har perfekt stoppning.

Det har alltid varit tal om att det har blivit litet väl lågt i tak i baksätet på amerikanska bilar de senare åren. Döm om vår förvåning när vi klev in i baksätet på Dodge Coronet och upptäckte att en herre ledigt kan sitta med hatten på

och ändå lämna luft emellan kullen och taket. En avgjord förbättring.

De intressanta detaljförbättringarna tillhör tyvärr inte standardutrustningen på Chryslerbilarna i år. Det svängbara framsätet som i vår mening är en alldeles utmärkt detalj, är extra. Likaså den fotocellmanövrerade backspeglens som förhindrar bländning av bakomvarande och självavbländande strålkastare. Man kan dock räkna med att dessa detaljer återkommer som standard kommande år.

Vilka bilmodeller är det då som skall lagerhållas? Plymouth Savoy och Belvedere med antingen en sexa, modell sidspis, på 134 hk eller en V 8:a med toppventiler på 233 hk.

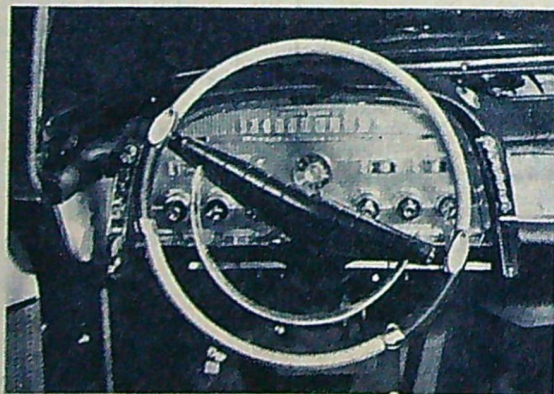
Dodge kommer med modellerna Coronet som Sedan och Hardtop plus en herrgårdsvagn. Sedanen finns med sexa och

V 8:a på respektive 137 och 259 hk. Hardtoppen endast V 8:a. Herrgårdsvagnen bjuder hela 299 hk. Hk-siffrorna låter höga men en ny trestegsförgasare lovar vara snål på bensindropparna.

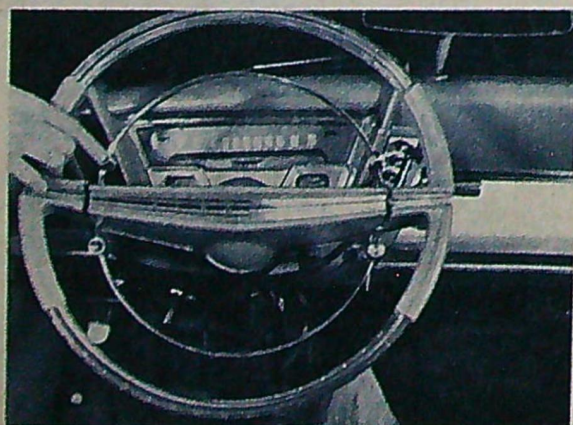
Chrysler kommer endast att finnas i modellerna New Yorker och Windsor med V 8:or på respektive 355 hk och 309 hk. Chrysler 300-E är i år på hela 385 hk.

Förra året byggde man som bekant vissa modeller av Dodge och Plymouth här i Sverige. I år går man emellertid så smått och lurar på att sammansätta Vedetten i stället. De amerikanska vagnarna som importeras får man i alla händelser "bygga" om att döma av hur de ser ut när de kommer fram till fabriken. Vi såg bl. a. åtskilliga som var totalt renslipade för omlackering nere på ANA och genomgången blir grundlig.

Varsågod att ta plats i den Chrysler som ses nederst på nästa sida. Fint stoppad instrumentbräda och en ratt som inte har alltför utskjutande detaljer. Den är en säker bil — men dyr.

På stoppning och utseende ser ni att även denna Chrysler landshövdingensbil tillhör de dyrare. Knappraderna, t. v. växellådan, t. h. värmens, faller dock under doktors bannstråle.

Vi går ner i pris och därmed minskar säkerheten för föraren. Plymouthen bjuder både på vassa plåtkanter och farligare ratt. Stoppning av instrumentbrädan helt obefintlig som ses.

En vacker vagn vad linjeföringen anbelangar. Men varför har man slängt dit den där kromormen längs sidorna? Den stämmer inte överens med den i övrigt sobra stilen på den här sportbetonade Chrysleren. Bakvagnen är väl vass!

FEMTIONIANS FEL... (forts.)

VÄSSAD BAKVAGN

Förutom den konstnärliga signaturen på sidan av bagageluckan har Plyman ändrat en aning på fenutstyrseln på den här modellen. Vår griniga avdelning belönar det hela med ett stort BU. Alldeles för vasst!

HJULFRÖJD

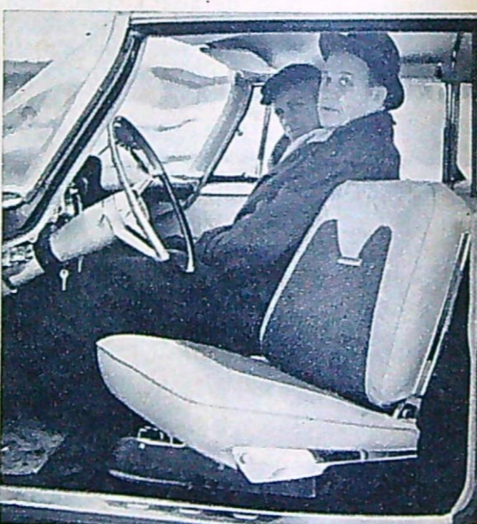
Reservhjulets placering i bagageluckan tillhör inte de mera lyckade. Det stjäls alldeles för stor plats och gör utrymmet omkring mycket svårstuvat, vilket är synd. Troligen är utanpåliggande reserv lösning

DOKTORN SÄGER NEJ

Teknikens Världs testdoktor fick se den här bilden. Vi hade tänkt oss den som en finess med syftning på dörrhantaget. Dr Aldman gav direkt tummen ner. Alldeles för vassa kanter för invändiga säkerheten.

FÖRLÅT ATT VI LER

Den s. k. Fisher-rutan på årets Chrysler-modeller är en aning skrattretande till formatet och kunde väl med dagens goda friskluftsanläggningar slopas helt. Den utgör bara en blind-spot i runtomsikten.

OCH FINESSER

INGA KNÄN MOT BENEN

Med sluttande panorama, om uttrycket tillåts, slipper man det besvärliga knät vid dörrposterna. Här ser vi Plymouth Fury Sport som visar att panoraman inte behöver sitta i vägen vid in- och urstigning.

ETT HANDTAG FÖR SÄKERHET

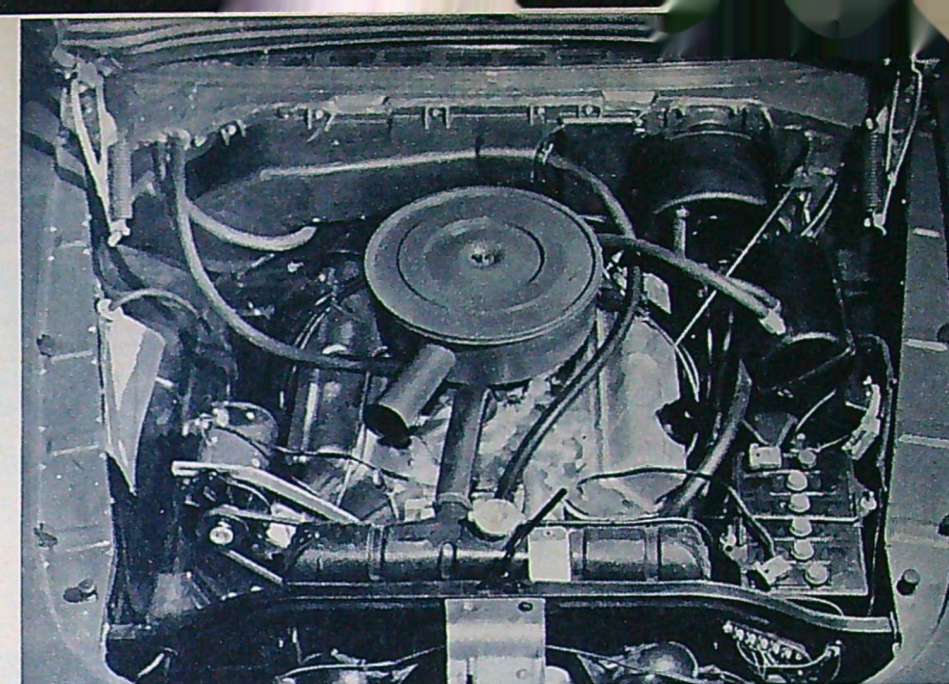
Nu när alla utskjutande delar skall bannlysas från bilarna är den här finessen på Dodge välkommen. Dörrhantagen ligger fint infällda i karosidorna och fälls lätt och elegant ut vid öppning av dörren.

DET SVÄNGER OM SÄTET

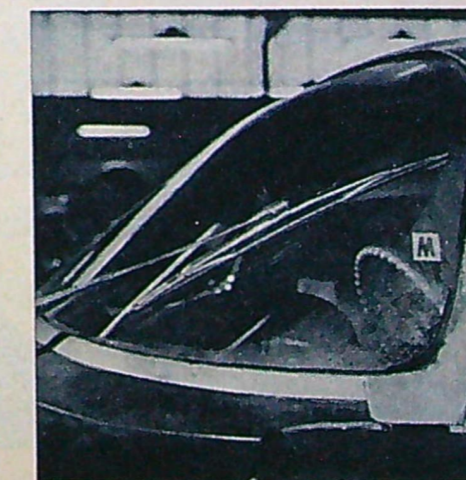
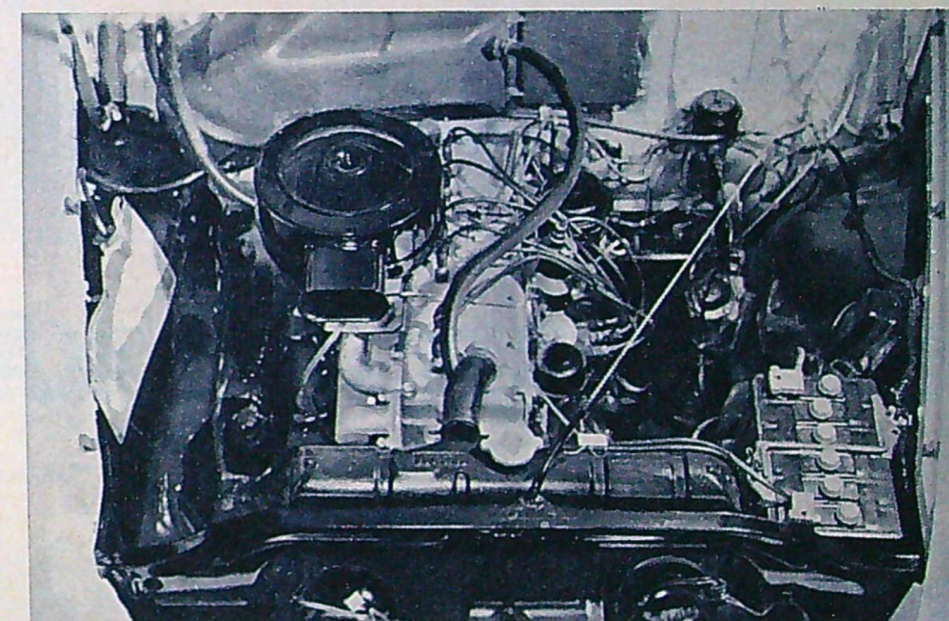
De nya svängbara sätena räknas som extra tillbehör. De fyller faktiskt en uppgift i den låga Chryslern. Mellan sätena finns en utfyllnad som gör att två personer kan sitta kvar i framsätet trots att föraren behagar svinga sig ur sin plats.

BEHÅLL HATTEN PÅ

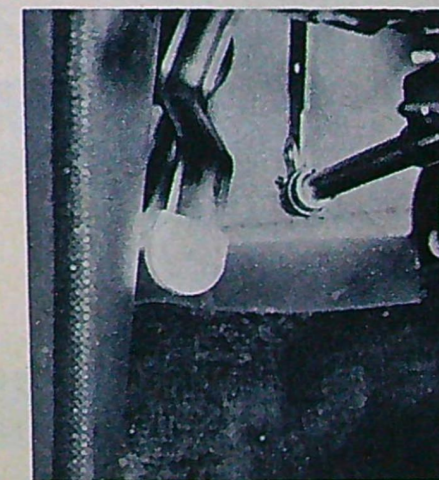
Det brukar klagas över att det är lågt i tak på de amerikanska bilarna. Fr. o. m. i år tar klagan slut evad det gäller Chryslerlinjen. Som synes går det alldeles utmärkt att behålla hatten på även i baksätet. Bilden är tagen i en Plymouth.

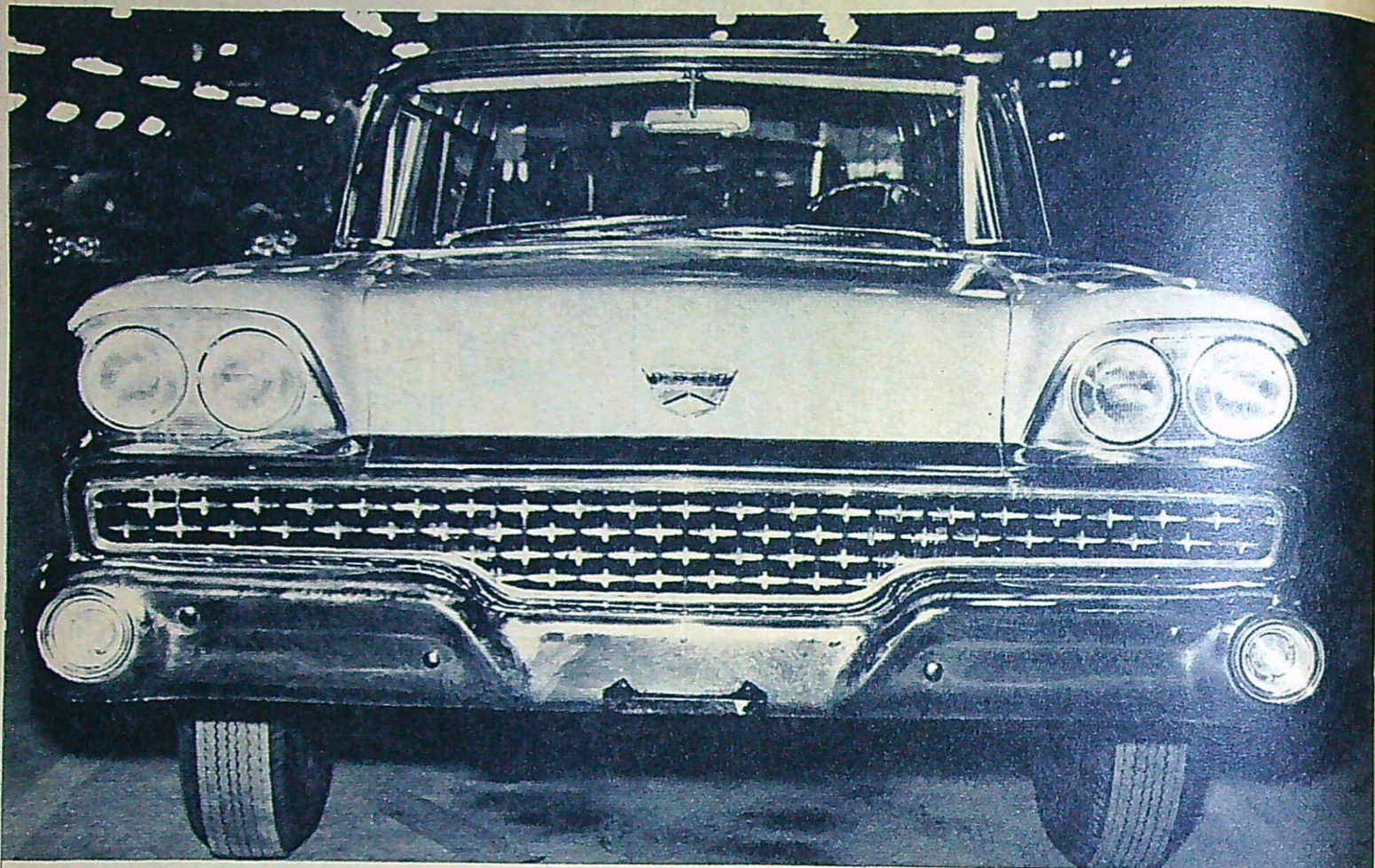
Vi kan inte låta bli att undra över vilka normer man går efter när det gäller att räkna ut utrymmet för motorn. På längden finns det gott om plats för en V 8:a men annars är det välpackat och svåråtkomligt. Se ovan. Med den gamla sexan, modell sidspis, ligger i splendid isolation och tillåter nästan att man stiger ned bredvid den vid servicearbetena. Hur det tar sig ut, visas nedan.

Vindrutetorkarna på chryslervagnarna har inte riktigt samma fina torkryta som GM-vagnarnas. Hit går de, men inte längre. Lämnar mittpartiet.

Att vindrutespölningen inte behöver vara komplicerad visar chryslerbilarna. En enkel plastpåse under huven och praktisk pedal är allt.

NY STJÄRNA FRÅN FORD

Av OWE ANDREASSON Foto: OWE WALLIN

Här är en nyhet i Ford-familjen för 1959 som först nu introduceras. Den nya modellserien som kallas Galaxie har enligt fabriken fått låna mera formgivningsdrag och konstruktionsdetaljer från deras sportvagn Thunderbird än någon annan modell i deras serier. Vagnen tillverkas med sex olika karosserier och säljs i Amerika för ett pris som ligger några hundra kronor över priset för Fairlane 500-serierna.

Teknikens Värld presenterar här ett bildsvep från 1959 års Fordar. Fabriken i USA har tillverkat de nya modellerna i förvisning om att detta är svaret på bilägarens dröm om en annorlunda amerikanare. Som bevis för detta har den nya Forden belönats med Comité Français de l'Elegances guldmedalj för sin formgivning.

På den amerikanska bilmärknaden har en omsvängning ägt rum, och tendensen går nu mot en mer balanserad och sobrare formgivning. Vrakigheten och prägligheten är på retur och i deras ställe kommer en bilstil som inspirerats av linjer som exempelvis nya Thunderbird. Vicepresidenten i Ford, J. O. Wright, har sagt att Ford 59 är formgiven med smak och äran därav tillkommer allmänheten — »kunderna får den vagn de vill ha!»

Även om vi här i Sverige inte ser bilarna på samma sätt som våra bröder på andra sidan Atlanten, hälsar vi med tillfredsställelse en sådan nyhet som renare linjeföring. Krom-krimskramset har vi aldrig uppskattat på allvar. God bränsleekonomi är en annan värdefull egenskap. Ford nämner i detta sammanhang deras sex-cylindriga »Milage Maker Six» med vilken Ford-ägaren kan köra över 65 mil på full tank. Ett nytt oljefilter har också konstruerats som inte behöver utbytas förrän efter 650 mils körning.

För att skära ned tillverkningspris och underhållskostnader gör bilfabrikerna varje år betydande förenklingar och ändringar i konstruktionen. Fordfabrikerna har plockat bort inte mindre än 105 detaljer i deras automatiska växellåda »Ford-O-Matic». Jämfört med växellådan från 1958 väger den 22,8 procent mindre.

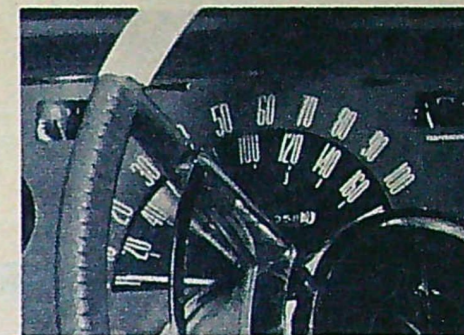
Den nya Ford-serien omfattar 17 olika modeller, nämligen sex versioner av Fairlane 500, två av Fairlane, tre av Custom 300 och sex olika herrgårdsvagnar.

Det finns inte mindre än fyra olika sorters motortyper att välja på. Effekten på dessa varierar mellan 145 och 300 hk och har kompressionsförhållande upp till 9,6:1.

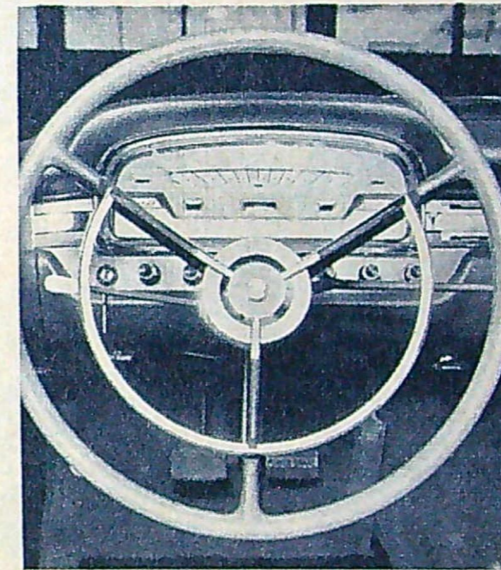
FÖR SNABB TVÄRNTIT

Om man som så många amerikanare föredrar att ha servobromsar, får man den här extra finessen. Bromspedalen sitter på samma höjd som gaspedalen. Detta gör att man vid en snabb inbromsning bara vrider foten och klämmer till.

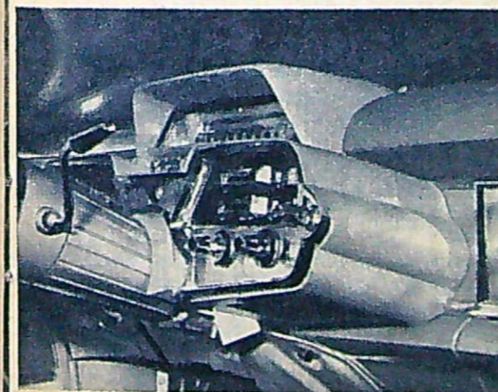
TVÅDELAD FART

Om man har råd att tillhandla sig en Lincoln av årets modell får man den här instrumentbrädan att hålla ögonen på. Hastighetsmätaren, som väl förmodligen är gjord för europafarande amerikanare, är graderad i såväl miles, som kilometer per timme.

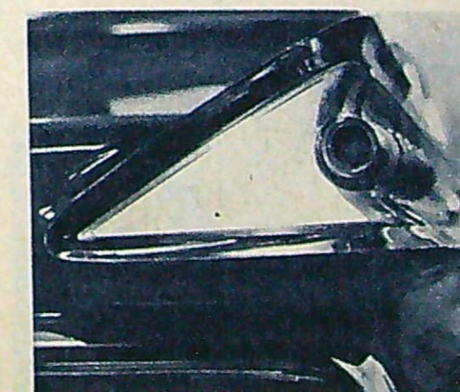
SNYGG BRÄDA

Instrumentens placering var för något år sedan både si och så på många amerikanare, men en förbättring har åstadkommit. Den här rena och lättöverskådliga instrumentbrädan hittade vi på Ford Fairlane modell 1959.

STOPPAT OCH VASST

Mercuryn har av säkerhetsskäl instrumentpanelen stoppad vilket är bra, men man har glömt bort instrumentbrädan. Den står med långa och utstående knappar och som krona på verket har man inramat den med vassa och farliga kanter.

SKARPT

Mercury 1959. Avrundningen till mjukare former går framåt på en del ställen, men ibland går utvecklingen åt motsatt håll. Det här triangelformade bakljuset är inramat av en vass förkromad list vilken foätsätter fram längs sidorna.

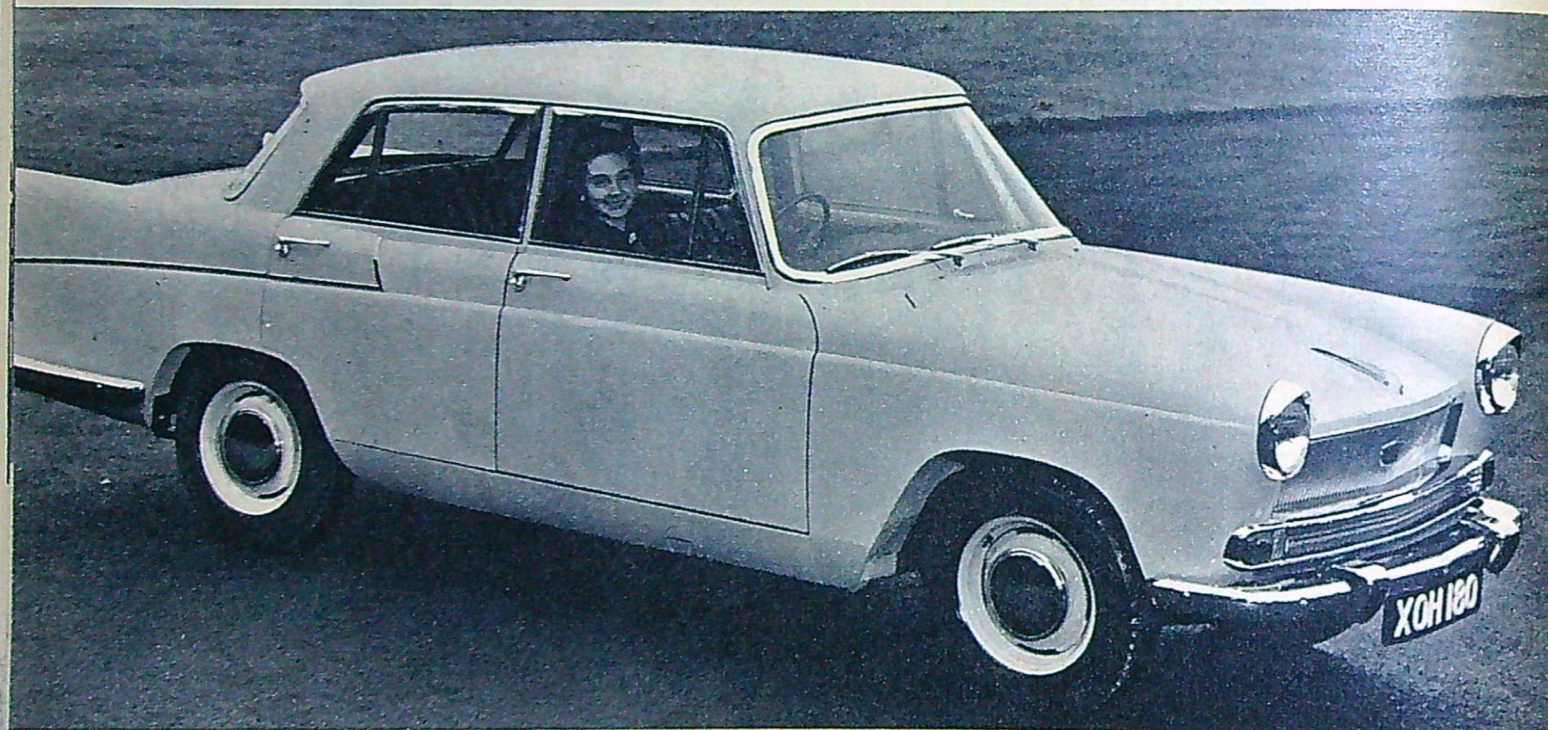
SKYMD SIKT?

Här är Mercury igen med bilindustrins största panoramaruta. Sikten måste bli utmärkt vid klart väder, men, hur går det i regnväder? Bilden svarar själv på den frågan. Man har inte lyckats konstruera vindrutetorkare som håller den ren.

DET SKA VARA ITALIA-STIL I VÅR

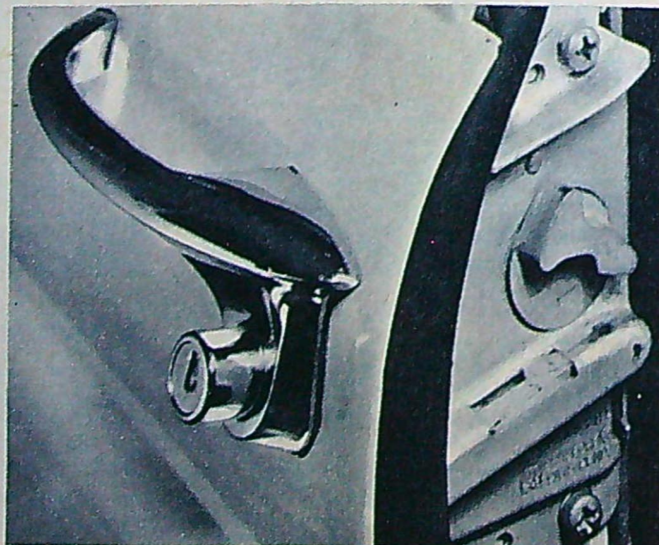
Av BENGT-O. ALLSKOG

Det knoppas inom den europeiska bilvärlden, och här och där har redan de första vårblommorna slagit ut och orot plånböckerna hos bilköparna. På det här uppslaget presenteras några av nykomlingarna. En del av dem är redan gamla bekanta här hemma.

BÄTTRE LÅS FÖR A55

Raka och kantiga linjer kännetecknar den nya Austin A 55. Bilen har därmed hoppat upp en klass evad det gäller elegans. (Bilden ovan.) En titt på det nya dörrlåset får vi på bilden t. h. Det är låskammen överst som ser till att plastkilen därunder sköter den slutliga stängningen av dörren utan att den behöver stängas igen.

Att austinbilarna skulle få ett annat utseende var inte oväntat sedan den lilla A 40:an presenterades och man tillkännagav att Pinin Farina slutits till BMC-gruppen. Det ser ut som om det skulle bli inflation i italiensk stil på örikets bilar.

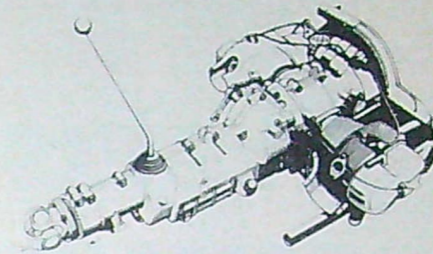
Bilen som visas här är Austin A 55 och den har blivit en farinavagn i allra högsta grad. Från den platta huven till de blygsamma fenorna och överhuvudtaget den kantiga stil som kännetecknar alla hans designs. En elegant bil utan tvekan.

Bland nyheterna på årets modell märks särskilt en ny låsanordning som medverkar till att dörrarna stängs med »mercedesklang». Man behöver inte slänga igen dörren. En roterande låskam sköter låsrörelsen och påverkar en fjäderbelastad plastkil så att den griper tag i låsplattan. Låset är av märke Zeroborque och beskrivs som revolutionerande.

Till glädje för barnfamiljer har alla dörrar säkerhetsfjädrar som dolts så att de inte skall hittas av ivriga barnhänder i första taget. Låsen är dessutom motståndskraftiga mot isbildning, vilket är något, vi önskar samtliga bilar.

DRÖMMEN SOM DOG

Liten har blivit stor och därmed dog drömmen om den perfekta billiga varmans-bilen. Dr Glas' skapelse, Goggomobil 700, har kommit till Sverige och visat sig vara den minsta bilen vi sett med panoramaruta, den trevligaste med en boxermotor på 35 SAE hästar och besitta den bästa värmen bland luftkylda bilar. Goggomobil 700 har blivit en småbil och en trevlig sådan men därmed också rasat upp i pris. Visserligen får man en hel del för priset, bl. a. en helsynkroniserad porschelåda, men utrymmena inuti vagnen rymmer inte med priset. Det gör bara bagageutrymmet som är förvånansvärt stort i den klassen. Med tvåfärgslackering kostar den inkl. oms. men exkl. leveransservice och frakt från Malmö 7.290:—.

Goggomobil 700 har en tvåcylindrig fyrtakts boxermotor på 35 hk under huven. Den är en av de vackraste motorer vi sett i den stilen. (Överst.) Panoramaruta skall det vara. (T. h.)

ÄVEN MG A LA ITALIA

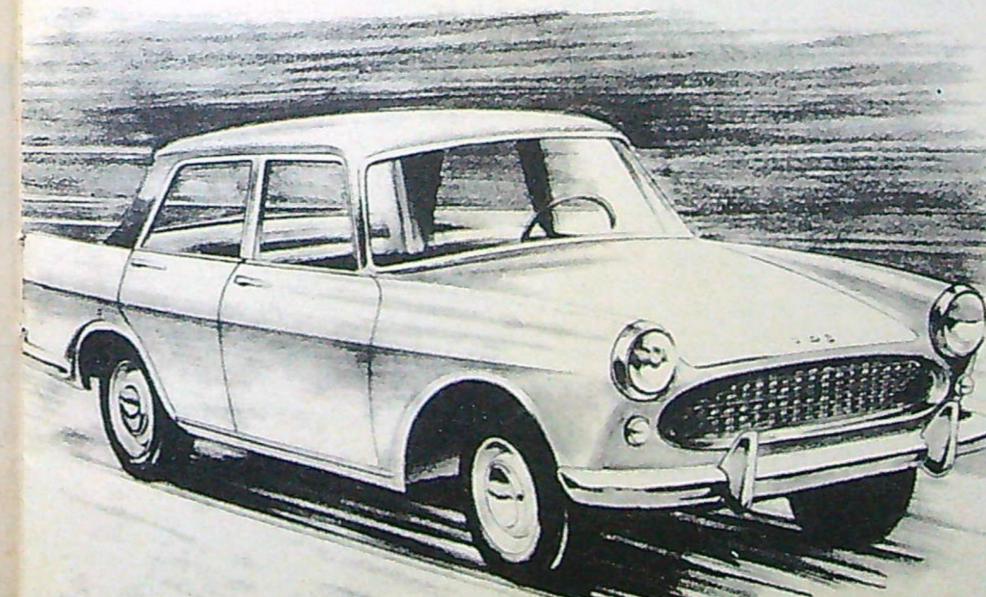
Nästa ingrediens i den italienska salader från BMC är Magnetten som har samma karosseriplåtar som Wolseley, Austin och väl troligen den kommande Morrisen. Det enda som den gamla MG-älskaren känner igen sin vagn på är grillen och frågan är om han inte därmed vänder ryggen åt alltsamman. Det är faktiskt litet svårt att vänja »MG-fans» vid farinafenor. Som tröst får väl fabriken en ny kundkrets som uppskattar det hela.

Inredningsmässigt är dock den gamla stilen kvar med instrumentbräda i valnöt och benknäckerhylla under det hela. Originellt nog är instrumentbrädans metallister frostlackerade, vilket bör utestänga oövalkomna reflexer. Instrumentbrädans överdel är dessutom stoppad. Vi har ledsamt nog bara sett bilen på bild, men av bilder att döma verkar stopningen vara av den hårda effektiva typen. Även om bilen utseendemässigt förlorar litet av sin särprägel, verkar det som om den gamla MG-kvaliteten vore bibehållen.

Från sidan sett är den nya Magnetten lik sina övriga BMC-syskon. Det är bara på grillen man kan spåra aningen av den kära gamla stilen.

Inredningen är däremot typisk MG med läder och valnöt i mycket trivsamma kombinationer.

PEUGEOT BYTER STIL

Skissen härintill visar hur den nya Peugeotten på 45 hk kommer att ta sig ut. Det verkar faktiskt som om man även här skulle ha fått en släng av italienska sjuken och det är inte svårt att finna gemensamma drag med BMC-produkterna. Peugeot har ju varit en vagn som hittat sina köpare utan alltför mycket trummande i reklamen och under det relativt oskyldiga utseendet har alltid dolt sig en rad praktiska finesser som rostfria »kromdekorationer» med mera, med mera. Det skall bli intressant att se vad fabriken kan hitta på att bjuda sina kunder den här gången i och med att den gamla 203:an gör sin sorti från produktionsbanden. Något rejält och pålitligt blir det säkert.

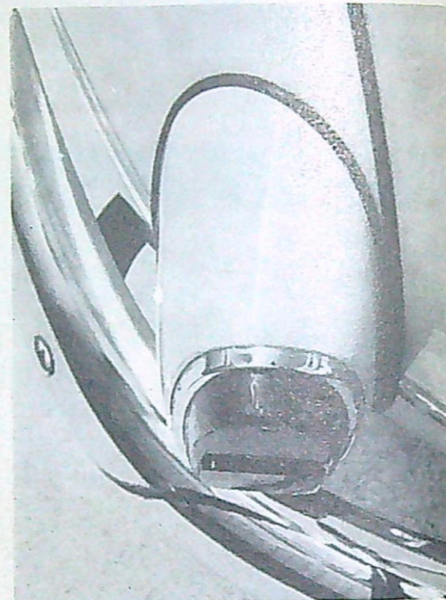
**MYSTISKA BILEN
GAMMAL MEN NY**

Vilken acceleration gubbar! Cege fick ratten i handen när han försökte sig på en rivstart. Rena sportvagnen — vem kunde tro det av utseendet?

Bakrutan är stor och fin eller vad sägs? Det beklagliga är emellertid att man huvudsakligen ser himmel och trädtoppar i stället för vägen.

Även utanpå karran kan man spåra en del förändringar gentemot föregående årsmodell. De här »utväxterna» är faktiskt inte direkt vackra.

Hejsan, hejsan

Nå, är ni beredda på slutspurten nu? Alla goda ting är tre, heter det ju, och detta är således tredje och sista mystiska bilen i läsarnas egen biltestning. Nåja, det är kanske fel att säga att det är er egen testning — för det är ju trots allt jag som testar karran. Er uppgift är att avslöja märket och det kan förresten knappast vålla något större huvudbry. Åtminstone inte för er som läser en så bilmindad tidning som Teknikens Värld. Hoppas jag.

Tursamt testad av

C. G. HAMMARLUND

Finurligt fotograferad av

ULF CHRISTER

Löses lätt av

VÅRA LÄSARE

Alltså, allmän samling vid Den Mystiska Bilen nr 3. Här står den — 1958 års stora nyhet på bilfronten. Hursa? Har ni sett den förut — i många, många år t. o. m.? Ja, ja, men skrattar bäst som skrattar sist och ropa inte hej och allt vad det nu heter. För även om kostymen är nog så hemvävt gammeldags, så kan jag garantera att det är en ny bil. Eller i varje fall en helt ny bilupplevelse. Följ med på testkörningen så ska ni få se att man aldrig kan döma hunden efter håren. Fyra läsare får följa med och jag tror att ni kommer att sitta tämligen skönt, för där har vi också en betydande nyhet. I utrymmet alltså. Tre bak och två fram utan att vi behöver skava sönder armbågarna mot varann.

Tag plats — var god stäng dörrar och grindar. Och var god öppna bakre sidofönstren en aning på glänt för så här års är ju imman på rutorna ett ganska så besvärligt problem — alldeles speciellt när bilen är fullsatt. Då slipper jag också öppna rutan här framme med påföljande gnäll om korsdrag i nacken. En praktisk nyhet på den gamla karossen, eller hur!

Men nu tutar vi och kör. Håll i er stadigt nu för nu ska ni få se på gnistor. Gamla fröken har fått sputnikfeber på gamla dar. I med ettan snett uppåt-väns-

ter, upp med kopplingen och full rulle! Nå, höll allas revben för den raketstarten? Ja, ni hinner knappt känna efter, för redan efter 4,3 sekunder är det dags att peta in tvåan. Känner ni hur bilen fullkomligt kastar sig fram. Det är kul det här, tycker ni inte? Färden har nu varat i bara 9,2 sekunder och vi är redan uppe i 80 knutar. Dags att lägga i trean och accelerationen fortsätter. Nu pekar hastighetsmätaren (som förresten är av s. k. termometertyp) på 120 km/tim och 24 sekunder har förflutit sen resan började. Det är ju inte klokt egentligen — håller vi på så här kommer vi att varva Sputnik III om ett par timmar. Men som väl är så håller vi oss stadigt på jorden hela tiden. Märker ni så fint vägsug karran har och märker ni också att det finns tillräckligt med krut i motorn även på fyrans växel över 130 knutar. Känner ni rycket när jag trampar ner gasen — och vips är vi uppe i 150. En liten bit till skulle jag nog kunna pressa uppåt hastighetsskalan men bilen är ju inte enbart byggd för vrålsnabb körning. Det där med den nästan oslagbara accelerationen är närmast tänkt som en säkerhetsåtgärd för riskfria och snabba omkörningar inom hela fartregistret. Så på den punkten är det bara att bocka och

PRISERNA:

■ Nå, har ni listat ut namnet på den mystiska bilen vid det här laget? Om ni gjort det och gjort det rätt har ni chansen att vinna ett verkligt flott pris. På kupongen på nästa sida får ni anteckna er för ett av tre olika prisalternativ. Det första:

asymmetriskt ljus till er bil plus ett presentkort på bensin värt 125 kronor. För det andra: två personbils-vinterdäck.

Tredje: presentkort på bensin värt 200 kronor. Det är bara att välja det som passar er bäst. Sammanlagt delar vi ut 25 priser i den här etappen. Ni och er bil har en chans som sällan återkommer!

VÄND!

Cege har intagit en lättjfull pose i framsätet på den mystiska bilen. Vad han gör? Han fuskar i formgivningsyrket och försöker sätta lite snits på fabriken lastbilar. Rena hemsändor!

tacka. Det skall till en renrasig sportbil för att hänga med i den dansen.

Men på samma gång har den förut så sävligt trivsamma bilen nu blivit en farlig leksak i händerna på fel förare, så det är ingenting att skämta om. Därför rasat över till nästa avdelning. Som handlar om motorn — eller »moroten» som våra hurtfriska motorbitna ungdomar hellre säger. Den är en fyrcylindrig, fyrtakts, »fyrkantig» (nästan), fyrväxlad, vätskekyld radmotor som bromsar 7,083 dussin amerikanska hästkrafter. Så det fordras gedigna kuskanlag för att tygla den horden, allra helst som vagnen endast väger aningen över ett ton. Två förga-

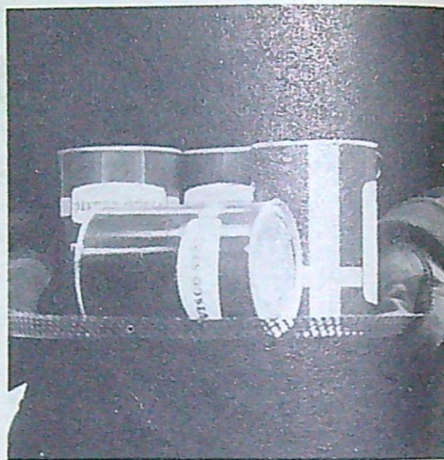
sare har fullt jobb med att mata alla hästarna fastän de är anmärkningsvärt små i maten. Eller vad sägs om 0,82 liter per mil vid snabb landsvägskörning och kör man lugnt går det att komma undan med 0,6 liter ungefär. Nå, att motorn är snål visste ni säkerligen förut. Snålare än de flesta, det finns det tävlingsprotokoll på.

Men när vi ändå sitter i bilen, ligger det ju nära till hands att vi tar en titt på inredningen. Snyggt och gediget men rätt trångt i framsätet. Dock inte värre än att man har fritt spelrum för den relativt långa golvväxelspaken. Bakrutan är stor och fin och visar en stor vy av him-

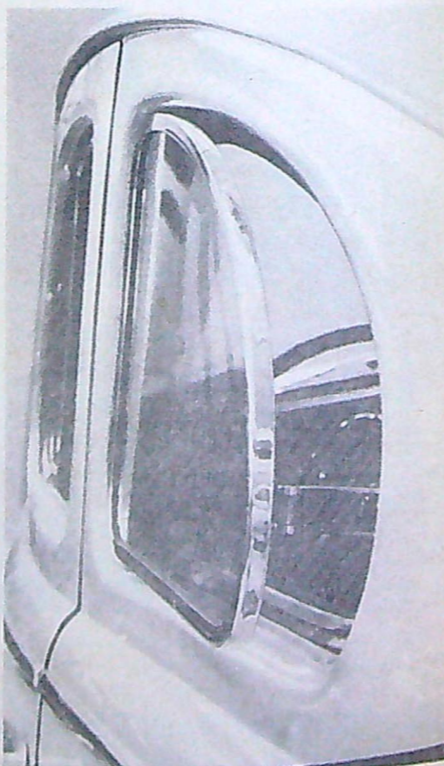
len. Vad man nu ska se den för. Det vore onekligen bättre om man i stället såg vägen bakom.

Hur som helst — man sitter skönt och ratten har en behaglig vinkel. Ryggstöden fram kunde kanske vara en aning mer skålade, men varför klagas. Ordet sport kan ju ha flera betydelser.

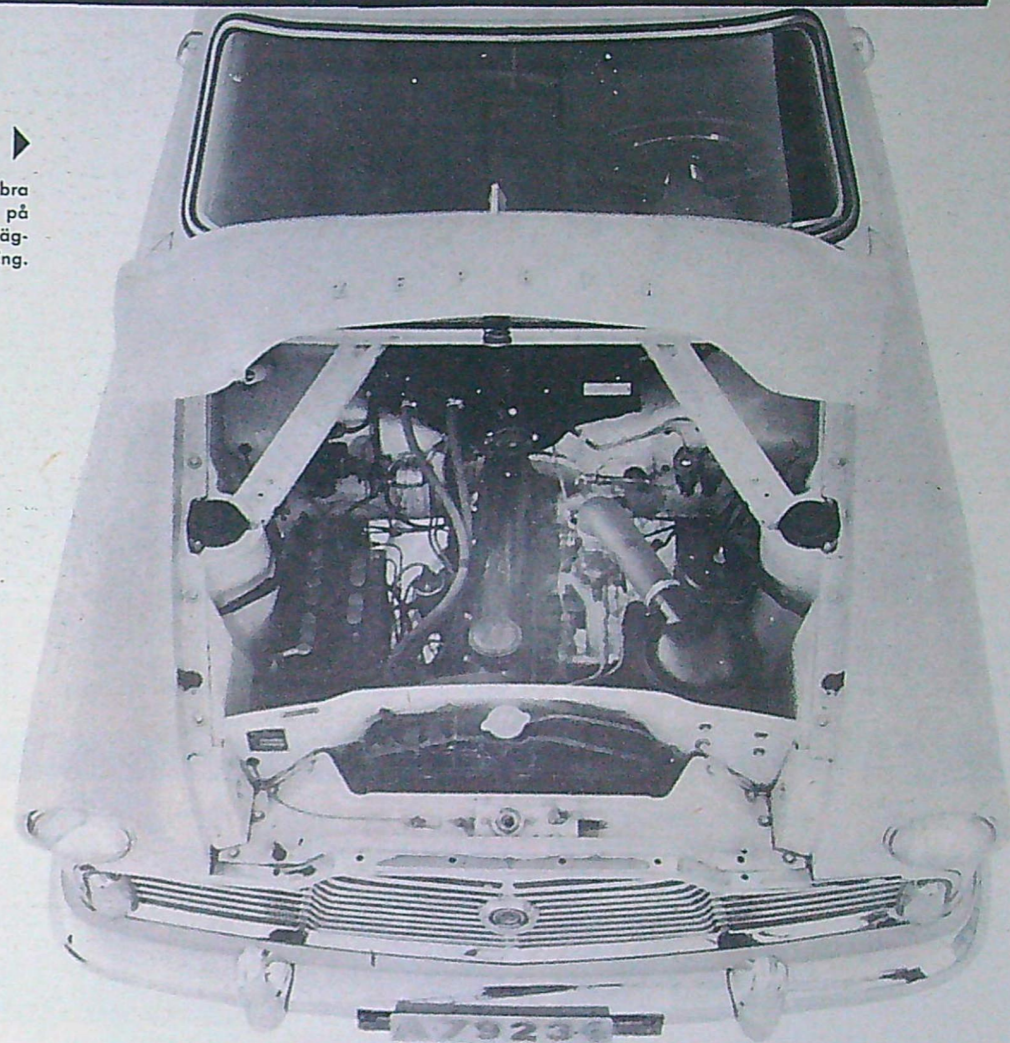
Nej, nu ska jag nog inte testa bilen mer, då avslöjar jag alldeles för mycket. Som ett sista litet tips kan jag ändå säga att den gamla kära motorn nu är dubbelt så stark som första gången vi stiftade bekantskap med den. Den vanligaste modellen är dock 50 % starkare än ursprunget och det är vackert så.

Fyra burkar finns det i motorn. I verkligheten sitter de prydligt uppradade i en linje och inte så konstnärligt arrangerade som på bilden.

Nyhet för året! De bakre sidorutorna kan öppnas på glänt. Bilen blir fint ventilerad utan irriterande drag. Bakrutan håller sig också imfri.

En titt från ovan säger att motorn ligger bra till för servicearbeten. De svarta punkterna på sidorna om huvan är fjäderbenens högt belägna infästningspunkter. Detta ger fin vaghållning.

Teknisk analys och kommentarer:
ING. ROLF ERIKSSON
Populäranalys och redigering:
BENGT-O. ALLSKOG
Medicinsk expert:
DR BERTIL ALDMAN
Tesifoto:
GÖRAN ANDRÉN
Teckningar:
JAN ULLÉN

FORD ZEPHYR

Provkörd och analyserad av Teknikens Världs testavdelning

En medelstor bil med amerikanska linjer och god åkkomfort i kombination med kraftig motor är den sammanfattande karakteristik man vill ge Ford Zephyr efter tio testdagar.

Innerutrymmet räcker för fem—sex personer. Både fram- och baksätet är av amerikansk sofftyp. I baksätet ryms två personer mer än väl och de kan då utnyttja det fällbara mitre armstödet, som även ger stadga i sidled. Ben- och fotutrymmet är hyggligt. Med uppfällt armstöd ryms tre personer.

Framsätet ger dålig stadga i sidled. Sätets framkant är litet för lågt och ger dåligt stöd åt knävecken. Sätets bredd är dock utmärkt och man kan utan olägenhet ha ett barn mellan föraren och passageraren.

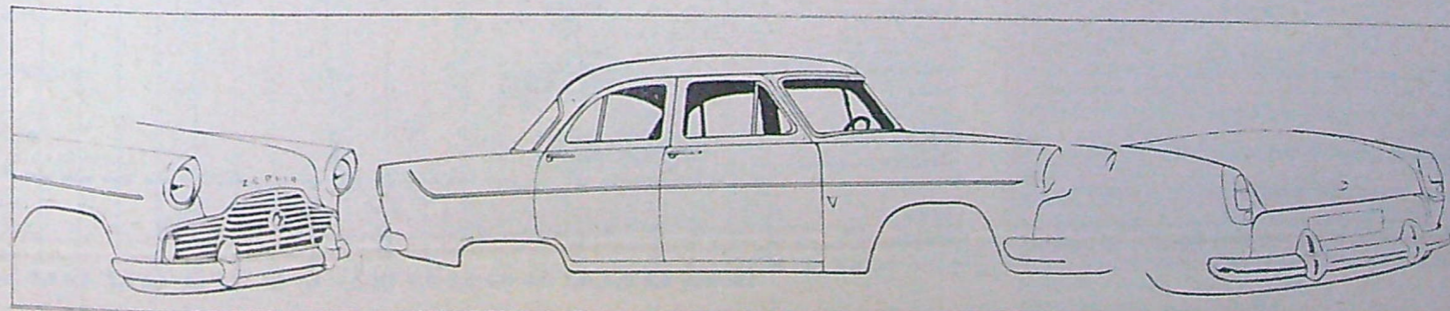
Inredningen är enkel och praktisk. Taket är av ljus plast och inte alls så ömtåligt som tidigare typer av tygtak utan kan enkelt tvättas med en trasa om det skulle behövas. Alla dörrar har armstöd. Instrumentpanelen rymmer ett mycket litet handskfack men i gengäld finns en stor

förvaringshylla under panelens högra del.

Bagageutrymmet är inte av jätteformat men rymmer tillräckligt med bagage. Reservhjulet stjäls genom sin placering en del utrymme. Bagageutrymmets bakre kant gör att man måste lyfta bagaget ganska högt vid lastning.

Dörrarna medger lätt in- och urstigning. Körställningen är utöver vad som ovan påpekats utmärkt så när som på att sätet borde kunna flyttas något längre bak för en storvuxen förare. Ratten är ganska liten och sitter nära den vänstra dörren.

VÄND!

TEKNIKENS VÄRLD 3/59

FYLL I KUPONGEN — VINN LJUS, DÄCK ELLER BENSIN

Den här bilturen med C. G. Hammarlund vållade er säkert inte så mycket huvudbry. Frågan är alltså: Vad heter den mystiska bilen? Namnet skall ni anteckna på kupongen här nedan där ni också kryssar för det prisalternativ ni önskar samt fyller i övriga uppgifter. Obs! Erbjudandet om asymmetriskt ljus gäller endast ägare av engelska, amerikanska och svenska bilar.

Insändes till Teknikens Världs Biltur nr 3, Box 3268, Stockholm 3. Brevet skall vara poststämplat senast den 25 februari.

Bilturen nr 3 företogs med en

Om jag vinner vill jag ha:

Asymmetriskt ljus plus bensin Två stycken vinterdäck Bensin

Sätt ett kryss i avsedd ruta

Eget bilmärke Årsmodell

Anges i tillämpliga fall: Elsystem 6 volt/12 volt däckdimension

Namn:

Adress:

Postadress:

TYP: Ford ZEPHYR Mark II 1958
 GENERALAGENT: Ford Motor Company A/B,
 Stockholms Frihamn
 Riktpris m. vent. värmsystem
 11.650:—
 För överväxel tillkommer:
 800:—
 Fordonskatt: 250 kr/år
 Omsättningskatt:
 1.170:—

Rattlutningen är behaglig och instrumenten är idealiskt högt placerade rakt framför föraren. Det enda som stör är att signaleringen skymmer instrumenten. Ringens övre del borde göras mindre eller helt tas bort.

Rattväxelspaken sitter bra till och är lättmanövrerad. Fotpedalerna är stora och välplacerade. Deras hängande montering eliminerar golvdrag. Sikten är bra. Framåt ser föraren de båda flyglarna. Dessa riktpunkter gör att det är lätt att manövrera bilen i trånga passager. Sikten bakåt är även den god. Båda bakflyglarna syns väl. Vindrutetorkarna sveper en sammanhängande yta.

Den 6-cylindriga motorn ger en tillräcklig dragkraft i förhållande till vagnens storlek. Accelerationen räcker för snabba och säkra omkörningar. Motorn förefaller att trivas väl med högt varvtal. Segdragningsförmågan gör att treans växel kan användas ned till ca 25 km/t.

Startegenskaperna är goda och motorn arbetar utan andra anmärkningar än att bränsleförbrukningen är i största laget.

Toppfarten ligger vid ca 140 km/t. Vid denna hastighet visade mätarnålen sig inte längre eftersom den försvann nedanför skalans högra del. Mätaren är graderad till 160 km/t. Felvisningen var således ganska markant på provvagnen.

Från stillastående nådde bilen 100 km/t på endast 18,5 sekunder. Växellådan har endast de två övre växlar synkroniserade. Även på en bil i denna storleksklass börjar man idag att önska sig den betydelsefulla finessen med synkroniserad etta. För att få in ettan måste man dubbeltrampa eller stanna. Rattväxelspakens lägen är lättfunna och exakta. Den hydrauliskt manövrerade kopplingen fungerar utan anmärkning.

Vägegenskaperna är i stort utmärkta. Styrkaraktären är exakt. Antalet rattvarv är endast 3 1/4 varv mellan fulla

hjulutslag. Framhjulsfjädringen med sina speciella fjäderben med hög infästningspunkt ger stabilitet och ringa krängning. Bilen är mycket kursstabil. På vinterväglag kan man kanske tycka att bilen har för stor del av vikten på framhjulena om man åker ensam utan bagage.

Motoreffekten är så stor att det är lätt för hjulen att riva loss om man inte sköter koppling och gas tillräckligt försiktigt.

Bromsarna har ett väl avvägt pedaltryck. Bromsarean är ganska stor och bromseffekten räcker gott till för normal körning. Vid bromsproven mattades bromsarna en del och bromssträckorna förlängdes. Några tecken på onormal sneddragning märktes ej.

Strålkastarnas ljus räcker för snabb mörkerkörning. Tyvärr är insatserna inte av asymmetrisk typ eftersom engelsmännen inte ännu gått in för detta utmärkta europeiskt kontinentala belysningsystem. Ljuset från bilens strålkastare är av punkttyp och har inte någon mera markant ljus mörkergräns.

Det ventilerande värmsystemet har god kapacitet och förefaller att räcka för vårt klimat. Karossen ger ett stilt och i vårt tycke vackert intryck. Vagnen var dock inte helt skrammelfri. Speciellt vid låg fart på dålig väg förde den litet oväsen. Bl. a. kom en del skrammel från styrsnäckan som låter irriterande. Zephyr är en bil med många goda egenskaper, som gör den till en trivsamt familje- och långfärdsvagn.

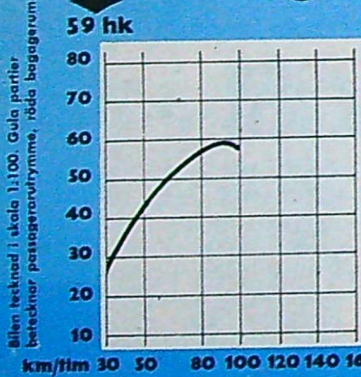

PROVRESULTAT

MAX BROMSAD DRIVHJULSEFFEKT

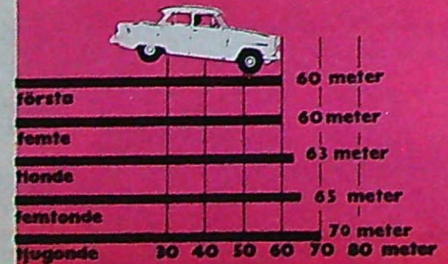
86 hk

BROMSVERKAN

Max pedaltryck vid 1:a bromsn. 30 kg

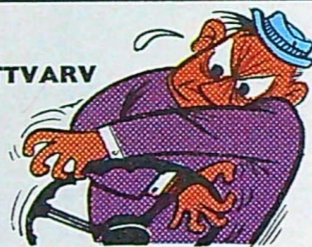
Bromssträckor vid 20 max bromsningar i följd på torr asfaltväg. Bromsningarna sker från en verklig fart av 100 km/tim.

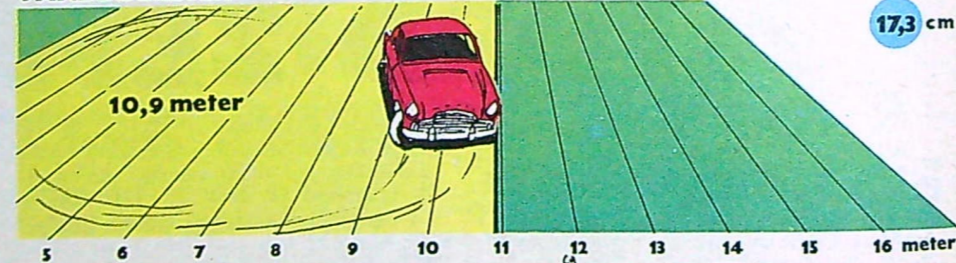
ANTAL RATTVARV

3,3

mellan fulla rattutslag

VÄNDDIAMETER

MARKFRIGÅNG

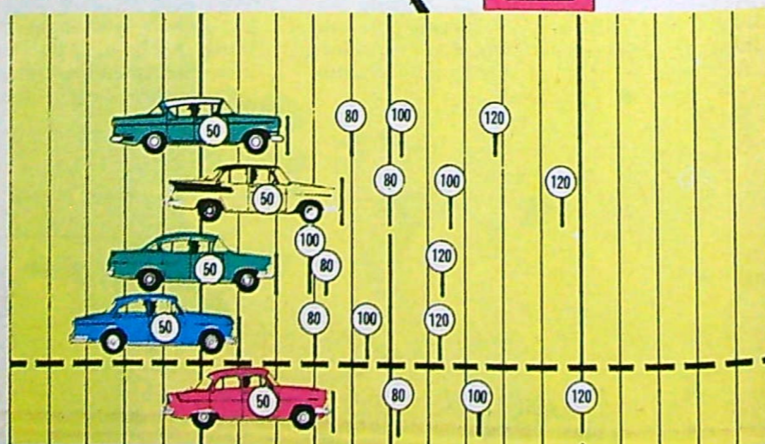
17,3 cm

BRÄNSLEFÖRBRUKNING

Uppmätt vid konstant hastighet. Siffrorna på bilarna anger hastigheten i km/tim. Jämförande data ges för andra bilar i klassen.

genomsnittsförbrukning 1,4 liter/mil enl. DIN

- OPEL Kapitän
- SIMCA Vedette
- VAUXHALL Velox
- VOLVO Amazon (4-växl.)
- FORD Zephyr

HASTIGHETSMÄTAREN

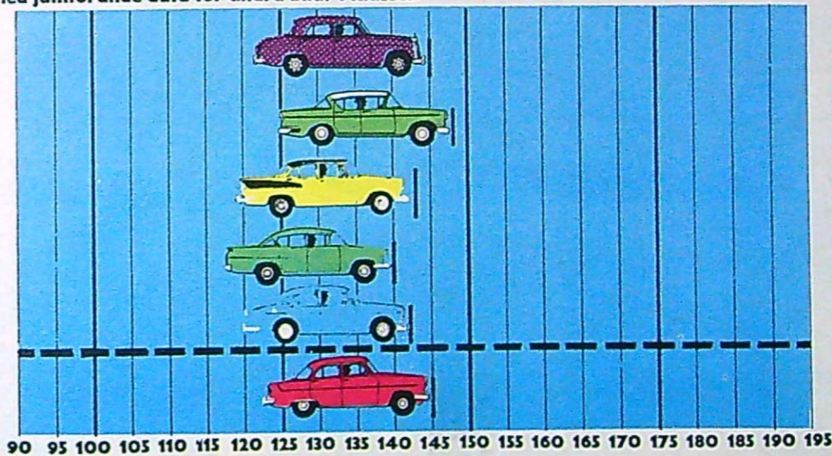
visade	30	50	80	100	120
vid en					
verklig fart av	27	42	68	85	101

VÄGMÄTAREN

visade 12 % för lång vägsträcka

TOPPFART med jämförande data för andra bilar i klassen

- MERCEDES 190
- OPEL Kapitän
- SIMCA Vedette
- VAUXHALL Velox
- VOLVO Amazon (4-växl.)
- FORD Zephyr

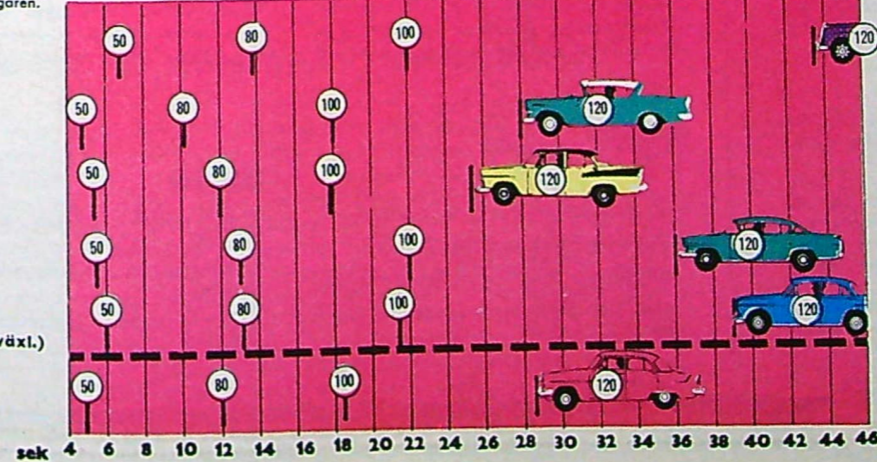

ACCELERATION genom växlar

Siffrorna på bilarna markerar hastigheten som uppnått från stillastående på den tid som anges med de lodräta linjerna vid främre stötfångaren.

Stående start 1 km 39 sek.

- MERCEDES 190
- OPEL Kapitän
- SIMCA Vedette
- VAUXHALL Velox
- VOLVO Amazon (4-växl.)
- FORD Zephyr

TILLBEHÖR, DELAR, REPARATIONER

UTRUSTNING

Värmsystem av ventilerande typ ingår i bilens pris. Imsprutor för varmluft/kallluft finns. Ventilation för kallluft finns. Ventilationsfläkt för låg fart finns. Munstycken för vindrutepolare ingår inte i bilens pris. Komplet installation kostar ca kr 76:—. Radio ingår inte i bilens pris. Plats för radio är förutsedd. Backlampa finns inte. Rattlös finns inte. Kostar kr 115:— inkl. montering.

RESERVDELSPRISER

- Fabriksny servicemotor kr 1.050:—
- Sats foder och kolvar jämte kolringar och kolbultar > 210:—
- Sats avgasventiler m. fjädrar > 85:50
- Oljeranarinsats > 11:25
- Cylinderlockspackning > 5:—
- Termostat för kylsystem > 21:—
- Strömfördelarlock utan kablar > 16:75
- Kopplingslamm komplett m. centrum > 76:—
- Sats bromsbackar med nya belägg (komplett) > 202:—
- Avgasrör komplett med ljuddämpare > 97:—
- Stötdämpare komplett sats, fram och bak > 425:—
- Ett däck kostar för 4-lagers > 111:—
- för 6-lagers > 129:—
- Vindruta av härdat glas > 125:—
- Vindruta av lamelliglas > 315:—
- Framflygel utan tillbehör ... > 255:—
- Bakre stötfångare, komplett med alla detaljer > 374:—
- Komplett kylarmaskering .. > 330:—

REPARATIONSPRISER

- Fasta reparationspriser tillämpas
- Ventiljustering Kr 16:—
- Montering av bytesmotor ... > 195:—
- Byte av kopplingslamm > 55:—
- Byte av cylinderlockspackn. > 80:—
- Byte av samtl. bromsbackar > 55:—
- Ventilslipning med soining .. > 115:—

FORD ZEPHYR

TEKNISK BESKRIVNING

Vagnstomme: Självbärande helsvetsad stälkaross. 4-dörrar, upphängda i framkanten. Bagageutrymme bak, åtkomligt utifrån. Motorn fram. Vagnen bakhjulsdriven. Inredning: 5-6 sittplatser. Helt säte av sofftyp fram och bak.

Motor: 6-cyl. fyrt. vätskekyld radmotor med toppventiler. Cyl.-diam. 82,55 mm, slaglängd 7955 mm, slagvolym 2533 cm³. Kompr. förh. 7,8:1. Max. effekt 86 hk SAE vid 4200 v/min.

Kraftöverföring: Enkel torrlamellkoppling. Hydrauliskt manövrerad. 3-växlad låda med de två övre växelnarna synkroniserade. Slutväxel av hypoidtyp.

Hjulställ: Fram: Separat hjulupphängning med teleskopstöttdämpare och spiralfjädrar sammanbyggda till fjäderben. Krängningshämmare. Bak stel axelbrygga med långsgående bladfjädrar och hävarmsstöttdämpare.

Däck: 6,40x13.

Bromsar: Hydraulisk fotbroms. Handbromsen verkar mekaniskt på bakhjulen. Total bandarea 948,4 cm².

Styrinrättning: Styrväxel av typ snäckskruv och topp. Elsystem: 12 V, generatoreffekt 228 W, batterikapacitet 57 Ah.

Bränsletanken rymmer 50 liter.

VAGNENS NYCKELVÄRDEN

Effektfull vid tjänstevikt 65,6 hk/ton.

Effektfull vid lastad vikt 51,7 hk/ton.

Spec. bromsarea 725 cm² per ton tjänstevikt.

Antal rattvarv 3¼ mellan fulla framhjulslutslag.

Vändcirkeldiameter: 10,9.

SPECIELLA DATA

Växel	1	2	3
Synkroniserad	Nej	Ja	Ja
Tystgående	Ja	Ja	Ja
Växellådans utväxlingsförh.	2.84	1.64	1.0
Slutväxelns utväxlingsförh.	3.9	3.9	3.9
Antal motorvarv per drivhjulsväxel = total utväxling	11,1	6,4	3,9
Teor. fart vid 1.000 v/min. km/t	10,4	18,0	29,5
Antal motorvarv per körkilometer	5770	3330	2030
Kolvväg, m/körkm.	915	528	323
Max. effekt och medelkolvh. 11,2 m/s uppnås vid km/t	44	76	124
Teor. fart vid maxdragkraft, km/t	21	36	59
Teor. spec. maxdragkraft, kp/ton tjänstevikt	518	299	183

STRÅLKASTARNAS LJUSVÄRDE

Helljus 100 m 4,8 lux. Halvljus 25 m 0,6 lux.

(Enligt lag får helljuset inte underskrida 1 lux på 100 m avstånd; halvljuset får inte överskrida 1 lux på 25 m avstånd.)

ÅTKOMLIGHETS BETYG

Betygsskala: 3 = mycket god; 2 = god; 1 = mindre god. Just. av förarsäte 3, just. av värme o. vent. 3; oljemätsticka 3, oljepåfylln. 3, kylvattenpåfylln. 3, batteri 3, oljefilter 1, tändstift 3, strömfördelare 3, förgasare 3, bromsvätskebeh. 3.

MÅTT OCH VIKT

Yttermått: Längd 453 cm, bredd 172 cm, höjd 152 cm, hjulbas 272 cm, spårvidd fram 135 cm, bak 132 cm, markfrigång 17 cm.

Innermått:

Framsätets bredd i höfthöjd 143 cm, baksätets d:o 142 cm. Bredd i axelhöjd fram 135 cm, bak 135 cm. Framsätet går att skjuta 5 cm åt vardera hållet. Rattens diameter 43 cm. Bagagerummets ung. djup 102 cm, höjd 45 cm, bredd 114 cm.

Vikt: Tjänstevikt 1310 kg (körklar med förare), lastad vikt 1665 kg (körklar med 5 personer + 75 kg bagage).

POPULÄRANALYS

Han tycker:

Det var bistert kallt när vi fick hand om Zephyren och den första morgonstarten inväntades med spänning. Det var minus 10 grader. Startvilligheten var det inget fel på. Perfekt. Vårre var det att komma uppför det lilla motlutet. De 90 hästarna var för mycket framme i nosen och bakvagnen spinner loss hur lätt som helst. Absolut ingen bil att köra på is med. Det tog tio minuter innan värmen behagade orka med isbarken på rutan, men sedan var kapaciteten över förväntan.

VÄGEGENSKAPERNA PÅ TORR VÄG ÄR UTMÄRKA MEN VID HALKA VILL DEN LÄTTA BAKVAGNEN GÄRNA SPINNA LOSS

Hon tycker:

En bil med damtycke. Från den praktiska inredningen med tvättbart tak till den goda sikten. Alla manöverorgan är dessutom lätta att handskas

ACCELERATION OCH TOPPFART ÄR I SPORTVÄNSKLAGS...

med. Bilen är lättväxlad och lättstyrd. När man sitter som passagerare i framsätet kommer det fällbara armstödet väl till pass. I baksätet litet väl trångt för benen om en långbent person kör.

DOKTORNS SYN

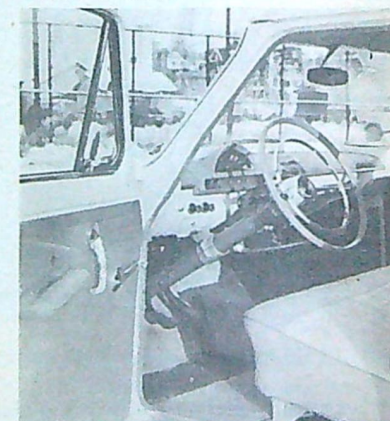
Bortsett från de utdragna ögonlocken bör fronten vara hyggligt avvisande, den lilla takrännan ovanför vindrutan spelar nog ingen större roll ur säkerhetssynpunkt. Det gör däremot i hög grad den ostoppade, lågt neddragna instrumentbrädan som dessutom nedtill försetts med en hylla med en skarp metallkant på den plats där de åkandes ben hamnar vid en krock. Framsätets ryggstöd har baktill en hård

kant nedtill och upptill, där framförallt barn kan skadas redan vid en plötslig inbromsning. Solskydden är av konventionell hård typ som kan vålla skador om de ej vikas helt fram mot vindrutan vid användning. Om godkända säkerhetsbälten används bör bilen kunna ge gott skydd vid en krock, men risk finnes även då att skenbenen slår upp mot hyllan under instrumentbrädan.

BETYG

God sikt genom den välvdade rutan och instrumentsamling placerad framför föraren tillhör pluspoängen på engelska Ford.

Benutrymmet i framsätet är mindre än man väntar sig i en bil i den storleksklassen. Sätet borde kunna flyttas längre.

- Kraftig motor ger goda fartresurser.
- Vägegenskaperna är bra.
- Styrningen är av behaglig direkt typ.
- God sikt runt om. Bra värmeanläggning.

- Bränsleförbrukningen är i högsta laget.
- Styrnäckan orsakar mindre slag i rattan.
- Benutrymmet i framsätet borde vara längre.

MODERNT FLYG

SUD AVIATION SE-210 CARAVELLE

Caravellen flög för första gången den 25 maj 1955, och har sedan dess avverkat ett digert testprogram. Planet skiljer sig radikalt från tidigare trafikjetplan genom sin ovanliga motorplacering. Genom detta arrangemang har vingkonstruktionen kunnat göras lättare och starkare då man kunnat bortse från motorns dragkrafts-, vibrations- och tyngbelastningar. Även aerodynamiskt har vingen vunnit på arrangemanget. För passagerarna betyder motorernas placering akter om det »bebodda» utrymmet en avsevärd sänkning av ljudnivån och vid eventuellt motorstopp på en motor förändras inte planetes flygegenskaper då motorerna ligger så nära kroppens centrumlinje.

Planet är försett med tryckkabin för flygning på stora höjder. Ingångsramp under bakkroppen.

Caravellen har beställts av Air France i 12 exemplar och med option på ytterligare 12, samt av SAS med 12 exemplar.

Bland de flygbolag som beställt Caravelle märks

SAS
FINNAIR
AIR ALGÉRIE
AIR FRANCE
SWISSAIR
ROYAL AIR MAROC
VARIG

TEKNIKENS VÄRLD 3/59

Tydliga tecken pekar på att 1960 års modeller av de amerikanska bilarna kommer att få ett utseende som överensstämmer med de här teckningarna.

MODELL 60 REDAN

Två formgivare från USA visar tendenserna

TEKNIKENS VÄRLDS SAMLARSERIE MODERNT FLYG

5

SUD-AVIATION SE-210 CARAVELLE

Konstruktionsland: Frankrike.

Typ: Jet-trafikflygplan för 64/90 passagerare.

Dimensioner: Spännvidd 34,28 m; längd 31,95 m; höjd 8,68 m; vingyta 145,89 m².

Motor: Två RollsRoyce Avon R. A. 29 jetmotorer med 5000 kp statisk dragkraft vardera.

Prestanda: Marschfart på 12000 m, 767 km/t; flygsträcka (med 5000 kg last och 2700 kg bränslereserv), 4180 km med 772 km/t på 10700 m/höjd; d:o (med 9000 kg last och 2700 kg bränslereserv) 2400 km.

Vikter: Tomvikt 23400 kg; betalande last 9000 kg; max. startvikt 42.500 kg.

Färgschema: SAS (Scandinavian Airlines System) tillhörande Caraveller är färgsatta sålunda: Vingar, stabilisator, motorinklädnader och undre halvan av flygkroppen är omålade lättmetall. Övre delen av flygkroppen samt fenan vitmålade. Mörkblått drakskepp längs kroppssiderna (och motorinklädnaderna). Mörkblå bokstäver på fenan. Svarta registreringsbokstäver. Röda smala dekorlinjer längs drakskeppet. SAS-embem på bakkroppen. (Se även färgbilden.)

Den platta looken över huvarna blir tydligen det karaktäristiska.

KLAR

Av C. PELLY och G. WILLIAMS

Omisskännliga linjer av Chevrolet, bär den här modellen. Utvecklingen till den här modellen är helt logisk med utgångspunkt från årets. Den

Formgivningen av amerikanska bilar blir allt viktigare år från år. Tävlan mellan de olika fabrikanterna är mycket hård och publiken är numera bortskämd med att få »annorlunda» modeller varje år. Den amerikanska köparen värdesätter alltså en ny form minst lika mycket, om inte mer, än nya tekniska finesser.

Att göra en ny modell färdig för den allmänna marknaden tar emellertid lång tid och det är vanligen åtskilliga år mellan utkastet på ritblocket till den färdiga produkten. Just nu kan vi alltså räkna med att 1960 års modeller redan är klara för produktion. Det finns många tydliga linjer som pekar på hur de skall se ut.

Fabriksledningarna vill ha ökad försäljning och minskade produktionskostnader. Formgivarens uppgift blir då att se framåt och rita den kommande bilen så att en del huvuddrag finns kvar men ändå ger intryck av en dramatisk nyskapning av produkten, samtidigt som han låter den bli kompaktare. Konkurrensen mellan de olika koncernerna spelar emellertid in och ledningen får släppa en aning på ekonomifordringarna och låta formgivaren ge lite mer dramatik åt bilen.

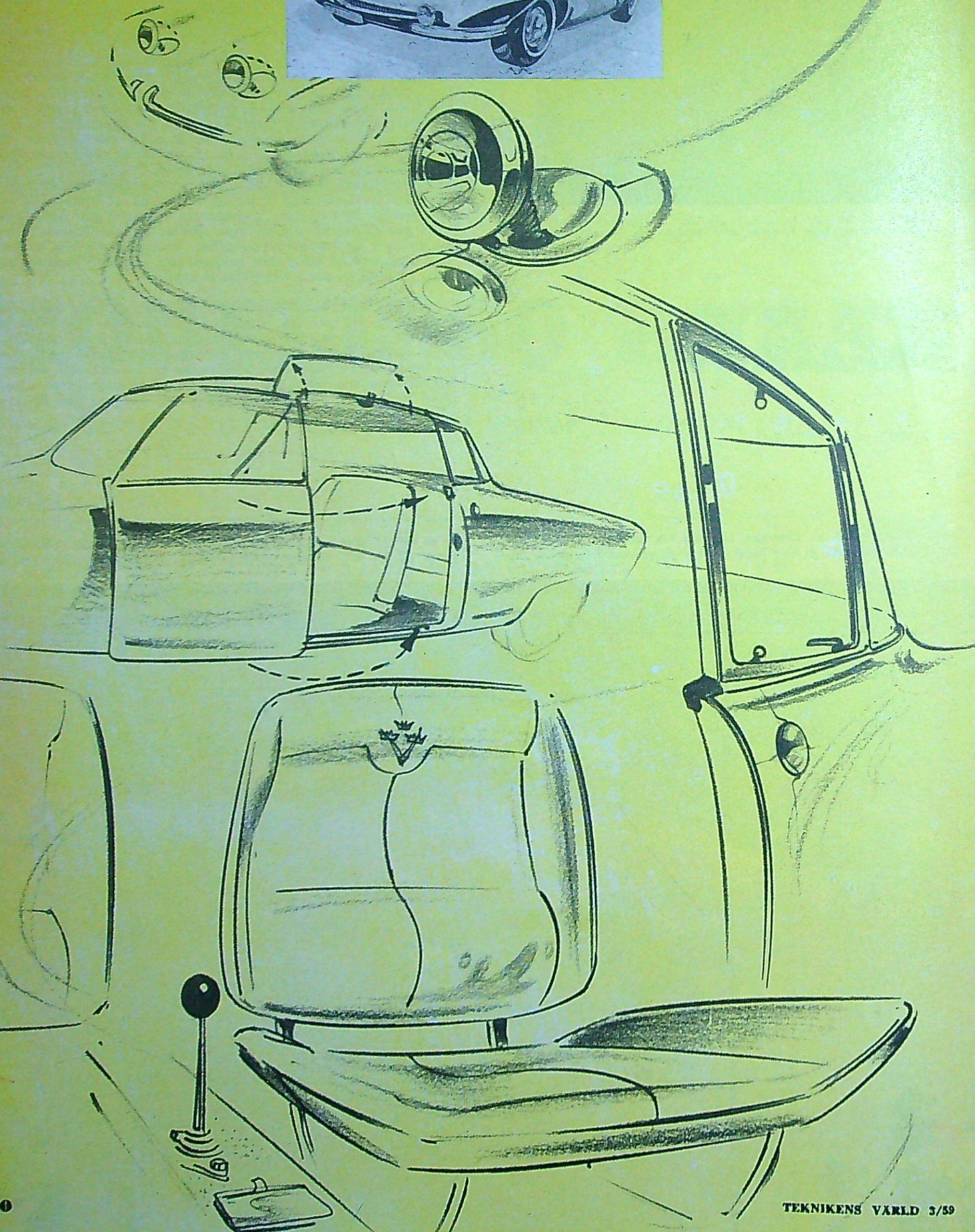
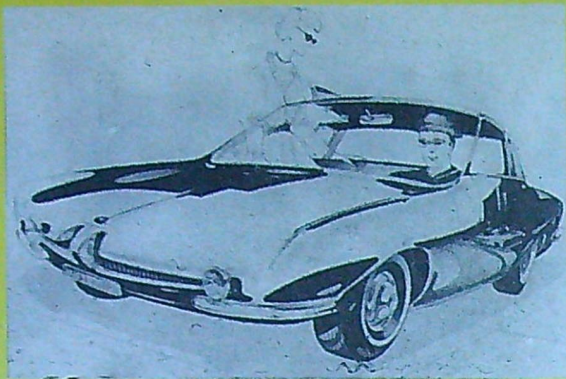
1960 års amerikanska bilmodeller kommer därför att än mera utmärkas av långa, låga svepande linjer och ge intryck av att vara bredare än någonsin. Karossernas överdelar blir ännu luftigare genom de ökade glasytorna. Grillar och stötfångare övergår mer och mer till att bli en enhet. Aktergrillarna blir än mer accentuerade runt fenor och bakljus. Hur det hela kommer att ta sig ut visas på dessa och följande sidor.

De bilder som visas här är inte avsedda att peka på något speciellt märke men den som har »bilögon» har ingen större svårighet att placera de olika vagnarna hos de rätta fabrikanterna. Åtskilliga drag går nämligen igen från bland annat 1959 års modeller. På nästa sida presenteras en bil som just nu inte har någon motsvarighet. Det gäller närmast en småbil från American Motors där formgivarna Pelly och Williams ger sin syn på hur den skall se ut.

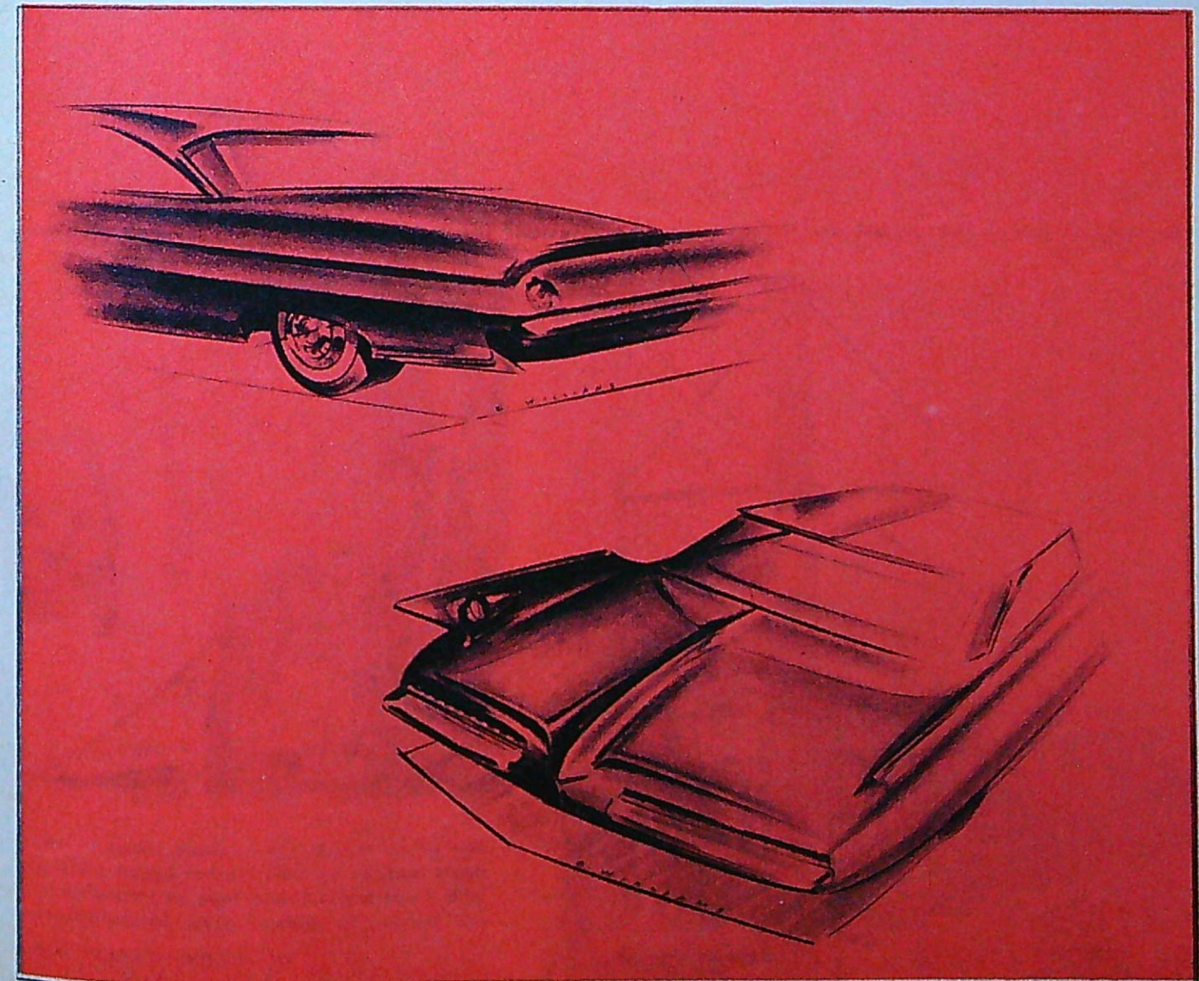
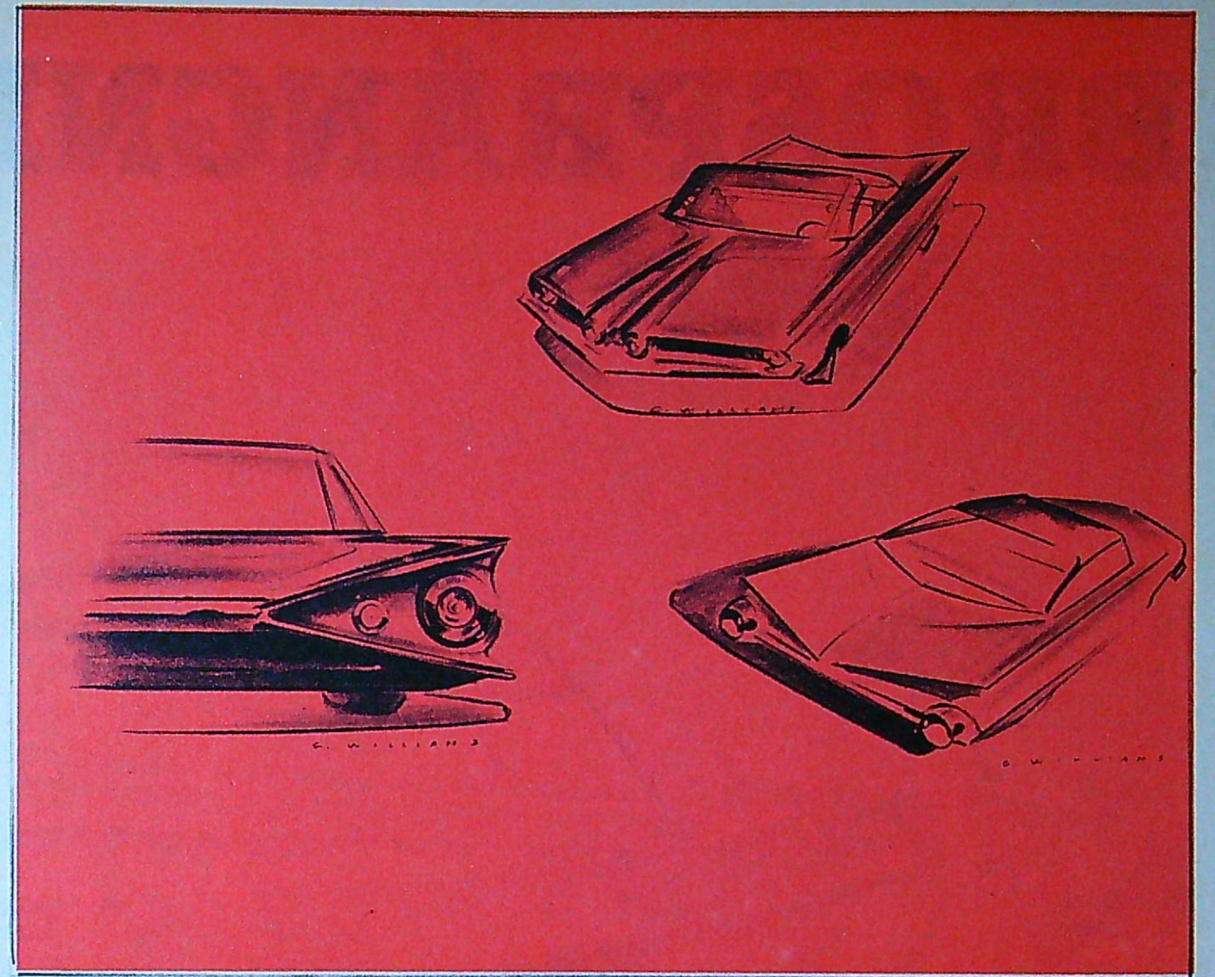
VÄND!

är en helt ny vagn men har ändå vissa grunddrag i karossen bibehållna. Detta gör ju att bilen produktionsmässigt kan hållas relativt billig.

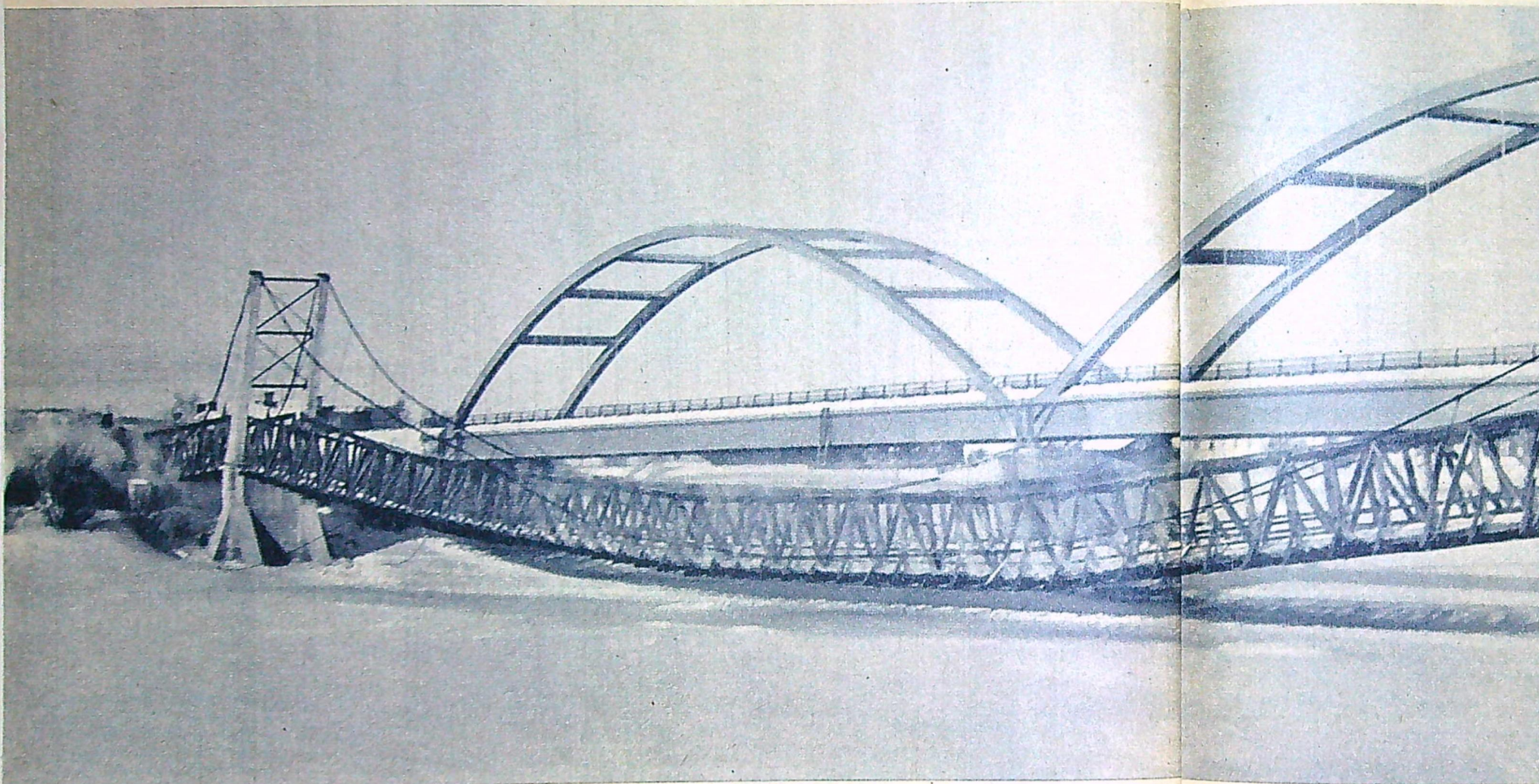

American Motors har inte ändrat modeller i år. Inför 1960 är det inte omöjligt att det händer. Här visas hur en småvagn därifrån kan tänkas se ut. Observera dörrkonstruktionen. (T. v.) Några olika konstruktioner ger tips om hur en av de tre storas produkter kommer att se ut. Tydligt går det hela mot en spetsigare front och renare linjer. Se på teckningarna t. h.

De bägge bakvagnarna på dessa skisser pekar dels på Ford, dels GM. Den övre har aningen Mercury över sig. Den undre Cadillac med sina speciella fenor. Det skall bli intressant att se hur det hela stämmer överens.

BROSPRÄNGNING PÅ BESTÄLLNING

Halmfördämningarna vid borte brofästet döjls i moln av rök och damm, en ganska måttlig smäll ekar mellan älvränderna ötföljd av ett dovt brak.

Brosprängare är en yrkesgrupp som man föreställer sig borde ha ganska begränsad sysselsättning när sabotage och andra krigshandlingar är så pass sällan förekommande som de varit i Sverige de senaste åren. Teknikens Värld har dock träffat en person som praktiskt taget inte gör annat än spränger broar och han klagat inte över bristande tillfällen att utöva sin destruktiva hantering. Han har fullt upp att göra och har för länge sedan slutat hålla räkning på hur många broförbindelser som genom hans försorg upphört att existera. Och mellan smållarna beräknar han laddningars placering och storlek med hjälp av en tjock trave ritningar och skisser över broar som står i tur att snabbt och effektivt försvinna.

Kanske kan man få den uppfattningen att kapten Gert Schött vid Arméns fältarbetskola med sin förstörelselusta skulle vara ett allvarligt hot mot våra landkommunikationer men så är inte fallet. Han är långtifrån någon illvillig sabotör utan tvärtom en högst gagnelig person både för kommunikationsväsendet och för vårt försvar. Samtidigt som han och hans mannar får övning och erfarenheter som kan vara till nytta i ett eventuellt krig blir vägförvaltningar och andra »broägare» på ett snabbt och billigt sätt av med gamla överflödiga broar som annars inte skulle varit till någon glädje.

När Teknikens Värld besökte kapten Schött höll han just på med de sista omsorgerna om en gammal hängbro i närheten av Vännäs vid Vindelälvens och Umeälvens sammanflöde. Den gamla träbron hade den imponerande längden av 156 m med ett spann på 124 m mel-

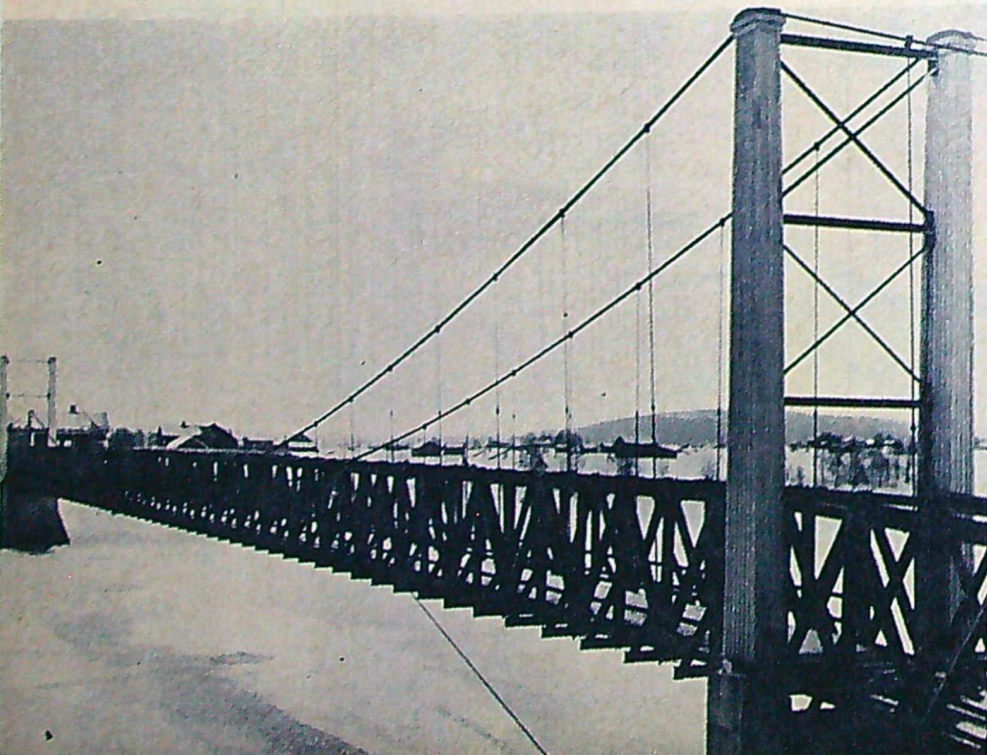
lan de höga pelarna vid landfästena. Bredden var emellertid bara drygt 3,5 m och bron har för länge sedan ersatts av en bred betongbro i två spann. Hängbron bars upp av fyra grova kablar och stadgades i sidled av ytterligare två kablar vid vardera landfästet. Genom att spränga av de sex grova kablarna vid ena fästet beräknade kapten Schött få ned bron på den tjocka isen där virket lätt kunde tas till vara.

Man laddade med sammanlagt 6,5 kg sprängdeg runt kablarna nära fästena. Laddningarna täcktes med tjocka halm-lager och grova fördämningsmattor av gamla bildäck och så sveptes alltsammans i kasserade arméfilt. Laddningarna tändes med pentylstubin och för att alla laddningarna med säkerhet skulle explodera drogs dubbla stubiner snett över älven till en liten tall på andra sidan där kapten Schött stod och tände.

Efter smällen, som blev ganska blygsam tack vare den ringa laddningen, kunde kapten Schött konstatera att allt gått enligt beräkningarna även denna gång och att bron säckat ned på isen som den skulle. Sedan han mottagit vägmyndigheternas gratulationer till det snygga resultatet och beordrat sina fem mannar att göra klart för sprängning av betongfästena omtalade han att hängbroar av det här slaget fortfarande finns på många håll i Norrland. Flertalet byggdes för 25—30 år sedan av flottningföreningarna och var då både billiga och ändamålsenliga. De svarar dock inte på långt när mot nutidens krav. Flertalet har också numera ersatts av modernare konstruktioner och finns i kapten Schöts portfölj som kommande eller redan avklarade sprängningsobjekt.

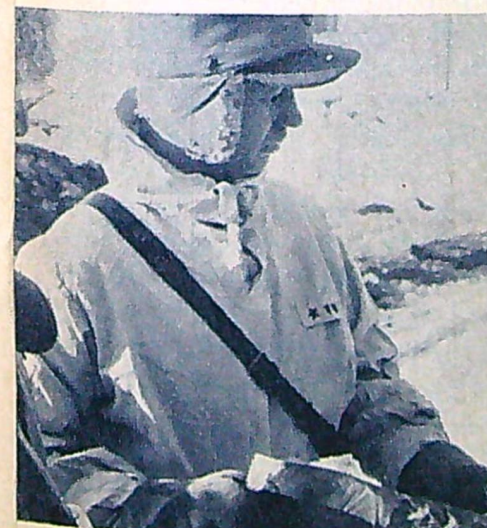
Sakta sjunker den 124 m långa bron ned på isen.

Av LARS ROSENGREN Foto: Sven-Ivar

Den gamla hängbron t. v. hade tjänat ut och måste bort. En ny, bred bro har byggts alldeles intill. Ovan har man kört fram en tryckluftsjep och borrar för sprängning av betongfästena.

TEKNIKENS VÄRLD 3/59

Ovan sprängningsbasen, kapten Schött, med ett stycke sprängdeg på något kilo. För sprängningen av själva bron laddades med endast 6,5 kg. På bilden t. h. syns det imponerande resultatet.

TEKNIKENS VÄRLD 3/59

DE HAR UPPLEVT "NÅGOT"!

Stig Rydberg och Hans Gustavsson har genomgått pressande förhör och undersökts av läkare med anledning av den märkliga tefatsupplevelsen vid Domsten den 20 december förra året.

Efter en grundlig undersökning fastslog Försvarstaben i en kommuniqué den 16 januari, att ingenting givit stöd åt de båda männens berättelser och att någon ytterligare utredning inte anses nödvändig. En militärpsykolog anser att Rydbergs och Gustavssons vederhäftighet starkt kan ifrågasättas och att det hela antingen är ett påhitt eller att en männen blivit offer för självsuggestion och sedan påverkat den andre.

Försvarstabens slutomdöme utesluter dock inte att de båda männen varit med om en reell händelse, säger hälsingborgsläkarna dr Lars-Erik Essén och dr Wilhelm Hellsten, som företagit en

s. k. hypnoanalytisk undersökning av Rydberg och Gustavsson. Undersökningsmetoden, som anses ge säkrare resultat än hypnos och narkosanalys, innebär att undersökningspersonerna befinner sig i subhypnos, dvs. i ett gränstillstånd till hypnos. De är mycket avslappnade, men inte bundna till analytikern.

I ett dylligt tillstånd är det i det närmaste omöjligt att gardera sig mot utlagda testfallor, säger dr Essén och tillägger: Det är mycket osannolikt att en person skulle kunna vidhålla en uppdiktad historia vid en undersökning av det här slaget.

Det är alldeles tydligt, fortsätter han, att Rydberg och Gustavsson verkligen upplevt något. Deras sätt att reagera vid undersökningen visar nämligen att upplevelsen är baserad på utifrån kommande synintryck. Det är

uppenbart att de attraherats av ett kraftfält av något slag. Där emot kan varelserna, som de tyckt sig se, vara sinnessvillor framkallade av upplevelsen. De kan ha uppfattat vissa fenomen under händelseförloppet som figurer, vilka angripit dem.

Vid undersökningen, som var av preliminär karaktär (man avser att senare göra en ny och mera omfattande), konstaterades vissa avvikelser i Rydbergs och Gustavssons berättelser, som tidigare varit samstämmiga.

Men dessa avvikelser snarare styrker än äventyrar äktheten, anser dr Essén, och hänvisar till att bådas skildringar är tids- och rumskoordinerade och endast skiljer sig från varandra ifråga om detaljer. — De tolkar inte upplevelsen, säger han, de beskriver den. Och de undviker rent av att betrakta det de varit med om

som ett möte med en rymdfarkost. Detta, i förening med det faktum att de inte är intresserade av science fiction eller vet mera om flygande tefat än vad de då och då läst om i tidningsnotiser, pekar på att de inte varit förhandsinställda. Vad Rydberg och Gustavsson berättar, är för dem sanning, fortsätter dr Essén, men vad som ligger bakom denna sanning kan vi inte förklara.

Hypnoanalysen visar alltså att tefatsvittena inte fabulerar och läkarna anser inte heller att Rydbergs och Gustavssons varit starkt känslomässigt engagerade (av t.ex. en berättelse eller film) och blivit offer för hallucinationer.

Mot Försvarstabens slutsats om en påhittad historia eller suggestion står således läkarnas uttalande: De har upplevt något! Uppgift mot uppgift alltså — bluff, vakendrommar, verklighet?

Tromber förekommer mycket sällan på hösten och vintern, men det aktuella väderleksläget utesluter dock inte förekomsten av en sådan. Med en tromb som kraftfält förstärkt med suggestion lanserar TV en teori.

TRO OCH TROMB BLIR TEFAT?

Om det är som läkarna säger att Rydberg och Gustavsson kom in i något slags kraftfält vad skulle då detta kunna vara? Helt bortsett från tefatsteorin alltså. Ett magnetiskt eller elektriskt kraftfält kanske, även om ingen har ett svar på HUR eller VARFÖR sådana skulle uppträda. Men hur vore det med en virvelvind och suggestion...

Med berättelsen, läkarnas kraftfält och Försvarstabens kommuniqué som ingredienser lanserar Teknikens Värld en teori bland alla andra. En är inte helt orimlig, men inte heller oantastlig. Döm själv.

Vi tar en liten tromb som kraftfält, en virvelvind i stil med dem som brukar sno i prång och kring husknutar. De brukar uppträda slumpmässigt, så varför inte också sent på natten i en glänta i skogen. Tromben behöver inte vara särskilt kraftig — vi förstärker den med suggestion. Vi förutsätter dock att den är tillräckligt stor för att föra med sig torra löv, kvistar och kanske sand från marken. Om vi antar att det av friktionen bildas statisk elektricitet i virveln så har vi fått fram både vibrationerna, det surrande ljudet och det blåaktiga ljuset. Ljuset syns en bit över marken och detta kan t.ex. bero på att de elektriska urladdningarna endast förekommer inom en viss sektor av virveln. Löv, kvistar och sand, som dras in i ringdansens, bildar vid trombens bas skrap-käglor — de gråa figurerna.

När Rydberg och Gustavsson närmar sig gläntan rör sig tromben långsamt i riktning mot dem. En av de två säger »flygande tefat». Det behövs inte mer. Det är plötsligt ett flygande tefat de ser. De suggereras att se virvelvinden som ett sådant och löven blir figurer. Så känner de vinden slita i kläderna. Det behövs inga hårda grepp. De känner träskdoften — den osunda lukten av multnande löv i virvelns häxdans. De förnimmer vibrationerna, vindsuset och prasslet och uppfattar alltsammans som varelsernas samspråk.

De har slutat tänka, förnimmar bara. Förnuftet jagas på flykten av en oresonlig förlamande skräck. Le känner att de dras mot det lysande föremålet — mot trombens centrum. Det är inte alla några hårda tag — men de känner att de dras i en viss riktning. Det är tillräckligt. De råkar i panik. Försöker fly, men är stela av skräck. I mörkret, i skogen, i det blåa överjordiska ljuset slås de i förtvivlan mot hjärnspöken. Det är som en fruktansvärd mardröm, men det är ingen dröm i vanlig mening. De är vakna och vet

att de befinner sig i en skog, att det är natt och att klockan närmar sig tre. De är medvetna om rum och tid. Men de känner de klubbiga grepp, som mardrömmens skräckmonster sluter sina offer i. De snärjs in och hålls fast av oformliga varelser som läser deras tankar och parerar deras grepp innan de utförts — som i en mardröm. Gustavsson kastar sig mot en stolpe. Han befinner sig en bit ifrån den och blir hängande med raka armar i sitt grepp om den, i en onaturlig vinkel. Han saknar kraft att dra sig närmare den. Rydberg »kommer loss». Han springer mot bilen. Försöker starta den, men förmår inte i sitt uppgjagade tillstånd. Han har ingen styrsel i sina händer.

Rydberg lägger handen på signalen. Gustavsson återkallas för ett ögonblick till verkligheten av det yvna ljudet. Han släpper greppet om stolpen och faller till marken. I detta ögonblick går tromben över honom, kommer fri ur gläntan och snor med ett pipande ljud livig uppgåt och försvinner ut över Öresund.

Fortfarande utom sig av skräck

reser sig Gustavsson, springer mot vägen, snubblar och faller, men när fram till bilen och kastar sig in. I det milda ljuset från instrumenten vaknar han upp ur skräcken.

Men kan nu en tromb uppehålla sig på ett enda ställe i så lång tid som 4-7 minuter, som Rydberg och Gustavsson uppgivit? Det vet vi inte. Den kan ju ha snott omkring inom ett visst begränsat område, och kanske har vissa omständigheter gjort att den blivit »långvarig». A andra sidan kan det ju också ha varit så, att tiden förefallit mycket längre än den i verkligheten var — precis som i mardrömmar.

Tromber förekommer egentligen bara under sommarhalvåret, säger en meteorolog vid SMHI, men tillägger att det aktuella väderleksläget natten till den 20 december inte utesluter förekomsten av en sådan. Det hade regnat hela natten, men mot småtimmarna blev det uppehåll. Vinden var ganska kraftig och kom från sydöst till syd. Temperaturen var plus 5 grader.

SE VIDARE SID. 42!

WIZARD! SNABBARE ÄN MÄNNISKANS HJÄRNA! VÄRLDENS BILLIGASTE RÄKNEMASKIN —

9⁸⁵

en tysk sensation som räknar automatiskt och som därför gör papper och penna överflödiga!

Det är med glädje och stolthet vi introducerar denna nya, geniala tyska WIZARD räknemaskin på den svenska marknaden, vilken trots sitt nätta plånboksformat 14x9 cm och sitt otroligt låga pris, Kr 9:85, kan göra allt som den dyraste additionsmaskin för kontorsbruk kan göra!

RÄKNEMASKIN I PRAKTISKT FICKFORMAT TILL FICKPENGSPRIS!

NI PETAR IN — WIZARD RÄKNAR UT!

Med den lilla metallstaven, som ligger lös ovanpå maskinen här på bilden, petar Ni in de tal som skall sammanräknas. Några extra hjälpmedel behöver Ni inte (utom vid division). — Metallstaven kan sättas fast i maskinen, när Ni inte använder den.

+ ADDERA!

Peta in t. ex. 1.456:50 + 998:76 + 45.678:95 + 55.559:23. Detta tar ca 35 sekunder, och ögonblickligen läser Ni i fönstret upptill på maskinen det fullt korrekta svaret: 103.693:44.

— SUBTRAHERA!

Peta in t. ex. 45.999:22 minus 23.554:11, vilket tar en tid av ca 15 sekunder. Det korrekta svaret kommer ögonblickligen i fönstret: 22.445:11.

× MULTIPLICERA!

t. ex. 234x11. Att få fram svaret, 2.574, tar ungefär 4 sekunder.

: DIVIDERA!

Division innefattar ju såväl multiplikation som subtraktion, för vilka WIZARD kan användas. Här bör man dock använda papper och penna som hjälpmedel.

OBS! De här ovan använda exemplen är godtyckligt konstruerade.

VILKA TAL SOM HELST klarar WIZARD, ända upp till **9.999.999:99** (som fönstret på den här avbildade maskinen utvisar).

När man räknar på det vanliga sättet med papper och penna, är det ju mycket lätt att räkna fel. Det behövs ju t. ex. bara att man glömmer en minnessiffra, och den långa additionen får räknas om från början. Sådant händer aldrig WIZARD! WIZARD glömmer ingenting! WIZARD räknar aldrig fel.

NI BARA PETAR IN de tal Ni vill ha uträknade, och i samma ögonblick det är gjort kan Ni i WIZARDS fönster klart och tydligt avläsa det exakta, rätta svaret. Rad efter rad av siffror, priser, antal etc. — uträkningar som annars skulle ha tagit TIMMAR är nu klara på MINUTER! Inga gissningar, inga förgärliga misstag resulterande i förlust av tid, pengar eller bådadera. Ni kan nu befria Er själv från tålmodsprövande huvudbry och skona Edra nerver genom att låta WIZARD göra det tråkiga och tidsödande räknearbetet åt Er!

WIZARD BETALAR SIG SJÄLV MÅNGA GÅNGER OM — SPARAR TID OCH PENGAR!

När vi går och handlar har vi inte alltid tid att så noga kontrollera, om den summa expeditionen anmodar oss att betala verkligen är den rätta. Vem vet hur mycket pengar vi bara under loppet av ett enda år förlorar på denna försumlighet?

WIZARD kontrollerar Edra utbetalningar! — Medan Ni står i butiken, håller Ni WIZARD i handen ungefär som Ni skulle ha hållit ett anteckningsblock, och petar in priserna efter hand som Ni får veta, vad de olika varorna kostar. När Ni har petat in det sista beloppet avläser Ni omedelbart i WIZARD:s fönster exakt vilken summa Ni skall betala för alltsammans.

WIZARD räknar samman Edra rabattkvitton! — Det finns väl ingenting mera tålmodsprövande än att med papper och penna addera samman hela berg av under ett år samlade rabattkvitton! Nu bara petar Ni in siffrorna i WIZARD, och — simsalabim — Ni ser genast på vilket belopp Ni har rabatt eller återbäring att hämta!

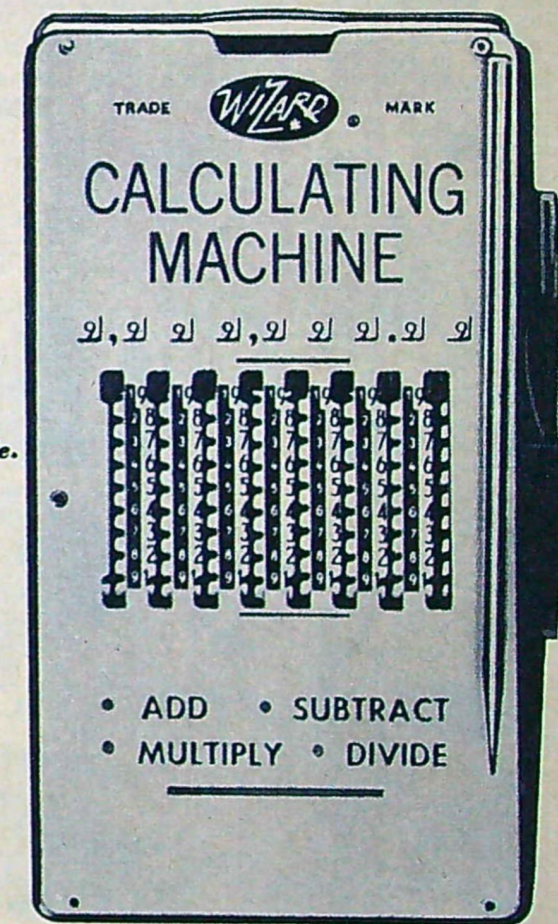
WIZARD kontrollerar barnens räkneläxor. — Är Ni en far eller mor av den ansvarsfulla sorten, som brukar granska barnens hemuppgifter, behöver Ni nu inte ha mer besvär än nödvändigt. Med WIZARD utför Ni kontrollen i en handvändning.

WIZARD väger ca 80 gram — inte mer än 4 vanliga brev och är heller inte mer skrymmande. Ni kan därför alltid bekvämt bära den på Er i fickan, väskan eller plånboken. Den är då alltid till hands när Ni verkligen behöver räknehjälp.

GARANTI

Ni kan best. en WIZARD räknemaskin m. rätt att returnera densamma inom 8 dag., om den inte i alla avseenden motsvarar den här lämnade beskrivn.

BRUKSANVISNING är egentligen överflödigt men medföljer ändå för säkerhets skull. WIZARD är så lätt att räkna med, att ett barn kan göra det.

WIZARD är tillverkad av metall och är således oförstörbar vid normalt bruk.

WIZARD har inga delar som kan lossna.

WIZARD arbetar tyst, nästan ljudlöst, och mycket smidigt.

Modern folk räknar maskinellt!

Insänd nedanstående kupong I DAG — då får Ni den räknemaskin Ni behöver!

■■■■ Till **LINDFORS ENGROS**, Kalendegatan 15, Malmö 4 ■■■■

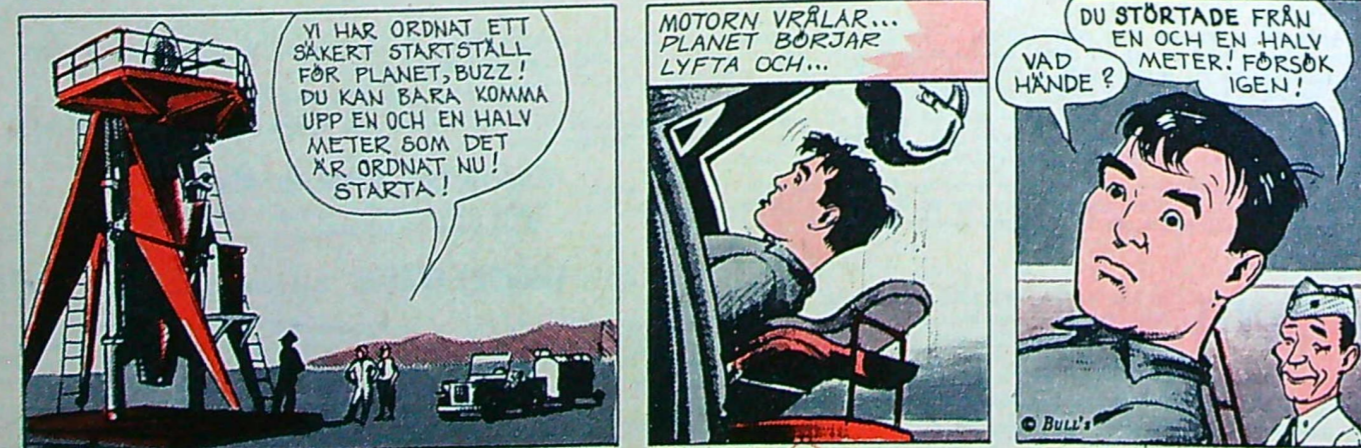
Härmed rekriverer jag ... st. Räknemaskin "WIZARD" till ett pris av kr 9:85 + porto och med garanti enligt i annonsen angivna villkor.

Namn:

Adress:

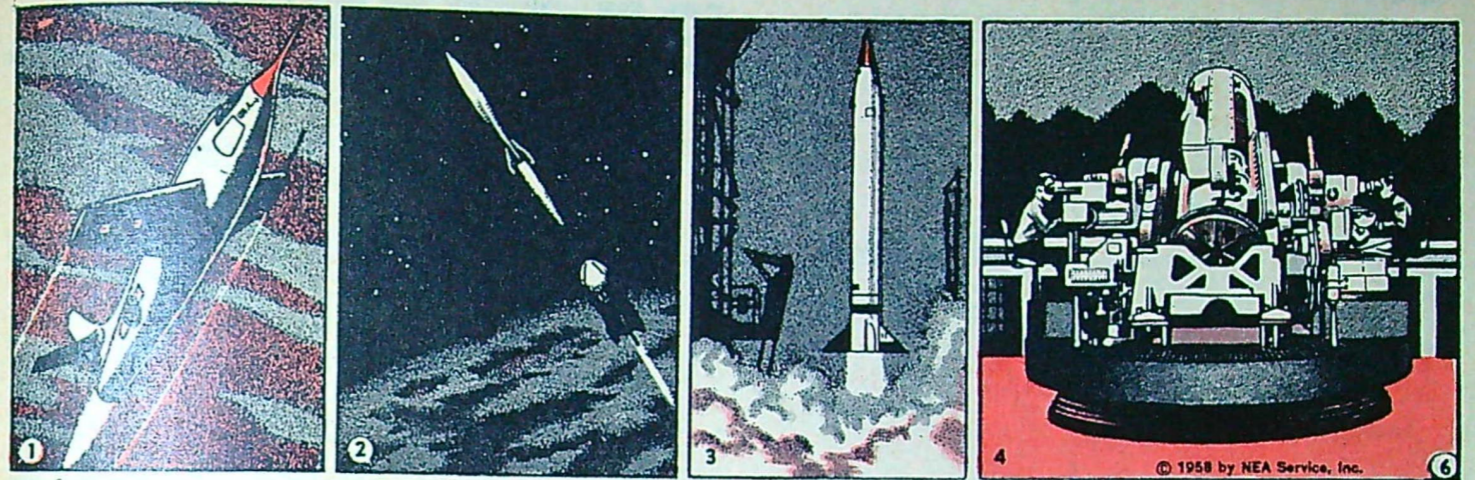
BUZZ COOPER

AV ROY CRANE

RYMDENS ERÖVNING

Av DON OAKLEY och RALPH LANE Översätt.: Björn Bergqvist

När de allierade 1945 erövrade den tyska raketbasen Peenemünde blev det förvånade över tyskarnas stora framsteg. Lyckligtvis för världen låg tyskarna långt efter i utvecklingen av atombomben. Ca hundra V-2-raketer fördes över till USA tillsammans med mängder utrustning och åtskilliga tyska vetenskapsmän.

Ur rymdforskningens synpunkt har tiden efter 1945 uppvisat intensiv forskning på många områden. En uppseendeväckande framgång var den första kontakten med en annan himlakropp — 1946 erhöles radarekon från månen.

1. 1947 bröt Bell X-1, det första i en serie raketplan, igenom ljudvallen. Senare höjde Bell

X-2 och Douglas Skyrocket höjd- och hastighetsrekorden successivt och närmade sig atmosfärens gräns.

2. En tvåstegsraket, som bestod av en V-2 med en WAC-Corporal fäst i toppen, nådde 1949 en höjd av över 400 km och en största hastighet av 2300 m/sek. Det första av människor tillverkade föremålet hade under några korta sekunder befunnit sig i den tomma rymden.

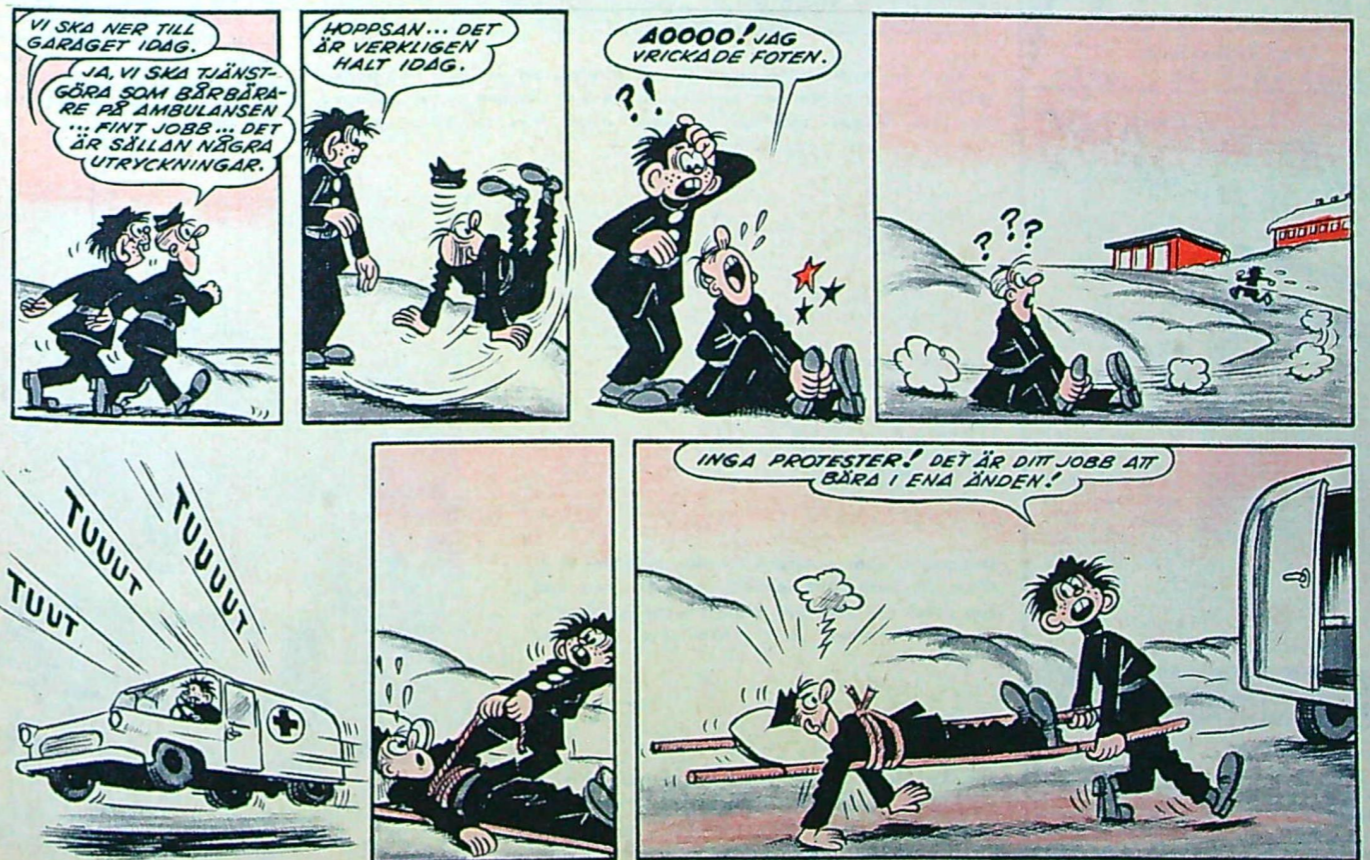
3. Den förnämsta amerikanska raketkonstruktionen var Glenn L. Martin Company's forskningsfarkost för amerikanska flottan, Viking. Den var en direkt förelöpare till den invecklade och utpekulerade Vanguard. Viking nr 11

satte 1954 höjdrekor för enstegsraketer — 255 km.

4. Mannen på gatan brydde sig dock inte nämvärt om det förbryllande antalet olika typer av raketer eller om spekulationerna över planetflygning. Men den 4 oktober 1957 ritade den första satelliten, ryssarnas Sputnik 1, sin bäge i skyn, inför en omtulad mänsklighet och förmäde om rymdfartens allt närmare förestående förverkligande. Satelliten spårades av instrument som det ovan avbildade. Ett svagt »pip» med rysk accent förbådade den dag då människan själv kommer att våga sig ut i den oändliga tomma rymden utanför jorden.

Flygboldat 113 Bom

AV 2418 BJARRE

Ren rak-sen-sation

Allt fler herrar med anspråk på verklig väl-rakning väljer RIAM de Luxe, den svenska elektriska rakapparaten. RIAM är en kvalitetsprodukt alltigenom. Och den är mer än en effektiv rakapparat, den trimmar lika lätt nackhår, tinningshår etc. För perfekt finrakning användes det runda skärhuvudet m. "propellerkniven", ett precisionsinstrument som gör rakningen till ett nöje.

skaffa själv en 1 års skriftlig garanti **RIAM**

Ameco, Postfach 6, Göteborg 34

Sänd omg. RIAM DE LUXE elektr. rakapp. å kr 65:— att betalas med kr 20:— vid lev. o. resterande belopp med kr 15:— per mån. (Obs! Inget avb.-tillägg utgår.) 8 dagars reträtt. Aganderättsförbehåll.

Namn:
Adress:
Postadress:
Texta namn och adress. TV 3-59

Nyhet!
SLÖJDSÅG
För skolor och hem

fråga Er järnhandlare
JÄRNBIRGER AB ORSA

Ny **JÄTTEKATALOG**
UTKOMMEN

större sidantal än någonsin

Rekv. **NYA JÄTTEKATALOGEN** å kr. 1:—

— den finaste sortering Ni någonsin sett i MODERNT MODELLFLYG, BATAR, MOTORER, RADIOKONTROLL, PLASTBYGGSATSER, TILLBEHÖR. Likvid insändes i frimärken.

ERIK LINDGREN
Östenvägen 43, Malmö 5V

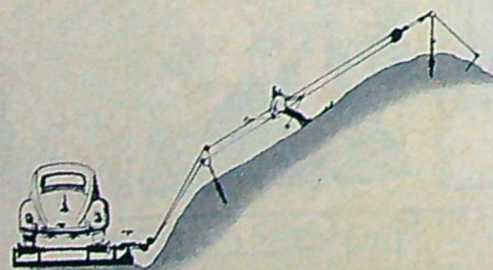
Härn. rekv. st. kataloger
Namn:
Adress:
Postadress: TV 3-59

SAKTA I BACKARNA...

Av STIG NAHLBOM Foto: Hans Truöl Teckning: Magnus Gerne

En bil kan användas till snart allting. Förutom att den kan transportera skidåkaren ut i snövärlden, kan den nu också dra honom upp för backarna. Skidliften Skimuli som ses i närbild ovan drivs av bilens drivhjul.

Teckningen visar principen för den bildrivna skidliften. På linan fästs speciella handtag, men man kan också »forslas» upp genom att på skidstaven montera klämmor som hakas fast i linan.

Den kompletta Skimuli-satsen väger ca 60 kilo, och i den finns allt som behövs för monteringen. Tjugo röda flaggor för »snitsling» ingår också i utrustningen, liksom hammare till masten.

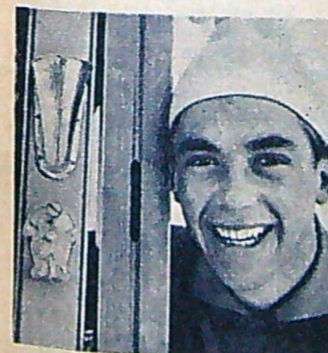
För den som har bil, tycker om spänsta på skidor, men inte gärna vill trängas med andra vintersportare i de alltför populära utförslopporna kommer en österrisk nyhet — den bildrivna skidliften. Den kan monteras upp praktiskt taget överallt, där man kan parkera en bil. Hela apparaten får plats i bilens bagagerum, monteringen kräver inga tekniska kunskaper och klaras av på en halvtimme. Det enda ingrepp som behöver göras på bilen är att öka gånggasen något under den tid liften är igång. Driftkostnaderna för anläggningen lär vara ringa och inga verktyg behövs för monteringen. Inte ens en domkraft, säger uppfinnaren, ingenjör Leo Haus. Liften, som fått namnet SKIMULI, drivs av bilens drivhjul, som körs upp på två rullar, som vidarebefordrar hjulens rotation till lintrumman. Linan, som levereras i tre längder för 150-, 200- och 300-metersbackar, löper sedan upp för backen till en väl förankrad mast och ett block, där den vänder. Så startar man alltså motorn, åker upp med SKIMULI och kan sedan njuta helt av åkningen utan att behöva bekymra sig för att man skall uppför igen. Om bilen körs på ettans växel, orkar liften elegant med att dra fem personer i 30 meters stigning. Skimuli kan också monteras för stationärt bruk vid hotell och pensionat och drivs då av en separat elektrisk motor eller bensinmotor. Alla nödvändiga tillbehör finns i den utrustningspåse, som följer med liften, även en hammare att klubba ned masten med.

... OCH FORT

Brantåkar-hoppet Karl Schranz kommer på bilden ovan susande i 90 km/t. En metalltratt på skidans översida och ett 7 mm brett och 5 cm långt hål på undersidan skiljer »Der Düsenski» från en vanlig skida. Och så farten!

Uvecklingen mot högre hastigheter går framåt inte bara vad det gäller bilar och flygmaskiner utan även skidan har hamnat på ritbrädet för att omkonstrueras till fartens förmån. »Der Düsenski» heter en »jet-skida», som Kufsteiner Skifabrik sökt världspatent på. De österriska brantåkarerna har redan med framgång provat uppfinningen, och siktar nu in sig på att definitivt fastställa hastighetsrekordet för skidor. Det nuvarande rekordet sattes 1956 av

amerikanen Ralph Miller och lyder på 175 km/t. Några sensationella ingrepp har inte gjorts på skidan. De synliga förändringarna består av en metalltratt, som placerats framför bindslet, och ett hål på skidans undersida. Tratten fångar upp fartvinden, komprimerar den inträngande luften och slussar ut den genom hålet. Därigenom minskas friktionen mellan skidan och snön. Skidan kommer formligen att glida i luften. Millerska rekordet är i fara.

TEKNIKENS VÄRLD 3/59

Fler har ingenjörs-hjärnor än de tror

Svenskarna är ett folk av tekniker — tänk bara så många förbättringar ja, t.o.m. uppfinningar det kommit fram genom förslagsverksamheten på arbetsplatsen.

Utveckla dessa anlag, skaka fram en ingenjör eller tekniker ur Ditt eget blåst! Börja NKI-studera — Du också som tusentals andra. Över 2.300 ingenjörer har utbildats vid NKI.

Din praktik är bästa grund

Ingenjörsutbildning

NKIs fackingenjörskurser 16 olika linjer
NKIs läroverksingenjörskurser på fackskolelinjen 10 olika linjer
NKIs läroverksingenjörskurser på gymnasie- och högskolelinjen 8 olika linjer

Tekniska högskolekurser i Matematik Vektoralgebra Mekanik

Gjutare Gjutmästare Kemist Kontrollant Laborant Landmaskinist och sjömaskinist Maskinritare Mästare inom rörläsningsbranschen Mätningstekniker Radioserviceman Radiotekniker Radiotelegrafist Ritare Rörmonter Schaktmästare Skyddsombud Smidesmästare Svelsare Textiltekniker TV-serviceman TV-tekniker Verkmästare Värme- och sanitetstekniker Värmelednings-skötare

Flygteknik Värme och sanitet Elektroteknik Radioteknik TV-teknik Byggnadsteknik Kemi och kemisk teknologi Textilteknik Trä-, cellulosa- och pappersteknik Offert och försäljning Produktion och personal

Industri och teknik

Arbetsledarekurser med psykologi
Verkmästarekurser för olika fack
Förbättringskurser för olika fack

Industriell ekonomi Industriell organisation Regler- och servoteknik

Kurser på alla stadier inom följande fack:

För bättre betfattningar inom de tekniska yrkena
Specialkurser

Brandkydd Arbetskydd Arbetsstudier Informationskurs i MTM

Avsynare Bilmonter Bilreparatör Byggnadsritare Cellulostekniker Chaufför Dessinatör Driftsledare El-installatör av klass B och C El-monter Flygmaskinist Flygmekaniker Flygmonter Förman

Matematik Arbetsledning Maskinteknik Verkstadsteknik Valsverksteknik Gjutertechnik Motorteknik Bilteknik

Andra kurser

Handel, kontor och sjöfart Realskola och gymnasium Inträdeskurser till specialskolor Språk Psykologi Sociala studier Teckning och måleri Fackteckning och nytökst

FRIKUPONG (Kan postas utan kuvert och utan frimärke)

Sänd mig kostnadsfritt den stora tekniska studiehandboken och den nya specialbroschyren "Hur man blir ingenjör". Sänd även tidskriften "På Fritid" gratis ett år. Jag är särskilt intresserad av nedanstående fack:

(Skriv här vad som intresserar Er.)

(Namn)
(Född år) (Yrke)
(Bostad)
(Postadress) TV 3-59

(folkak.) (verkstadsak.) (realex.)
 (folkhögsk.) (annan yrkesak.) (stud.ex.)
(Ange Era föregående studier genom kryss i resp. ruta.)

Frankeras
ej.
NKI
betalar
portot.

Till **NKI-SKOLAN**
S:t Eriksg. 33
Stockholm 12

LÖSEN

Svarsförsändelse
Tillstånd nr 104
Stockholm 12

Vi såg ett flygande tefat!

(Forts. fr. sid. 36)

Man tar en del av en svar, hänger upp den i nylontrådar och plåtar det hela. Tefatsbilden är klar. Så gjorde två skrupsgabbar, men de kunde inte hålla masken...

Gratis! Skriv idag!

Sänd mig GRATIS Er nya katalog nr 66

Namn: _____

Adress: _____

Postadress: _____

BRODERNA TYSKLIND AB • INSJÖN

VINTERTID är renoveringstid

Vänta ej till våren! Medän motorcykeln ses över — begär en expertrenovering av motorn eller sticka den direkt till oss, Malmgatan 4-8, Malmö

motor-fleron

Tfn (040) 723 85

Specialister på motorer

IDEALSTÖVEL

s. k. Chaufförstövlar tillv. av slätt »Grönlandsleder» i svart el. brun färg. C:a 30-32 cm höga skaft, ofodrade. Dubbelstygda kraftiga botten med mellan-sula av läder, slits, av 9 mm »Cellgumm». En extra lätt o. slitstark sko, finnes i två vidder, normal o. extra vidd. Populär o. prisbillig.

1 storl. 40-47 Kronor 48,50 2 par franko.

Högre skaft mot extra tillägg.

Fra Fors Skomakeri & Skoaffär Tel. 270 11 • Malungfors

RÖR-BOCKNINGSMASKINER

HERBER

för kallbockning utan fyllning eller formförändring

Maskin typ RBM-40 är en erkänt överlägsen produktionsmaskin med kapacitet upp till 300 bockar pr/lin. För bockning av t. ex. cykelstyren och rammar, avgasrör, stälrorömmöbler m. m. Högeffektiva drivarrordning garanterar exakta och lika vinklar. Enkel snabbinställning med graderad skala. Vi har en hel serie hand- och motordrivna maskiner att erbjuda Er med kapacitet från minsta dim. upp till 60 mm rör.

Svenskt kvalitetsarbete AUTOMATVERKTYG

MASKIN & VERKTYGSFABRIK

VÄRNAMO — TELEFON 106 39

HEMLIGSTÄMPLAT?

Flygande tefat landar utanför Hälsingborg! Diffusa gelevelser utan armar och ben vill detaljgranska skåningar! Ljusfenomen i Norrland! Detta är bara ett par aktuella rapporter. Vad är det egentligen som pågår? Är vi bevakade av varelser från främmande planeter? Förbereds en invasion från rymden?

Försvarsstaben och andra myndigheter här hemma undanhåller efter utländskt mönster alla fakta, sägs det. Man ger onaturligt naturliga förklaringar — om man nu ger några förklaringar alls. Allmänheten får inte tro sina ögon och öron. Rapporter och utvärderingsresultat hemligstämplas för att inte skapa politiska förvecklingar, kaos och panik! Myndigheter gömmer på fakta, som gäller hela mänsklighetens väl och ve och fabricerar förklaringar efter standardmall.

— Eller hur, kapten Lennart Bunke, är det inte så? frågar vi detaljchefen i Försvarsstabens flyg- och luftförsvarsavdelning, som handlägger ärenden av det här slaget.

— Nej, inte alla.

— Betyder det att alla rapporter och utvärderingar är officiella och tillgängliga för allmänheten?

— Underlaget för utvärderingar kan i vissa fall vara av hemligt natur enär det kan röja beredskapsförhållanden eller underrättelsekällor. Själva utvärderingsresultatet eller rapporterna har så vitt mig är bekant inte vid något tillfälle burit någon hemligstämpel. Därmed är det inte sagt att detta inte kan bli fallet framdeles om det skulle röra sig om t. ex. militär försöksverksamhet av inhemska eller utländska art.

— Några andra skäl att hemlighålla rapporter och utvärderingar finns således inte?

— Nej.

— Hur många iakttagelser av okända flygande föremål rapporteras det hit?

— Under åren 1954 till 1957 ca 50 per år. Efter 1957 får vi in ungefär 20 per kvartal och under sputnikperioderna stiger siffran till ca 40 rapporter per kvartal.

— Tendensen är alltså stigande. Vad beror detta på?

— Först och främst på, att de föremål som sänds upp under geofysiska året — satelliterna t. ex. — observeras och rapporteras. Vidare är det nog så, att när folk håller utkik efter satelliterna, så händer det att de får syn på meteoriter och andra celesta ting som kan förbrylla.

— Är det någon speciell årstid då antalet rapporter är störst?

— Ja, vid s. k. meteorosituationer, och, som nämns, under sputnikperioderna.

— Hur många av iakttagelserna får vid utvärderingen naturliga förklaringar?

— 95 till 98 procent. För återstående iakttagelser är underlaget vanligen alltför magert för att vi med bestämdhet skall kunna yttra oss om vad det kan ha varit.

— Vad är det då som folk, enligt utvärderingsresultaten, vanligen har sett?

— Firstjärnor och planeter — särskilt Venus — meteoriter, ballonger av olika slag, flygplan, satelliter, ljusreflexer och robotar.

— Förekommer internationellt samarbete vid behandling av tefatsrapporter?

— Inte mellan svenska och utländska myndigheter.

— För att ta ett aktuellt fall — representanter från Försvarsstaben undersöker ju tefatshistorien utanför Hälsingborg på ort och ställe. Har detta förekommit tidigare?

— Nej, men andra myndigheter på eller i närheten av ort, varifrån rapport ingått, har på framställning från oss gjort vissa undersökningar.

— Förhör av det slag som hölls med Rydberg och Gustafsson i Hälsingborg är alltså inte vanliga?

— Nej.

— Vartför var statspolisens inblandning då?

— Vi behövde dels ta en del av dess resurser i anspråk, dels ville vi ha tillgång till drivna förhörsledare.

— Var det någon speciell anledning som gjorde er mer än vanligt intresserad av detta fall?

— Som framgått av Försvarsstabens kommuniké får man se den här speciella undersökningen mot bakgrunden av den snabba

utvecklingen på det flyg- och vapentekniska området. Vi kunde helt enkelt inte utestuta misstanken att det kunde röra sig om något slags farkost eller robot eller liknande. Men som bekant visade sig detta inte vara fallet, det ger ju kommunikén besked om.

— Vad är er personliga uppfattning — finns det utomjordiska flygande tefat?

— Man skall naturligtvis inte utestuta den möjligheten. Och jag gör det inte heller. Alla objekt som rapporteras undersöks därför förutsättningslöst.

— Har det tagits bilder av flygande tefat i Sverige?

— Nej.

— Kan ni till något eller några fall i Sverige eller utomlands där rapporter och utvärderingsresultat från officiella myndigheter tyder på att det skulle vara fråga om flygande tefat från en annan planet?

— Nej.

— Det måste väl finnas en anledning i alla fall varför Försvarsstaben behandlar rapporter av det här slaget.

— Vi vill naturligtvis följa upp vad som händer i vårt lufttrum. Här vill jag därför gärna framhålla att vi är mycket tacksamma för att allmänheten rapporterar gjorda välgrundade iakttagelser till oss. Skämt av varje slag, t. ex. skurupplåt och många fler är vi däremot inte roade av.

— Om en person iakttar något som inte kan sättas i samband med naturliga jordiska föremål, vad bör han eller hon då göra?

— Anmäla detta omedelbart till närmaste militära förband, till polisen eller till Försvarsstaben.

— Rymdfenomenen har ju satt folks fantasi i rörelse, och man vill gärna ha snabbt besked om vad det kan ha varit fråga om i varje enskilt fall. Hur är Försvarsstabens resurser i det avseendet?

— Vi saknar naturligtvis resurser för att hålla hela vårt lufttrum under observation. För att klara detta skulle behövas en jätteorganisation med utbildad personal och dyrbar material. Enbart av ekonomiska skäl är en sådan organisation otänkbar. Men trots att vi arbetar i relativt blygsam skala, så kan vi, tack vare gott samarbete med militära och civila instanser, ganska snabbt och säkert utvärdera inkomna rapporter.

— Till sist. Anser ni att alla de här iakttagelserna — inte bara de som görs i vårt land, utan kanske i högre grad de som rapporteras utifrån och som vi inte har någon möjlighet att kontrollera — ger anledning till oro?

— Nej. Jag är övertygad om att vi kan ta det lugnt.

Teknikens Världs Radannonser

När Ni svarar på annons med signatur

(När namn och adress på den som vill ha kontakt inte är utsatt.) Skriv signatur (det som står sist inom citationstecken) överst på kuvertet och adressera till Teknikens Världs annonsavd., Torsgatan 21, Stockholm Va. Er svar vidarebefordras då av tidningen till rätt person.

MOTOR

Säljes

Motorverkstäder och motormän. När det gäller reno. av Eder motor kontakta oss. Vi har en hypermod. maskinpark o. specialutbildade arbetare. Vi utföra spec.-arb. på såväl bil, mc, moped, båt som stationära motorer. Svetsn., omfodring av cylindrar, cylindringborring, vev- o. ramlagar. Vår sort. reservdelslager. DKW utbytesvevaxlar. Spec. avd. f. mopedmotorer. Aukt. repr. för HMW och Fuchs motorer och reservdelar. Motorfirma B. Andersson, Göteborg H. Tel. 2 01 28.

Mopedägare! Allt i reservdelar och originaldelar för alla mopedmotorfabrik. Köp direkt från oss. 20 % rabatt. Svenska Cykelfabriken, Malmö.

Isabella -55, Hudson -49 säljes i delar. Karlssons Bilverkstad, Lerum. Tel. 106 51 — 102 63.

Div. del. till Tatraplan. Löjtn. Tullberg, 116, Uppsala.

Biltillbehör utförsäljes till halva priset. Summer för körvisare och blinkers 3,75. Löppenor 6 volt 8 kr, skiktat 6 o. 12 volt 15 kr, lädstift 2 kr/st., batteribrottschar 9 kr. Fra G. Jeppsson, Norra Rörum. Tel. 90.

Mc-delar. Ett mindre reservdelslager för välkända märken säljes som parti eller styckvis. Beskr. mot porto. Svar t. »Mc-delar billigt, 5560».

Moped Rondo med Zündapp motor säljes för 325 kr. Stig Johansson, Brånsudden.

Bil, mc, moped, tält, kamera, kikare, bildel, m. m. sälj., ev. av. vara bytesförslag. Sv. t. »Flera bror, 5555».

Monark ilo 150 cc 350.—, Nyren. ilo 118 cc mot. 50.—, Arne Larsson, Esperedsgården 9, Oskarström.

Moped, 2-växlad, 155.—, Rex 98 cc 95.—, Tält, 2-mans, 24.—, Herrcykel 35.—, E. K., Box 136, Malmåck.

För VW-ägare! Sensationella STEE-LY-värmen, extra pris 155.—, Specialtillbehör, Box 338, Sundbyberg 3.

Motorstövlar till nettopris. Begär katalog som sändes gratis från Sven H. Nilsson AB, Falkenberg.

Puchs reservdelar samt tillbehör, reservdelar till de flesta MC-märken. Motorenoveringar utföres av specialist fr. Puch-fabriken. Bevaks Reservdelslager, Dröttningsg. 8, Linköping. Tel. 410 46.

Motorcykeldelar, begagn., till de flesta märken. Störst i branschen. Motorfirman Jap, Olivedalsgatan 3, Göteborg. Tel. 12 69 34.

Indian reservdelar, alla årsmodeller. Vevlagerren. Cylindringborring. Skoglund & Co., Nytorsgatan 23, Stockholm. Tel. 43 60 99, 41 50 24.

Nya o. beg. motorcykeldel. till de flesta motorcykelmärken. Axel Johansson Motorfirma, Lekåsa.

Reservdelar. Jawa 250 o. 350, Velocette 350, Motor- o. vevlagerrenoveringar. Almeviks Motoraffär, Linköping. Tel. 211 96.

Fabriksny Evinrude V 4 50 hkr 1958. Ny TV eller beg. utbordare 10-40 hkr tages i byte. Beg. Johnson 25 hkr, frigång o. backslag, 1.800.—, Beg. Archimedes 2 hkr 475.—, Beg. Delfin 2,2 hkr 450.—, Evinrude 3 hkr 90.—, Bra A-klass Galosch 580.—, Firma Harald Gustafsson, Box 7124, Borlänge. Tel. 130 19.

AJS 18 S. -53 säljes i delar. G. Eriksson, Tannsjön, Hamnerdal.

Velocette motor m/51 350 cc 65.—, Förgasare d:o 20.—, DKW ram 200 cc m/51 20.—, Framgaffel d:o 20.—, Fack 46, Ljusne.

VW-ÄGARE! Varvräknare »Ideal-TS», det idealiska kontrollinstrumentet för ekonomisk o. sportig körning. Anger varvtalet vid alla farter på de 4 olika växellarna. Monteras på farmätaren på 30 sek. utan ingrepp o. verktyg. Pris 4,75 + porto mot postförsäkring direkt från importören. HA-Kä agenturer, Torsviksvägen 19, Lidingsö.

Monark 125 cc, körklar, 75.—, MHF 250, bandlängd 210 cm, 2 st. för 25.—, G. Svensson, Regeringsgatan 11, Gislaved.

Triumph-del. Cyl. Speed Twin 20 kr, tank 35 kr, oljetank 15 kr, n. ny. Trakt (GP), ny, 45.—, kammar m. stötd. 60 kr, BSA drev m. br. trumma 35 kr, Div. del. t. Villiers 98 cc mot. Matchless 350 cc mot. i del. Sv. t. »G. S., 5523».

Värmelement »Byseklappa» tillverkas för Citroën, monterbar i andra bilar. Kompl. sats 40.—, Liedberg, Torsbyg. 3, Farsta. Tel. 74 02 12.

Bygg billigt eget laddningsaggregat. Ritn. till 2 olika kr 4.— + porto. Delar tillhandahålls. Gratis medf. ett häfte om ackumulatörvärd. Fra Micord, Box 27, Spånga.

FLYGPLANSDÄCK pass. traktorslöp, jeep m. m. 12 lag nylon 6,25x16 nyreg. 85.—, beg. 60.—, 6,00x15 nyreg. 70.—, beg. 50.—, Maskincentralen, Äng. Tel. Nässjö 221 25.

Beg. delar BSA A 7. Motorn säljes i delar. Växellåda, kompl., 125.—, teleskopgaffel 75.—, ram 50.—, hjul, kompl., m. däck, 35.—, m. fl. beg. delar för olika märken och årsmod. Fra S. Jansson, Box 544, Örskällunga. Tel. 502 78, eft. kl. 18 50 95.

UTOMBORDSMOTORER till vinterprist Evinrude 1,5 hkr, 7 kg, d:o 55 hkr, Archimedes 5 och 12 hkr, Penta 6, 8 och 12 hkr, Johnson 22 hkr i toppskick. C. Axelsson, Pl. 2070, Tärsjö. Svartsport.

Lloyd-ägare! Allt i Lloyd reservdel. o. orig. tillb. sändes på dagen vid best. Ring eller skriv till Söderbil, Gotlandsgat. 74, Sthlm Sö. Tel. 40 68 08.

Hastighetsmätare, temperaturmätare rep. under full garanti. Samuelssons Metallindustri, Nykil.

Köpes

Dubbel förgasaranläggning o. racer-kamaxlar t. Triumph T 100. Kompl. till BSA Golden Flash, ev. Super Flash 1953 el. äldre, utan gen. o. magnet. Cyl. o. kolvar t. BSA 500 Twin. Sv. m. pris o. uppl. t. »Billigt, 5552».

Mc DKW 350 cc, 1939 års mod. Motor och relä köpes. S. Gustafsson, Styrestagatan 2, Norrköping.

Chevrolet Coupé! Cheva Operacoupé 31-50 köpes, gärna med def. motor och avreg. S.-A. Anjou, c/o Thorin, Sjötvullsgatan 5, Norrtälje.

JAP 500 cc speedwaymotor. Svar med pris till N. Christensen, Mosegårdsvej, 105, Gentofte, Danmark.

2-cyl. AJS Matchless med bakhjulsv. event. utkörd, brunnen, skuren, modell rishög, hel eller i delar, ev. ram och motor var för sig, köpes Sv. m. pris och skick. Kjell Eriksson, Kringelängan, Haina.

BILÄGARE! Sänd efter vår nya tillbehörskatalog omfattande biltillbehör och tävlingsutrustningar till billiga priser. Gillmos Biltillbehör, Södermannagatan 60, Stockholm Sö. Tel. 43 00 09.

UTOMBORDSMOTORER i alla prislägen. Nya o. beg. av fabr. Evinrude, Johnson, Mercury, West Bend, Sea-Gull, NV-Marin, Apache, Trim, Archimedes, Penta m.fl., storlekar 1,5-70 hkr, vissa med garanti. Båtar i trä och plast-tillbehör. Byten tages. Förmånliga avbetalningsvillkor. Till landsorten fraktfritt och utan emballagekostnad. AB STOCKHOLMS MOTORCENTRUM, Bensinstationsbyggnaden, Norra Bantorget. Tel. 11 21 42, 20 24 42.

Lloyd 400-delar: Motor, kompl. el. i delar. Kompl. framnav m. knutar o. axlar 50.—/st. Knutar, inre, 35.—/st. Baknav 25.—, Fålgar 20.—, Skärmar, fram o. bak, 25.—/st. Grill 25.—, Tank 15.—, R. Folkeson, Knistinge.

Vanguard- o. andra bilägare! Till ett billigt pris kan Er gamla bil få en ny kaross av plast. Närm. uppl. HA-Kä agenturer, Torsviksvägen 19, Lidingsö.

Nya res.-del. t. Renault Frégate -53 års m. säljes 20 % u. inköpspr. Delarna best. av 2 stötd. främre — 2 P. N. — 2 spind.-b. — 2 ut. ventil. — utbl.-pack. — 4 bromsb. (halv sats). Stig Larsson, Box 203, Persborg.

MOTORSÄG i prima skick. C:a 10 km. Endast 375.—. C. Axelsson, Pl. 2070, Tärsjö.

FLYGPLANSDÄCK pass. traktorslöp, jeep m. m. 12 lag nylon 6,25x16 nyreg. 85.—, beg. 60.—, 6,00x15 nyreg. 70.—, beg. 50.—, Maskincentralen, Äng. Tel. Nässjö 221 25.

Beg. delar BSA A 7. Motorn säljes i delar. Växellåda, kompl., 125.—, teleskopgaffel 75.—, ram 50.—, hjul, kompl., m. däck, 35.—, m. fl. beg. delar för olika märken och årsmod. Fra S. Jansson, Box 544, Örskällunga. Tel. 502 78, eft. kl. 18 50 95.

UTOMBORDSMOTORER till vinterprist Evinrude 1,5 hkr, 7 kg, d:o 55 hkr, Archimedes 5 och 12 hkr, Penta 6, 8 och 12 hkr, Johnson 22 hkr i toppskick. C. Axelsson, Pl. 2070, Tärsjö. Svartsport.

Lloyd-ägare! Allt i Lloyd reservdel. o. orig. tillb. sändes på dagen vid best. Ring eller skriv till Söderbil, Gotlandsgat. 74, Sthlm Sö. Tel. 40 68 08.

Hastighetsmätare, temperaturmätare rep. under full garanti. Samuelssons Metallindustri, Nykil.

FLYGPLANSDÄCK pass. traktorslöp, jeep m. m. 12 lag nylon 6,25x16 nyreg. 85.—, beg. 60.—, 6,00x15 nyreg. 70.—, beg. 50.—, Maskincentralen, Äng. Tel. Nässjö 221 25.

Beg. delar BSA A 7. Motorn säljes i delar. Växellåda, kompl., 125.—, teleskopgaffel 75.—, ram 50.—, hjul, kompl., m. däck, 35.—, m. fl. beg. delar för olika märken och årsmod. Fra S. Jansson, Box 544, Örskällunga. Tel. 502 78, eft. kl. 18 50 95.

UTOMBORDSMOTORER till vinterprist Evinrude 1,5 hkr, 7 kg, d:o 55 hkr, Archimedes 5 och 12 hkr, Penta 6, 8 och 12 hkr, Johnson 22 hkr i toppskick. C. Axelsson, Pl. 2070, Tärsjö. Svartsport.

Lloyd-ägare! Allt i Lloyd reservdel. o. orig. tillb. sändes på dagen vid best. Ring eller skriv till Söderbil, Gotlandsgat. 74, Sthlm Sö. Tel. 40 68 08.

Hastighetsmätare, temperaturmätare rep. under full garanti. Samuelssons Metallindustri, Nykil.

Köpes

Dubbel förgasaranläggning o. racer-kamaxlar t. Triumph T 100. Kompl. till BSA Golden Flash, ev. Super Flash 1953 el. äldre, utan gen. o. magnet. Cyl. o. kolvar t. BSA 500 Twin. Sv. m. pris o. uppl. t. »Billigt, 5552».

Mc DKW 350 cc, 1939 års mod. Motor och relä köpes. S. Gustafsson, Styrestagatan 2, Norrköping.

Chevrolet Coupé! Cheva Operacoupé 31-50 köpes, gärna med def. motor och avreg. S.-A. Anjou, c/o Thorin, Sjötvullsgatan 5, Norrtälje.

JAP 500 cc speedwaymotor. Svar med pris till N. Christensen, Mosegårdsvej, 105, Gentofte, Danmark.

2-cyl. AJS Matchless med bakhjulsv. event. utkörd, brunnen, skuren, modell rishög, hel eller i delar, ev. ram och motor var för sig, köpes Sv. m. pris och skick. Kjell Eriksson, Kringelängan, Haina.

RADIO - TV

Säljes

KÖP INTE LJUDBAND förrän Ni sett våra låga priser. Fri broschyr. Tape Recorders, Lund.

Philips radiogr., som ny, samt 18 st. EP-skivor, 1 st LP-skiva, allt slumpas för 375.—, kont. Sven O. Nygren, Tallhöjden, Malmingsbo.

TV Siemens 53 14", körkl., 375.—, Trafikmott. 11 rör f. amat.-band. 250.—, Gasolkök, kost. 100.—, sälj. f. 60.—, B. Svensson, M. Eriksplan 10 a, Malmö.

Bandinspelningsapp. Phono Trix 6 volt 4x1,5 v. batterier eller bilbatt. Levereras med bandapp. stl. 17x12,5x9 cm, mikr., band, högtalare och bruksanv. kr 210.—, Braun transistor illi, mellan- och långvåg, 6 trans., format 15x8x4 cm kr 196.— (riktpr. 232.—), Braun 2 4 rör 18x12x5 kr 120.—, Fra S. Eriksson, Håbol.

En bilradio 100.—, Skivväxlare 50.—, Elrakhyvel 25.—, B. G. Månsson, Rävinge, Getinge.

Aga radio Minette med FM, 1 st. skinnjacka, vadderad, 1 st. Agfa blät. Allt i gott skick. Sv. t. »E. I., 5536».

Bilradio, ny Luxorola med högtalare, 6 mån. garanti, 15 % Sv. t. »Tillfälle, 5527».

UKV-FM-antenn med oänd räckvidd. Lätt att tillverka. Ritning kr 4.— + porto. Fra Micord, Box 27, Spånga.

Billiga bilradio, nya o. beg. Uppgiv bilmarke o. modell o. om kompl. utrustning el. enbart radio. Firma We-Ess, Södra Fiskarg. 7, Gävle. Tel. 167 95.

Så här svarar Ni på en radannons

Radannonserna är av två slag. Antingen har den som vill ha kontakt satt ut sitt namn och adress eller också har han använt s. k. signatur. I det första fallet skriver Ni naturligtvis till den adress som står i annonsen. Signaturen är det som står inom » (citationstecken)». t. ex. »Förmänligt, 1362». I detta fall skriver Ni signatur på kuvertet och adresserar till TV:s annonsavd., Torsgatan 21, Stockholm Va.

Skriv. Er svar så utförligt som möjligt. Gåm inte att tydligt skriva Er namn och adress.

Signaturen är det som står inom » (citationstecken)». t. ex. »Förmänligt, 1362». I detta fall skriver Ni signatur på kuvertet och adresserar till TV:s annonsavd., Torsgatan 21, Stockholm Va.

Skriv. Er svar så utförligt som möjligt. Gåm inte att tydligt skriva Er namn och adress.

Så här beställer Ni en radannons

Skriv först ut texten till Er annons. Använd gärna förkortningar. På varje rad i tidningen går in c:a 34 bokstäver inberäknat ordmellanrum. Ni kan då räkna ut hur många rader Er annons kräver.

Fyll sedan i kupongen här nedan (eller skriv samma uppgifter på en lapp) och skicka den tillsammans med annonsens text till TV:s annonsavd., Torsgatan 21, Stockholm Va. Annonsen införs i första möjliga nummer av tidningen (tidigast om 16 dagar). Ni kan också ringa in Er beställning på tel. Stockholm 34 80 00, Göteborg 11 26 10, Malmö 327 94. Sänd inga pengar! Priset för

Beställningsseedel

(skickas till TV:s annonsavd., Torsgatan 21, Sthlm Va.). Härmed beställer jag en annons enligt bifogade text. Den skall införas i första möjliga nummer av TV på rader (behöver inte anges om Ni inte vill). Annonsen skall stå under den rubrik som jag här nedan satt ett kryss x för.

Motor Maskiner — Verktyg Säljes

Radio — TV Sport, Jakt, Fiske Köpes

Foto Optik Platsförmedlingen Bytes

Modellbygge Diverse

Namn _____

Adress _____

Postadress _____

TV 3-59

Canon 8 T. m. obj. 1,8/13 mm, riktpris 639.—, netto 425.—. Sv. t. »Som nytt, 5519.—.

AMATORFOTOGRAFER! Framkallning o. kopiering till bottenpriser. Framkallning 1 kr. Småbildsf. 1,50. Kopiering 6x6 o. 6x9 cm 25 öre. Först. 7x10 cm 35 öre, 10x10 cm 50 öre, 10x15 cm 55 öre. Herr-Fata, Blommelundsgatan 11, Herrköping.

Kameror-Fotoartiklar av ledande märken — 25 % rabatt. Grundex, Box 38, Huddinge. Tel. 57 54 30.

Köpes

Beg. förstöringsapp. Dunco 24x36 mm, köpes kont. Svar m. pris omg. till Bertil Gidlund, Box 920, Gideå.

MODELLBYGGE

Säljes

Fleischmannläggning, katalogpris omkr. 525 kr. Säljes för 325 kr. Obet. beg. L. Tyngström, Söderby gård, Kårsta.

Märklinlek »Krokodilens», n. nytt, 125 kr. Div. vagnar, del. t. Märklinlag. Sv. t. »G. S., 5525.—.

Taifun-Tornade 2,5 cc (obet. körd) 40.—. Roland Karlsson, Sandviken, Munktorp.

MASKINER VERKTYG

Säljes

VERKTYGSLADOR. »Arméns vingar», tillverkad av helpressad plåt, med bärhandtag samt 2 utfällbara lock med spärrlås. Mycket omtyckt av bil- och båtägare. Pris 6 kr/st., vid beställn. av minst 3 st. 5 kr/st. DICKS, Fack 13, Koppberg.

Nya och beg. reseskrivermaskiner fr. 88.—. Begär broschyrer. A. Westerbergh, Box 5727, Borås.

El. mot., beg., felfria, 3-fas, 220/380 V. 50 P/s, m. kullag., 1400 W/m. 0,5 hk El.-mek. 50.—, 0,75 hk El.-mek. 60.—, 0,8 hk Asea 60.—, 2 hk El.-mek. 100.—, 3 hk Siemens 130.—, 4 hk Morén 150.—, 0,75 hk Morén, 690 W/m., 85.—. W. Svensson, Nesselro.

Nyhet! Rita till svetsaggregat för upp till 3,25 mm elektroder, 220 V. Enkelt o. bill. att bygga. Kompl. ritn.-sats, arb.-beskr., prisl. på material, allt för kr 14:50 + porto. Gratis medf. ritn. på miniatyrsvets samt svetsomf. bygges av bilgen. samt broschyrer på byggsatser och färd. aggreg. 30—240 amp. 380/220 V. Ing. B. Östlund, Högabergsv. 5, Bräsköldsvik.

Bytes

SKRIVMASKINER, RÄKNEMASKINER, SPRITDUPLIKATORER. Nya och beg. Önskas filmkamera, projektor eller andra varor, meddelade vad Ni har att lämna i byte. Firma Gösta Andersson, Hallstahammar.

SPORT JAKT FISKE

Säljes

Rep.-pistol 8 sk. 7,65, plugg-, kr 130.—. Mynningspistol 40.—, 3 bajonetter mod. 1860-66-94 90.—. Diana luftgevär mod. 25, obet. beg., 60.—. Sv. t. »Billigt, 5542.—.

Karabinbajonetter med balja, längd 48 cm, 16.—/st. Flintläspistol 200.—. Div. andra vapen för samlaren. Prislista på begäran. K. E. Wigren, Hagavägen 10, Selna.

ABU-MATIC m. spö säljes för endast 70 kr kontant. Sv. t. »Tillfälle, 506, 5532.—.

Revolver »Trubbas», kal. 32, i gott skick, pris 75 kr. Sv. t. »Trubbas, 12009, 5584.—.

Fynd! Lic.-fri tysk aut.-pist. kal. 7,65, i mycket bra skick, m. höls-ter, 48.—. J. Runne, Karlslan 11, Sthlm 6.

Browningar FN o. Ortgies, plugg., 7,65 mm, kr 50.—/st. Bajonetter f. karbin, l. 45 cm, med balja, felfr. ex. kr 23.—/st. Div. vapen, prislista mot porto. Alla vapen fr. fritt. H. Falk, Skogvaktargatan 13, Karlsborg.

Japanskt armégevär 95.—. Dreyse 7,65 mm 69.—. Walther 7,65 mm 57.—. Stifantändare ca 7,5 mm 52.—. Lic.-fria. (Ev. b. bandsp. el. kolsyregevär.) Kaj Sundström, Braheg. 29, Sthlm.

DIVERSE

Säljes

KVALITETSDEKLARERADE SCHWEIZERUR till grossistpriser: Herrarmbandsur, helt i pol. rostfr. stål, verk: 13" A. S. 1130, 17 rub. ankarverk, incibloc, vattentätt, 35 mm ø låderband, pris 69.—. Damarmbandsur, verk: 8 3/4" A. S. 970, 23 mm ø, i övrigt som ovan, pris 65.—, 1 års garanti. 10 dag. returr. Fixoflex-länkar, herr, stål, 14.—, dam d:o 15.—, herr, doublé, 21.—, dam d:o 22.—. Alla order fraktf. vid förskottsbetalning. ELRO, Box 187, Nässjö. Rejäl behandling.

Elmotor Elektrolux, omst.-bar hast., växelstr. 110 till 250 v. 27.—. Skjutmått 10.—. Vattenpump m. backventil 36.—. Oljepump 40.—. Spelautomat 600.—. Motorbåtspropeller, 3-bladig, 25.—. Luftgevär, nytt, 40.—. Luftgevär med kort pipa 15.—. Boxhandskar 5.—. Ritn. till racerbil 20.—. Tidningen Foto, 50 ol. ex., 25.—. Finsk armémokpass 22.—. Parkeringslampa, skärmmodell, pass. bil och mc, 12.—. Tysk krigshjälm 40.—. Backventil 5.—. David Bergström, Box 25, Lillhamra, Österhaninge.

TV 1952—1958 säljes, ev. bytes mot förslag. S. Norrby, Strömsnäsbruk.

Dragspel Skandia »Sole», 5-r. trapp 81/120/3, som nytt. H. kost. 950.—, sälj. f. 550.—. U. Behlin, Box 88, Kjövikens. Tel. 530 49 Kramfors.

URDELAR O. VERKTYG säljes, även till amatörer. Illustrerad förn.-katalog och prislister sändes mot 2 kr i frimärken. Firma E. Karlsson, Erikslund.

TV 57—58 13.— pr arg. TIA 45—57, Motor nr 17—50/58 8.— pr arg. Teknos bilhandböcker 110.— (199.—). Lilla Uppslagsboken överl. bill. Sven Jönsson, Kumlag. 3, Västerås.

Billigt! Bandsp., skrivmaskin, div. motordr. gen., startm. (6 V) m. m. till Adler -39, böcker, liten radio (Centrum). Lista m. p. I. Sjöström, Riktarg. 2, Torshälla.

El-borr Wolf Cub, def., 35.—. TT-dyna pass. moped el. mindre mc, som ny, 20.—. Overall, flygets, 14.—. 48—50, f. brun, felfri, 25.—. Dacora kamera 6x6 med läderväska, som ny, 40.—. S. Söder, M.-stad, Viksjöfors.

Div. del. Buick -47 o. -51 års mod. 1 st. gen. pass. Chev. m. fl. ej äldre mod. 1 st. skrivmask. Remington, ny. 1 st. reseradio Rincan super, som ny. 1 st. dammsugarmot. 220 v. 1 st. transform., in 220 v. ut 6—8 v. Säljes el. bytes. Sv. t. »Buick, 5557.—.

BIL-BÄTPLAST. Materialsats inneh.: Plast, hårdare, släppmedel, glasfiber, anvisningar, prislista m. m. 9.— + porto. Firma POLYMATH, Box 91, Bromma 1.

Edert namn och adress tryckt på 100 papper och 100 kuvert för 9:80. Texta tyd. O. Bergman, 376, Älvadalen.

Ni tjänar 75 kr — köp uret direkt av importören: Herrsportur med kalenderfönster, 17 rubiner, 33 mm, kr 45.—. Fia S. Eriksson, Häbol.

SPUTNIK-boken om hur ryssarna öppnade porten till rymden. En sammanfattning ur pressen i ord o. bild. Inslätt 5:50 på giro, eller best. mot postförskott. Kalmarmodell, pass. bil och mc, 12.—. Tysk krigshjälm 40.—. Backventil 5.—. David Bergström, Box 25, Lillhamra, Österhaninge.

Ett 100-tal deckare, s. k. pocketbooks, säljes billigt. Nummerförteckning sändes på begäran. Åke Nilsson, Box 218, Skee.

URDELAR O. VERKTYG säljes, även till amatörer. Illustrerad förn.-katalog och prislister sändes mot 2 kr i frimärken. Firma E. Karlsson, Erikslund.

Fabrikens taksökare, sv. tillv., pr st. 58.—. 62.—. Sidosök m. inbyggd spegl., am. mod., 65.—. A. Olsson, Fack 50, Gnarp.

Gitar »Levin», obet. beg., med fodal sälj. f. 50.—. W. Svensson, Nesselro.

SKÄMTARTIKLAR i stor sortering. Begär prislista som sändes gratis. Tillskr. F: Agencia, Box 31, Hudiksvall.

Rakapparater Philishava dubbel, den nya mod., kr 62.—. Remington kr 74.—. Figaro lyx kr 35.—. Fia S. Eriksson, Häbol.

RAFFIG NYHET Prov m. returr. 3:90. Ombud antagas. EJA-AGENTURER, Afingsås T. Båträn., se ann. i TV nr 6 o. 9 1958. S. Roggentin, Götg. 28, Sthlm.

GLASFIBERPLAST i hobby och industri. Självhårdar, blir glasshård o. genomskinlig. Använd. för tillv. och rep. av bilar, båtar, husvagnar, mc-käpor, formljuts. m. m. Kan armeras med glasfiber. Lätt, starkt End. prima råvara. Beställ starkt inneh. plast, hårdare, accelerater, färgpulver samt fullst. beskr. och pris. (Även i parti) för 11.— + porto. GLASFIBERAV och MÅTTA. Hög kval. Prover och prisl. 5.—. Fia REGALE, Box 6844, Borlänge.

Teknikens Värld 9 arg., 1950—58, sälj. t. högstbud. Arg. sälj. även var för sig. Sv. t. »G. P. H. V. B., 5584.—.

TV arg. -54 t. o. m. -58. Per arg. 7.— + frakt. H. Brehmer, Skåldinge.

Ramar till återförsälj. och konstnärer, i standardformat, även andra format, till låga priser. Firma Ramtjänst, Box 1561, Bollnäs. Tel. 125 05.

Trafikkortskurs, bilkörkurs och motorcykelkörkurs per korrespondens 17.— + porto. Uppgiv önskad kurs. Rek. i dag. Bilteknik, Box 6072, Malmö 6.

Bagagemärken fr. världens ledande hotell o. flygbolag, för resväskor, brickor o. dyl. Sortiment om 10 st. kr 3.—. el. 25 st. kr 5:50. AB Durax, Ävd. V, Malmö 5.

VECKANS Annons KATALOG

BYGG AMATÖRKURS

Er egen **RADIO** KATALOG

— en fascinerande hobby för alla åldrar. —
 Var instruktiva och populära kurs omfattar all teori och alla praktiska anvisningar som en nybörjare behöver för att bli en skicklig radioamatör.
Kan Ni laga en radioapparat?
 Även om Ni tidigare inte känner till ämnet, kan vi garantera Er, att Ni efter noggrant genomgången kurs vet en hel del om radio, att Ni själv kan bygga både enklare och mera komplicerade mottagare och att Ni kan »laga» en apparat som gått sönder.
GRATIS får Ni det innehållsrika första brevet. Efter att ha studerat detta avgör Ni, om Ni vill fortsätta kursen eller ej.

Provbrevet, som Ni får gratis, innehåller bl. a. en grundkurs i telegrafi.
 Sänd kupongen IDAG!
AB BEVA-TEKNIK MJOLBY
 Sänd gratis första brevet i »AMATÖRKURS I RADIOTEKNIK och PRAKTISKT RADIOBYGGE» samt prospekt och vidare upplysningar.
 Katalog önskas mot bif. kr 1:20 i frim.
 Namn:
 Adress:
 Postadress: TV 3-59

MALMÖ TEKNISKA INSTITUT

Ingenjör- och Teknikerkurser inom maskin, motor, merkantill m. fl. fack. Låga studie-kostn. Prosp. sändes. Roslins väg 18 E. Malmö. Tel. 629 51.

TYDLIGA MANUSKRIFT

undandröjer risken för fel i annons

STORA BILBOKEN

1959
 ger trygghet vid bilköp
 Prakt. toget alla personb.-modeller för 1959 fr. hela världen beskr. utförl. m. tekn. data, bensinförbr., toppfart, pris, bilder m. m. Ni får veta vad som är bra o. vad som är dåligt hos olika bilar, vilka som är rymliga el. trånga o. obekväma, om väg- o. kurvvegensk. är goda el. ej, hur fjädringen är osv. Enda bok i Norden som utförl. bedömer 1959 års bilar, nu 9:e arg. Pris kr 8.—.
 Med bilomantören i handskattet
 En bok om hur bilstopp klaras. Det boken besk. kräver ingen duktighet. Det behövs bara »att ha den i handskattet». Pris kr 6:75. (Vad kostar det att hämta en bilomantör till landsvägs-konten?)
 Bäckerna finns i bokhand. o. sändes även m. efterkr. fr. förlaget. Skriv till
FÖRLAGET BILBOKEN
 Ävd. T. Norrköping

Vill Ni ta körkort utan att gå i körskola? Och spara 100-tals kronor.

Sänd på namn o. adress samt 50 öre i frim. för ex. och porto, så får Ni prospekt m. alla upplysningar för såväl vanligt körkort som trafik-kort.
BILTEORI Box 6041 Stockholm 6

TILL SALU

MOTORMÄN

Stor ill. katalog över MC, moped samt Biltilbehör. Rek. kat. omg. som erhålles mot porto. Tel. 77, 377.

LOCKAR UTLANDET, anställningar i USA,

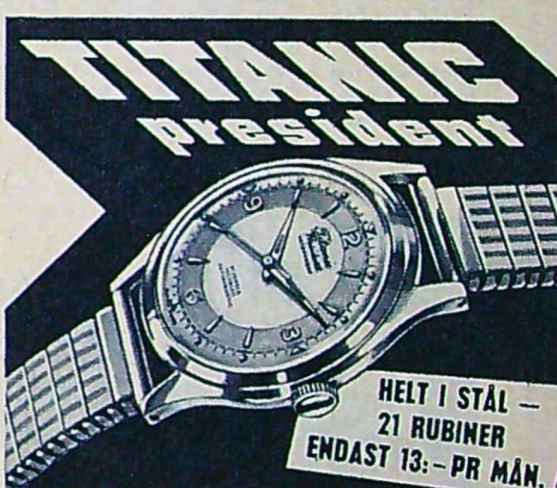
Kanada, Alaska, Sydamerika, Australien, Nya Zeeland, FN, England m. fl. länder? Vår rapport ANSTÄLLNINGAR, MÖJLIGHETER och TILLFALLEN UTOMLANDS anvisar om företag, anst.-byråer, arb.-förmedl. ALLA YRKEN, manliga, kvinnliga. Många rekryterar och anställer från Europa. Visar vägen till informationskällor, jorden runt. Rapporten avslöjar en värld av möjligheter. Den enda i sitt slag — nu på svenska.
 Begär närmare upplysning!
ANSTÄLLNINGSTJÄNST Box 247, STHLM-Bandhagen

Marknadens förmånligaste avbetalningsvillkor ger Er möjlighet att bygga den efter-längtade modelljärnvägen. Rekvirera genom oss Fleischmann eller Märklin modellkatalog för hösten 1958.
AB ALBIN WESTLING, ÖREBRO 1
 Sänd mig Fleischmann- Märklin-katalogen. 1:- resp. 0:75 bifogas i frimärken
 Namn
 Adress
 Postadress TV 3-59

Värdefullt TIPS

för Er som har besvär med bak-ljuset på Er MC, Moped el. Cykel
 Ett överspänningskydd, som utjämnar strömtopparna vid högvarv, avbländning el. dyl.
 Finns hos varje välsorterad Cykel- eller Sporthandlare, eller direkt från tillverkaren. Pris 3:60 fraktfritt. Vid försökst-bet. 1 frim. 40 öres rabatt. För MC gratt, skydd 6 v. 2,4—3 w. För Moped gront, skydd 6 v. 1—2 w. För Cykel blatt, skydd 6 v. 0,3 w. Monteringsanvisning medföljer.
HULTS, Österlanggatan 84 — Tel. 138 47, Borås.

TITANIC president
HELT I STÅL — 21 RUBINER — ENDAST 13:— PR MÅN.

TITANIC President motsvarar de högsta krav på kvalitet och håll-barhet, precision och elegans. Detta schweiziska märkesur är den absoluta toppen... Se på den tunna, smidiga och högljuddolerade stålboetten, som också är 100-procentigt vatten- och dammtätt! Luxuöst utförd och enastående motståndskraftig. DET PRECI-SIONSTILLVERKADE ANKARVERKET A.S. cal 13" AR UT-RUSTAT MED 21 RUBINER, vilket garanterar exakt och osviktig tidsmätning. Den världsberömda schweiziska urtekniken har här skapat ett suveränt mästerverk, som Ni kan vara stolt över att äga. Verket har alla finesser: NIVAFLEX-fjädrer, som inte går av. NIVAROX-spiral och BERYLLIUM-balans gör verket antimagne-tiskt och okänsligt för temperaturväxlingar. INCABLOC världs-patenterade stötsäkerhetssystem gör att uret tal hårda törnar. Ex-klusiv silverfärgad urtavla med nattlyssande siffror och timpunkter samt stor centrumsekundvisare. Kristallklart pangsarglas. Modernt FIXOFLEX-band av rostfritt stål. Varje ur är Vibrograf-kontrolle-rat och förutom ett års skriftlig garanti bif. ett kvalitetscertifikat. Lev. i lyxetui. Pris 137:50 på avbet. 13:— per mån. TITANIC President finns även i damstörlek och heter TITANIC Riviera — exakt samma utförande och pris. GRATIS PA PROV I HELA 30 DAGAR. POSTA KUPONGEN I DAG!

Till SKANDINAVISKA URIMPORTEN • MALMÖ

Sänd omg. st. TITANIC President, st. TITANIC Riviera å kr 137:50 att avbet. m. kr 13:— per mån. (Kontant minus 10 %.) Full returrätt i 30 dagar. 1 års skriftlig garantisedel och kva-litetscertifikat skall medfölja. Åganderättsförbehåll.
 Namn:
 Adress: Postadr.: TV 3-59

VECKANS Annons KATALOG

TILL SALU

Rakblad bortslumpas!
 Extra prima lyxrakblad slum-pas till kr 3:80 pr 100 st. 1000 st. kr 35.— fraktfritt. Full returrätt. Nettokatalog bif. alla order. Rek. från Firma CESAR, Kumla 8. Tel. 711 86.

STARTA EGET!

Imp. själv med hjälp av vår utmärkta importistilla, upp-tagande de mest skilda art-inom de flesta branscher bl. a. från Tyskland, Eng-land, Schweiz, Spanien, Ja-pan, Kina, Österrike m. fl. Pris 7:50 + porto.
RACO, Box 17062, Malmö 17.

MOPEDISTER!

I 1959 års katalog finns det som brister på moped och mc. Den sändes mot porto.
MOTOR-HÖOKS
 Sågen - Tel. 30, 31

NYTT - 88 kr. - NYTT

NY ENKEL skrivmaskin 88 kr Sfirre, beg. o. nya (se ill.). Prospekt mot porto.
TYPING AB, TV, Malmö C.

Nytt nr av DX-RADIO

Vägledning för kortvägs-lyssnare. DX-tips, kortvägs-tabell m. m. Proxev. mot 0:30 Fack 5083. Sthlm 5.

MÅSEN
 trevlig fiskebåtmodell
LÄTT ATT BYGGA — AVSEDD FÖR YNGRE MODELLBYGGGARE
 Alla delar färdiga för montering. Drives med utombordsmotor som byggs in i styrhytten.
 BYGGSATS KR. 6:75
NEPTUN UTOMBORDSMOTOR KR. 11:85
WENTZELS Apelbergsgatan 48, Stockholm C.

Ni kan göra FYND

bland de varor som annonseras på dessa sidor. Det är artiklar av god kvali- tet väl värda sitt pris som Ni säkert kom- mer att få mycket glädje och nytta av. Att köpa per post efter dessa annonser är en- kelt, billigt och bekvämt.

Snabbkurs i dans

Ny modern lärobok i bild. För nybör- jare. Ni har endast att taga det ena ste- get efter det andra så som de stora dans- kartorna utvisar. På några kvällar kan Ni lära Er dansa perfekt och elegant.
 Foxtrot, Slowfox, Tango, Modern vals, Gammal vals, Rock'n'roll, Mambo, La Conga, Hambo, Schottis m. fl. danser. 73 bilder och danskartor. Pris kr 8:75.
BOKFÖRLAGET PRAKTISKA BÖCKER Regeringsgatan 93, Ävd. 1, Stockholm
 Sänd mot postförskott Snabbkurs i dans. Pris kr 8:75.
 Till
 Namn och adress. TV 3-59

Modern SKINN-JACKA

20:—
 Avb. pr mån.
 En skinnjacka med komfort o. ele- gans av prima mjukt och smi- digt getskinn i svart eller brunt. Yllefodrad, två snedfickor, kraftigt blixtlås. En just nu oerhört popu- lär stiljacka. Stori, från 46 till 58. Reklampris kontant kr 125.—. Avb.-pris kr 137.— kr 20.— pr mån. Obs. Vår garanti — full re- tur rätt och pengarna åter.
 Fia Skinn- & Sportartiklar, Sandgalan 12 B, Norrköping. But. i Nyköping Bagareg. 37. Sänd omg. st. stiljacka av prima getskinn, stori, svart/brun som betalas kontant kr 125.—, på avbet. kr 137.— med 20.— per mån. (stryk det ena). Åganderättsförbehåll.
 Namn
 Adress
 Postadress TV 3-59

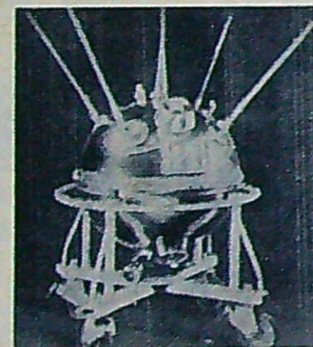
För affärsfolk som har bråttom kommer en USA-uppfinning — en kombinerad telefon och snabbtelefon för fler samtal samtidigt.

En av de fyra pontoner som användes för att bärga ett sjunket fartyg slet sig plötsligt. En påpasslig fotograf knäppte bilden.

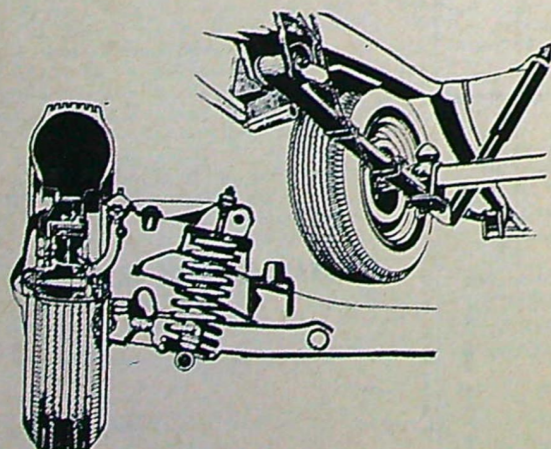
Marinens första helikopterdivision har fått ytterligare två helikoptrar av typ Alouette, som levererats av Saab och konstruerats av Sud Aviation i Frankrike. På bilden ses fyra »lärkor» i perfekt formering.

Så här ser Lunik ut alltså, den miniatyrplanet som fanns ombord på ryssarnas sol- och månkraket.

BILLIGARE OCH BÄTTRE

Den här exponeringsmätaren — ursprungligen amerikansk — har dykt upp i japansk version. Den amerikanska typen var av mycket hög klass och den japanska verkar inte ligga efter i det avseendet. Tvärtom är den bättre i ett avseende: skalorna är tydligare och lättare att läsa av. Den amerikanska versionen kostade 210 kr; japanerna säljer den här för 149 kr! För det priset får man väska och filter för olika mätningmetoder. De två filtren med hålmonster används vid snabbavläsningar.

NY OPEL REKORD

Opel Rekord 1959 har nu kommit till Sverige. Ett 40-tal förändringar har vidtagits på den nya modellen. Den kanske viktigaste förbättringen är de kraftigare fjädrarna runtom, som tillåter ett sportigare körsätt och förhindrar »nigning» av bakvagnen.

En annan nyhet är det asymmetriska ljuset, varigenom säkerheten vid mörkerkörning väsentligt ökas. Bland övriga förbättringar kan nämnas elektriska vindrutetorkare med två hastigheter, ännu tillförlitligare bromsar, högre kvalitet på kromdetaljerna samt nya moderna färger.

TEKNIKENS VÄRLD 3/59

Har ni tänkt på vad ni får för biljettpengarna när ni går på bio? Var det en bra film så — all right. Var filmen dålig, så klaga inte över en och en halv timmes onödigt sturrande på bilden. För i själva verket såg ni bilden bara en timme. Den återstående halvtimmen av bioprogrammet satt ni i totalt mörker!

Ni vet ju att en filmremsa är en rad bilder med ytterst små förändringar från ruta till ruta. När dessa bildrutor dras förbi objektivet i filmprojektorn far ögonen en illusion av sammanhängande rörelse.

Ett öga uppfattar 48 ljusbilder i sekunden som ett kontinuerligt ljus, medan t. ex. 32 ljusglimtar per sekund eller färre av de flesta ögon uppfattas som flimmar.

När du kör din smalfilm med 16 bilder i sekunden händer detta: du ser i själva verket 48 bilder per sekund, och du får se varje filmruta tre gånger.

Detta blinkande åstadkoms av projektorns bländare, som i princip är en rund skiva med tre hål i. Skivan roterar mellan filmrutan och projektorlampan, och varje gång ett hål går förbi bilden får du en bildblink på duken.

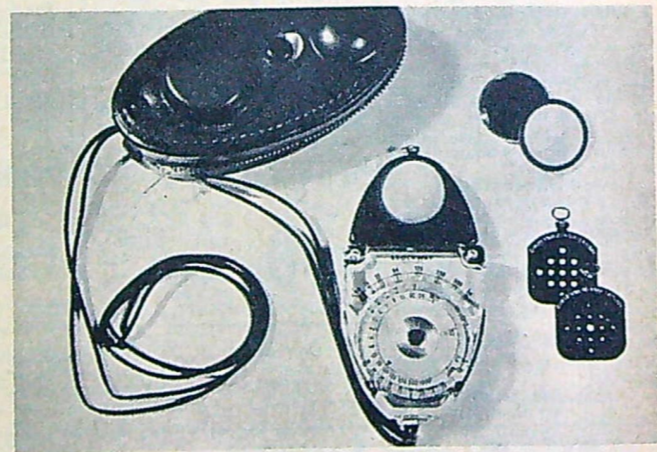
Men mellan varje bild följer (vid 16 b/sek) ett precis lika långt ögonblick av totalt mörker på filmduken. Vid vart tredje sådant mörkerögonblick passer projektorn på och drar fram en ny bildruta framför objektivet. Den bild du ser på duken existerar sålunda endast under halva förevisningstiden, fast-

än ditt öga är för trögt för att hinna släcka det ljusa bildintrycket på näthinnan innan nästa ljusglimt är där.

I en riktig biosalong gäller samma principer, blott med skillnaden att filmen alltid körs med 24 bilder per sekund och att varje bildruta visas endast två gånger. Man uppnår ändå de önskvärda »flimmarfri» 48 blinkningarna per sekund. Med denna metod (2x24 bilder) vinner man ljusstyrka. Om du tänker dig projektorbländaren som en mycket bredbladig propeller så är propellern 3-bladig i din hemprojektor men endast 2-bladig i biografprojektorn.

Istället finner man att ljusbilden ligger på duken den tid som annars skulle ha varit tredje propellerbladets mörkerögonblick. Det innebär att man sitter i helmörker inte halva men ungefär en tredjedel av visningstiden. Varje sekund i bioföljen matas dina ögon med 48 ljusglimtar om tillsammans två tredjedels sekund och 48 mörkerögonblick om tillsammans en tredjedels sekund. Vid vartannat sådant mörkerögonblick dras en ny filmruta framför objektivet. Du har betalat för att se film i en och en halv timme men när du går ut har du suttit i totalt mörker en halvtimme. Är det rättvist — med nuvarande biljettpriser?

Herre Teve

HOBBY-HÖRNAN

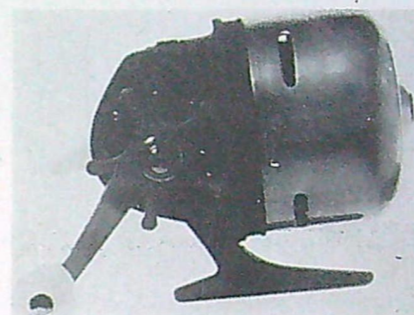
BANDSPELARE MED MÅNGA FINESSER

Luxor har kommit med en ny magnetofon. Den finns i två utföranden, dels stationär på mahognysockel, dels inbyggd i en öm, transportsäker och elegant väska (se bilden). Den nya magnetofonen har dubbla inspelnings- och raderhuvuden. Automatiskt kanalbyte gör manuellt spolbyte överflödigt och möjliggör non-stop-spelning. Inspelningshastigheterna är tre: 4,75, 9,5 och 19 cm/sek. Apparaten har bandindikator med direktdrift från bandet. Den visar exakt speltid och kan stoppas in för automatiskt stopp av bandet efter önskad tid. Roterande brytrullar liksom den låga bandspänningen bidrar till utmärkt bandslitage. Ett bekvämt tangentsystem gör manövreringen enkel. Apparaten är onställbar för växelström av alla förekommande spänningar.

PENGAR FRÅN ANNAT HÅLL

Under förra årets budgetberedning i K. M:s kansli av anslaget till privatflyget ifrågasattes om anslaget till modellflyget i fortsättningen borde utgå på fjärde huvudtiteln — försvaret. På statssekreterarens anmodan inlämnade KSAs generalsekreterare en motivering för modellflyganslagets bibehållande som försvarsanlag. Senare har dock försvarsdepartementet föreslagit att anslaget till modellflyget i fortsättningen skulle utgå på åttonde huvudtiteln.

NYTT FRÅN SVÄNGSTA

ABU-MATIC 70 och 80 är två nya typer av inkapslade haspellar från Urfabriken i Svängsta. De har utvecklats ur de tidigare typerna 30 och 60, men är konstruerade med tanke på grövre och mera krävande fiske. Både 70 och 80 är försedda med lin-spridning. Kryssuppläggning av linan gör att den inte skär ner oavsett vilken lindimension som används. Därmed garanteras lätt och smidig linavgång utan trasel. Bland alla de finesser som rullarna utrustats med kan näm-

VICTORY FUTURA

är en serie helt nya haspel- och spinnspön, med massiva eller rörybyggda klingor, heldragna, tvådelade och tredelade, vecka, medium och styva i längder mellan fem och sex fot och i olika färgkombinationer.

ABULON är en ny nylonspinnlina från Urfabriken. Linan har hög elasticitet, absolut jämhet och mycket stor styrka.

Futura-greppet är ett all-round-handtag och passar till alla rulltyper. Klingorna fastsätts med en chuck. Olika dimensioner på spännpatroner gör det möjligt att använda olika klingor på samma grepp. Futura-greppets fingerkrok är ställbar i olika lägen, så att var och en kan få det grepp som passar vederbörande bäst.

Den nya spö-serien har numren 310, 320, 330, 510, och 720. De tre förstnämnda är massiva, de övriga rörybyggda. 720 är ett två-handsspö med förlängt grepp. Priserna varierar mellan 48 och 72 kronor.

BÅGSKYTTE-NYTT

Bågskytte vinner allt större anslutning i vårt land. Vi har också ett antal skyttar av absolut toppklass. Vid 1958 års tävlingar i Bryssel tog f. ö. Sven Thysell världsmästartiteln. Den får han i år försvara på hemmaplan eftersom årets bågskytte-VM går i Sverige. Till den förnämsta materialen för sporten räknas de svenska Trojan-bågarna.

De tillverkas av Ryds Industri AB i Ryd, som även gör pilar, koger, finger- och arm-skydd etc. En perfekt tävlingsbåge är Falken, som tillverkas av lönn och är armerad med glasfiber. Den är försedd med s. k. siktfönster och läderklätt handtag. Priset är 290 kr. (Se bilden.) Ny för året är en version med pistolgrepp, den går på 330 kr.

HISTORISKA RUTAN

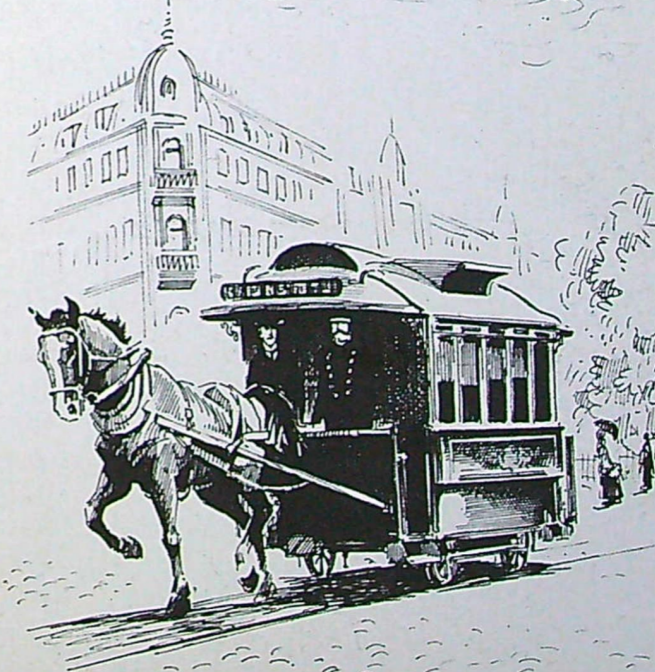
SPÅRVÄGEN BÖRJADE I BALTIMORE

Av docent SVEN ULRIC PALME Teckn.: Magnus Gerne

Man kunde tro att järnvägar och spårvägar skulle vara samma andas barn. Men så är det inte alls. Järnvägarna syftade från början till transport över långa avstånd och till transport av gods. Spårvagnarna avsåg från början att lösa den moderna storstadens persontransportproblem. De viktigaste tekniska frågorna var då en drivkraft, som medgav täta stoppställen, en bana som inte hindrade annan trafik på gatan och en anordning för att vända på fläcken.

Den första spårvagnen uppkom heller inte i industrialismens föregångsland England utan i det moderna stadsväsendets föregångsland Förenta staterna, närmare bestämt i Baltimore år 1829. Uppfinnaren hette J. Stimp-

son och hans konstruktion gällde räls, nedlagd i gatan, vändskiva samt växel. Drivkraften var den gamla beprövade havremotorn. För trafik öppnades banan 1832. New York började bygga ut sitt stora hästspårvagnsnät 1852 och nu gick det fort. Vid slutet av decenniet hade hästspårvägslinjerna redan nått en spårlängd av 72 km och passagerareantalet var uppe i 27 miljoner. Nu lossnade det också i Europa. Det var amerikaner som konstruerade de första engelska spårvägarna, främst G. F. Train. London erövrades dock först efter 1870, men på kontinenten började det på 1860-talet, t. ex. i Berlin 1865. Men då hade redan den första underjordiska linjen öppnat i London 1862.

VÅGAR DU ingripa

...och stoppa misshandeln?

Om du ser en stor stark karl misshandla en svagare, vågar du då ingripa och stoppa misshandeln? Känner du till greppen som gör att du kan hoppa in i ett slagsmål och göra slut på det? Nej, det gör du inte...

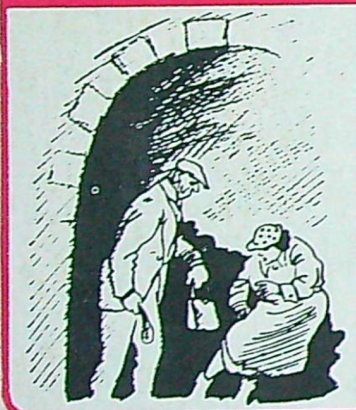
Den här kursen gör DEN SVAGE STARK!

Även om du är liten till växten, inte har stora svällande muskler, så kan du klara av en bjässe i ett sådant läge. Du tvekar? Nej, det är sant! Det finns en massa "ömma punkter" på varje människas kropp. "Ömma punkter" som gör individen maktlös om du går till angrepp sedan du lärt dig hur du ska angripa.

• En slagskämpe har "hoppat på" en oskyldig människa. Står du då bara och tittar på? Vågar du inte stoppa misshandeln? Jo, om du vet de rätta greppen...

KLARAR DU DETTA

• Sådant här händer litet här och var. Kan du hjälpa den rånade kvinnan? Kan du ta rånaren?

• Ett knivöverfall är ett döds-hot. Om du hotas - kan du då försvara dig på rätta sättet?

Kan du stoppa en rånare?

I dagens Sverige förekommer en massa överfall, en massa rån, en massa misshandelshistorier. Varför? Jo, djungelns lag råder på många platser när skymningen kommer. I det läget gäller det att man är beredd att möta en motståndare som är större, kraftigare, mer "slagsmålsvan". Du kan göra dig beredd - oavsett hur gammal du är, hur stor du är och hur kraftig du är - genom att ta vår brevkurs

"FÖRSVAR MOT ÖVERFALL" 100-tals BILDER

i brevkursen lär dig hur du ska göra. Det är lättare än du tror att tvinga en motståndare på knä. Ingen motståndare är för stor och kraftig för att kunna hindra dig från att tvinga honom till marken där du kan hålla honom hur länge du vill d.v.s. tills ordningsmakten kan hämta honom.

"Jag kan lära dig rätta greppen"

• Major Einar Thunander, Stockholm, har lärt 1000-tals de rätta greppen. Han kan lära dig också.

...SÄGER MAJOR THUNANDER

som är vår lärare och expert. Major Einar Thunander har lärt tusentals svenskar den här sortens självförsvar. Han kan de rätta greppen och vet hur de ska tas i alla lägen.

HAN ÄR LÄRARE VID Stockholms-polisen

i fysisk träning och han har utbildat militärer, tullmän, poliser, bilkåris-ter, flyglottor m.fl. Nu väntar han på dig. Med hans kunskaper kommer ditt självförtroende att växa, du kommer att bli en lugn människa i alla lägen. Ja, du vet ju de rätta greppen...

IDROTTSKOLAN STOCKHOLM K

Härmed beställer jag Major Thunanders brevkurs FÖRSVAR MOT ÖVERFALL. Sänd mig omgående första lektionsbrevet mot postförskott kr. 4: 25 (plus porto). De efterföljande 9 breven skall sändas mig med 15 dagars mellanrum mot kr. 4: 25 (plus porto) per brev.

Namn:

Adress:

Postadress: TV3/1959